

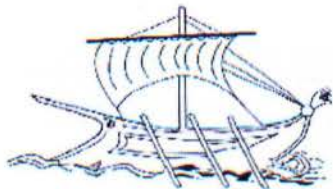
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΛΩΣΤΟΫΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ-ΕΤΟΙΜΟΥ
ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ ΤΟΥ 1920 ΚΑΙ
1960 ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΗΡΕΑΣΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ KALEDO

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΛΟΥΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΤΣΑΤΣΑΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ-ΕΤΟΙΜΟΥ
ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ ΤΟΥ 1920 ΚΑΙ
1960 ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΗΡΕΑΣΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΕΔΟ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΛΟΥΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΤΣΑΤΣΑΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2012

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ ΤΟΥ 1920 ΚΑΙ
1960 ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΗΡΕΑΣΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΕΔΟ

Πτυχιακή εργασία που υποβλήθηκε στο Τ.Ε.Ι.

Πειραιά για την απόκτηση του πτυχίου

Υπό την Λουκή Αικατερίνη

Εργασία η οποία έλαβε μέρος στο Τμήμα

Κλωστοϋφαντουργίας, με την επίβλεψη

της καθηγήτριας Τεχνολογικών Εφαρμογών

Τσατσαρού Αθανασία

Τμήμα Κλωστοϋφαντουργίας

Τ.Ε.Ι. Πειραιά

Αιγάλεω

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μόδα αποτελεί ένα κοινωνικό αλλά και πολιτιστικό φαινόμενο, το οποίο χαρακτηρίζει διαφορετικές εποχές και χρονικές περιόδους στο πέρασμα του χρόνου. Τη δεκαετία του 1920 ή αλλιώς στα «Roaring Twenties» υπήρξε μια γενική ευημερία σε πολλούς τομείς, χάρη στο τέλος του Α΄ παγκοσμίου πολέμου. Οι γυναίκες άρχισαν να διεκδικούν τα δικαιώματά τους, το βασικότερο από αυτά, το δικαίωμα της ψήφου. Το ραιγιόν ως τεχνητή ίνα δημιουργήθηκε. Ένα νεανικό γυναικείο κίνημα, τα «flappers» ανέβασαν το ύψος του ποδόγυρου μέχρι το γόνατο και κατήργησαν τον ασφυκτικό κορσέ, δίνοντας μια νέα υπόσταση στη γυναικεία μόδα, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο άνεση και ελευθερία κίνησης στις γυναίκες. Η γραμμή της μέσης τοποθετήθηκε χαμηλά γύρω από τους γοφούς, αναδεικνύοντας την αγορίστικη φιγούρα της εποχής χωρίς καμπύλες και με κοντά χτενίσματα. Με την κατάρρευση της «Wall street» το 1929 και το πέρασμα τριών ακόμη δεκαετιών φτάσαμε στις αρχές του 1960. Αυτή την περίοδο η μόδα αναδείκνυε τη γυναικεία σιλουέτα με καμπύλες και ο ποδόγυρος έφτασε μέχρι το γόνατο στις αρχές της δεκαετίας. Ο Andre Courreges παρουσίασε τη «Διαστημική εποχή» με ρούχα εμπνευσμένα από το διάστημα και από τον «Yuri Gagarin», τον πρώτο άνθρωπο που πάτησε στο φεγγάρι το 1961. Δύο νεανικά κινήματα εμφανίστηκαν. Οι «Mods» του «Swinging London», οι οποίοι απέρριψαν τις συντηρητικές ιδέες της εποχής, ανέδειξαν το κομψό ντύσιμο και τη μίνι φούστα της Mary Quant για τις γυναίκες. Στο τέλος της δεκαετίας εμφανίστηκαν οι «hippies», οι οποίοι εξυμνούσαν ιδεώδη όπως η αγάπη, η ειρήνη και η προσωπική ελευθερία. Το ντύσιμό τους υποστήριζε την ίδια φιλοσοφία με φαρδιές τουνίκες, φαρδιά παντελόνια καμπάνα, κορδέλες στα μαλλιά και σανδάλια. Στο πειραματικό μέρος μας δόθηκε η έμπνευση να δημιουργήσουμε κάποια σκίτσα στο πρόγραμμα Kaledo ώστε να εξετάσουμε τη μόδα ως κοινωνικό φαινόμενο. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως η μόδα επαναλαμβάνεται και προσαρμόζεται στις ανάγκες κάθε εποχής, παρουσιάζοντας κοινά χαρακτηριστικά και τάσεις.

ABSTRACT

Fashion is a social and cultural phenomenon, which defines different periods of time through the years. During the decade of 1920 or otherwise the «Roaring Twenties» there was overall welfare, owing to the end of World War I. Women started to fight for their rights, the most important of them, the right to vote. Rayon, the artificial fiber, was created. A youthful women's movement, the «flappers» raised the hemline to the knee and eliminated the corset, giving new status to the women's fashion and providing freedom of movement to women. The waistline was placed at the hipline, highlighting the boyish figure of the '20s with short haircuts and without the curves of the female body. After the Wall Street crash in 1929 and three decades later, we reached the early 1960's. During this time, fashion highlighted the curves of the female body and the hemline reached the knee in the beginning of the decade. Andre Courreges presented the «Space Age» with clothes inspired of the space and «Yuri Gagarin», the first man who landed to the moon in 1961. Two youth movements appeared. «Mods» of «Swinging London», who rejected the conservative ideas of the past, supported elegant clothes and Mary Quant's mini skirt for women. In the end of the decade the «hippies» appeared who supported ideals such as love, peace and freedom. Their clothes also supported the same philosophy. They wore tunics, wide bell-bottomed trousers, headbands and sandals. At the experimental part we were inspired to create some sketches in the program Kaledo, in order to consider fashion as a social phenomenon. In the conclusion, fashion is repeated and adjusted to the needs of the different periods of time, presenting common features and trends.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	<u>ΣΕΛΙΔΑ</u>
Εισαγωγή.....	10
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Δεκαετία του 1920</u>	
1.1.Γενικά.....	13
1.2.1.Κοινωνικοπολιτική κατάσταση.....	13
1.2.2.Ψηφοφορία στις γυναίκες.....	14
1.3.Τεχνολογική ανάπτυξη.....	14
1.3.1.Υφάσματα.....	14
1.3.2.Τεχνικές κουμπώματος.....	15
1.4.Πολιτισμική ανάπτυξη.....	15
1.4.1.Κινηματογράφος.....	15
1.4.2.Εποχή της τζαζ μουσικής.....	16
1.4.3.Art Deco.....	17
1.5.Μόδα.....	17
1.5.1.Πρότυπο σώματος.....	17
1.5.2.Γυναικεία μόδα.....	17
1.5.3.Μήκος φορεμάτων.....	19
1.6.1.Flappers.....	19
1.6.2.Σημειολογία των flappers.....	22
1.7.Καλλυντικά.....	23
1.8.1.Εσώρουχα.....	24
1.8.2.Κάλτσες.....	25
1.9.Μαλλιά.....	26
1.10.Αξεσουάρ.....	27
1.10.1.Καπέλα.....	28
1.10.2.Παπούτσια.....	29
1.11.Μαγιό.....	30
1.12.Τέλος της εποχής των flappers.....	31
1.13.Ανδρική μόδα.....	31
1.13.1.Ανδρικά καπέλα.....	32
1.13.2.Ανδρικά παπούτσια.....	33

1.14.Παιδική ένδυση.....	33
1.15.Σχεδιαστές υψηλής ραπτικής.....	34
1.15.1.Coco Chanel.....	34
1.15.2.Madeleine Vionnet.....	36
1.15.3.Jean Patou.....	37
1.15.4.Elsa Schiaparelli.....	38
1.15.5.Jeanne Lanvin.....	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Δεκαετία του 1960

2.1.Κοινωνικοπολιτική κατάσταση.....	40
2.2.Φεμινισμός.....	40
2.3.Τεχνολογική ανάπτυξη.....	41
2.3.1.Αποστολές στο διάστημα.....	41
2.3.2.Υφάσματα.....	41
2.4.1.Swinging London.....	42
2.4.2.Μόδα και σύμβολα.....	42
2.5. Πολιτισμική ανάπτυξη.....	42
2.5.1.Μουσική.....	42
2.5.2.Κινηματογράφος.....	43
2.6.1.Jacqueline Lee Bouvier «Jackie» Kennedy Onassis.....	44
2.6.2.Fashion icon.....	44
2.7.Μόδα.....	45
2.7.1.Πρότυπο σώματος.....	45
2.7.2.Γυναικεία μόδα.....	46
2.7.3.Mini φούστα.....	49
2.8.Space Age.....	50
2.9.Υφάσματα.....	51
2.10.Χρώματα.....	52
2.11.1.Εσώρουχα.....	52
2.11.2.Κάλτσες-καλσόν.....	53
2.11.3.Πιζάμες.....	53
2.12.Μαγιό.....	53
2.13.Αξεσουάρ.....	54
2.13.1.Καπέλα.....	54

2.13.2.Κοσμήματα.....	55
2.13.3.Τσάντες.....	56
2.13.4.Παπούτσια.....	56
2.14.Καλλυντικά.....	58
2.15.1.Χτενίσματα.....	58
2.15.2.Κομμωτές-κομμωτήρια.....	59
2.16.Mods.....	60
2.16.1.Γενικά.....	60
2.16.2.Ετυμολογία.....	61
2.16.3.Μόδα.....	62
2.16.4.Ανδρική μόδα.....	62
2.16.5.Γυναικεία μόδα.....	63
2.16.6.Οι ρόλοι των δύο φύλων.....	64
2.17.Hippies.....	65
2.17.1.Γενικά.....	65
2.17.2.Ετυμολογία.....	66
2.17.3.Μόδα.....	66
2.18.1.Ανδρική μόδα.....	67
2.18.2.Ανδρικά αξεσουάρ.....	68
2.18.3.Ανδρικά παπούτσια.....	69
2.18.4.Ανδρική κόμμωση.....	69
2.19.Παιδική μόδα.....	69
2.20.Υψηλή ραπτική.....	70
2.20.1.Mary Quant.....	70
2.20.2.Andre Courreges.....	72
2.20.3.Yves Saint Laurent.....	73
2.20.4.Oscar de la Renta.....	74
2.20.5. Emilio Pucci.....	75
2.20.6.Hubert de Givenchy.....	76
2.20.7.Paco Rabanne.....	77
2.20.8.John Stephen.....	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

3.1.Σκοπός.....	80
3.2.Μέθοδος.....	80
3.3.Αποτελέσματα.....	84
3.4.Συμπεράσματα.....	97
Βιβλιογραφία.....	104

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να αποδώσω στην καθηγήτριά μου, κυρία Αθανασία Τσατσαρού, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση της, καθώς και την υπόδειξη του θέματος της εργασίας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές του Τμήματος Κλωστοϋφαντουργίας για τις γνώσεις που μου μεταλαμπάδευσαν όλο το διάστημα των σπουδών μου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε αυτό το σύγγραμμα θα μελετήσουμε τις τάσεις της μόδας των δεκαετιών του 1920 και 1960, με σκοπό να εντοπίσουμε κοινά χαρακτηριστικά και να αποκτήσουμε μια ολοκληρωμένη άποψη όσον αφορά τη μόδα ως κοινωνικό και πολιτιστικό φαινόμενο.

Ο όρος «μόδα» περιγράφει μια προσωρινή, δημοφιλής τάση, κυρίως όσον αφορά την εμφάνιση ενός ατόμου, δηλαδή την ένδυση, την υπόδηση, τα αξεσουάρ αλλά και τις κομμώσεις σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Σε πιο γενικά πλαίσια, μόδα χαρακτηρίζεται επίσης ο τρόπος συμπεριφοράς και σκέψης μεταξύ των μελών δεδομένου κοινωνικού συνόλου, με χαρακτήρα εφήμερο και διαρκώς μεταβαλλόμενο. Ο πιο τεχνικός όρος, «κοστούμι», έχει γίνει ταυτίσιμος στην κοινή γνώμη με τον όρο «μόδα», με τη διαφορά όμως ότι ο όρος «κοστούμι» έχει λαϊκή χρήση ως επί το πλείστον όσον αφορά ένα ένδυμα, ένα φανταχτερό φόρεμα ή κάποια μεταμφίηση, ενώ ο όρος «μόδα» υποδηλώνει τον ιματισμό και τη μελέτη του κάποια συγκεκριμένη περίοδο. ⁽¹⁾

Η μόδα αποτελεί μια μορφή στολισμού του ανθρωπίνου σώματος. Οι πρώτοι που παρατήρησαν και τεκμηρίωσαν το στυλ ντυσίματος που συνάντησαν στον κόσμο, ήταν οι εξερευνητές και ταξιδιώτες. Μελετώντας τη μόδα διαπιστώνουμε πως όλες οι κοινωνίες μέσω της ένδυσης απεικόνιζαν και μετέφεραν κοινωνικές και προσωπικές πληροφορίες. Προσδιορίζονται οχτώ πρακτικές λειτουργίες του ενδύματος:

1. χρησιμότητα (κάλυψη και προστασία)
2. σεμνότητα
3. έλλειψη σεμνότητας
4. στολισμός
5. συμβολική διαφοροποίηση
6. κοινωνική ένταξη,
7. ψυχολογική αυτοεκτίμηση και
8. μοντερνισμός.

Εκτός από την άνεση και την πρακτικότητα που προσδίδουν τα ρούχα, οι άνθρωποι επιλέγουν να τα φοράνε με πρόθεση να προβάλουν προσωπικά χαρακτηριστικά όπως κοινωνική θέση, επάγγελμα, θρησκευτικές πεποιθήσεις,

εξυπνάδα ή να κρύψουν κάποια από αυτά, όπως ηλικία και σωματικές ατέλειες.

Η μόδα χαρακτηρίζει κάθε εποχή και κοινωνία ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες, τις καιρικές και κοινωνικοπολιτικές συνθήκες καθώς και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις που επικρατούν. Η μόδα εκτελεί μια σειρά από κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες, όπως η ατομική και επαγγελματική διαφοροποίηση και η κοινωνική θέση. Διαφοροποιείται επίσης όσον αφορά το φύλο και την ηλικία. Σε πολλές κοινωνίες, οι κανόνες σχετικά με τα είδη ένδυσης αντανακλούν τα πρότυπα τους όσον αφορά τη σεμνότητα, τη θρησκεία, το φύλο και την κοινωνική θέση. Επίσης η ενδυμασία μπορεί να λειτουργήσει ως μια μορφή στολισμού και έκφρασης της προσωπικής προτίμησης και στυλ του κάθε ατόμου. ^(2,3,4)

Από τις αρχές του 1900 η μόδα άρχισε να εξελίσσεται ως μορφή τέχνης. Οι σχεδιαστές άρχισαν να αποτυπώνουν την έμπνευσή τους στο χαρτί δημιουργώντας το σχέδιο μόδας. Για ένα επιτυχημένο σχέδιο μόδας, εκτός από το ταλέντο, το οποίο είναι απαραίτητο, απαιτούνται και βασικές γνώσεις ελεύθερου σχεδίου και ανατομίας του ανθρώπινου σώματος. Μόνο τότε μπορεί ο σχεδιαστής να αποτυπώσει την ιδέα στο χαρτί, να είναι σε θέση να συλλαμβάνει γρήγορες κινήσεις, να τις απεικονίζει, να εξιδανικεύει αναλογίες και να τις εκφράζει με άποψη. Το σχέδιο μόδας είναι το επαγγελματικό εργαλείο, το μέσο επικοινωνίας μεταξύ του σχεδιαστή και του τεχνίτη που θα το υλοποιήσει. ⁽⁵⁾

Η υψηλή ραπτική ιδρύθηκε τον 19^ο αιώνα από τον Άγγλο «Charles Frederick Worth», ο οποίος ήταν ο πρώτος σχεδιαστής που έβαλε ετικέτα ραμμένη στα ρούχα που δημιουργούσε. Λόγω της επιτυχίας του, ήταν σε θέση να υπαγορεύει και να συμβουλεύει τους πελάτες του για το πώς έπρεπε να ντύνονταν, σε αντίθεση με τους προγενέστερους ράπτες, οι οποίοι ακολουθούσαν τις επιθυμίες του εκάστοτε πελάτη. Τα σχέδια παρουσιάζονταν στους πελάτες σε χαρτί, αντί να δημιουργείται ολόκληρο το ρούχο, εξοικονομώντας χρόνο αλλά και χρήμα. Στη συνέχεια γινόταν η παραγγελία αποφέροντας κέρδη στον οίκο μόδας. Η υψηλή ραπτική συνέχισε την πορεία της στο χρόνο στο Παρίσι και συνέπεσε χρονολογικά με την ανακάλυψη της ραπτομηχανής και την εύρεση νέων τεχνικών ραψίματος στο χέρι. Η ιστορία της «haute couture» από το ξεκίνημά της είναι στενά συνδεδεμένη με αυτή της

μοντέρνας τέχνης. Το νέο κοινό το οποίο υπαγόρευε τον εξευγενισμό της τέχνης, το ίδιο κοινό αναζητούσε έναν καινούριο τρόπο ένδυσης για την καθημερινή του ζωή. Ένα ρούχο υψηλής ραπτικής, ακόμη και στις μέρες μας, γίνεται κατόπιν παραγγελίας συνήθως για έναν μεμονωμένο πελάτη, με καλής ποιότητας υλικά και υφάσματα, ραμμένα με εξαιρετική προσοχή στη λεπτομέρεια. ⁽⁶⁾

Τα «*prêt à porter*» ενδύματα υπήρχαν ήδη από τον 19^ο αιώνα αλλά θεωρούνταν φθηνά και κακής ποιότητα. Τον 20^ο αιώνα με την ανάπτυξη της μαζικής και εργοστασιακής παραγωγής όμως, κέρδισαν τον σεβασμό του κόσμου και έγιναν ιδιαίτερα δημοφιλή. Ο όρος «έτοιμο ένδυμα» αναφέρεται στα είδη ένδυσης, τα οποία παράγονται σε ένα εργοστάσιο σε τυποποιημένα μεγέθη και σε πολλά πανομοιότυπα αντίγραφα και πωλούνται σε τελική μορφή και σε σταθερές τιμές. Παρόλο που η βιομηχανία της μόδας αναπτύχθηκε για πρώτη φορά σε Αμερική και Ευρώπη, σήμερα είναι ένας διεθνής και ιδιαίτερα παγκοσμιοποιημένος κλάδος, με τα ρούχα συχνά να σχεδιάζονται σε μία χώρα, να κατασκευάζονται σε μια άλλη και να πωλούνται παγκοσμίως. Η βιομηχανία της μόδας αποτελείται από τέσσερα επίπεδα: την παραγωγή των πρώτων υλών (υφασμάτων και ινών), την παραγωγή των ρούχων από σχεδιαστές, πατρονίστ, κόπτες και ράφτες, τη λιανική πώληση και τις ποικίλες μορφές διαφήμισης και προώθησης. ⁽⁷⁾

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Δεκαετία του 1920

1.1.Γενικά

Τα 1920s είναι η δεκαετία κατά την οποία η μόδα εισήλθε σε μια πιο σύγχρονη και μοντέρνα εποχή. Αυτή τη δεκαετία οι γυναίκες για πρώτη φορά «απελευθερώθηκαν» από τους αυστηρούς, συντηρητικούς τρόπους ντυσίματος και ξεκίνησαν να φοράνε πιο άνετα ρούχα. Ομοίως και οι άντρες εγκατέλειψαν το πολύ επίσημο ντύσιμο και άρχισαν να φοράνε αθλητικά ρούχα. Η δεκαετία του 1920 χαρακτηρίζεται από δύο ευδιάκριτες περιόδους:

1. Στις αρχές της δεκαετίας η αλλαγή εξελίχθηκε αργά καθώς πολλοί ήταν διστακτικοί στην υιοθέτηση νέων τρόπων και στυλ ντυσίματος.
2. Το 1925 το κοινό ενστερνίστηκε με πάθος τα στυλ ντυσίματος που σχετίζονταν με τα «Roaring Twenties». ^(1,2)

Τα «Roaring twenties» (=ξέφρενα χρόνια) είναι μια φράση που χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη δεκαετία του '20 κυρίως στην Βόρεια Αμερική αλλά και το Λονδίνο, Βερολίνο και Παρίσι, ενώ στην Ευρώπη είναι γνωστή και ως «Golden twenties» (=χρυσά χρόνια). Η φράση αυτή αποσκοπεί στο να τονίσει την κοινωνική, καλλιτεχνική και πολιτιστική ανάπτυξη που σημειώθηκε αυτή τη δεκαετία. ⁽³⁾

Στον απόηχο του Α' παγκοσμίου πολέμου η ομαλότητα επέστρεψε στην πολιτική, η μουσική τζαζ άνθισε, τα «flappers» επαναπροσδιόρισαν τη σύγχρονη γυναικεία φύση, το «Art Deco» κορυφώθηκε και στο τέλος της περιόδου η κατάρρευση της «Wall Street» σήμανε το τέλος της περιόδου. ⁽³⁾

1.2.1.Κοινωνικοπολιτική κατάσταση:

Μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, ως αποτέλεσμα του ρόλου που είχε σε αυτόν, η Αμερική εισήλθε σε μια ακμάζουσα εποχή αφού βγήκε ενισχυμένη στο παγκόσμιο σκηνικό. Μαζί με την αισιοδοξία και τον οπτιμισμό που προήλθε από το τέλος του πολέμου, ακολούθησε και η άνθιση της χρηματιστηριακής αγοράς. Ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά γεγονότα της εποχής ήταν οι Ολυμπιακοί αγώνες στο Παρίσι το 1924. ⁽⁴⁾

1.2.2. Ψηφοφορία στις γυναίκες:

Μετά τη λήξη του Α' παγκοσμίου πολέμου οι γυναίκες άρχισαν να ανεξαρτητοποιούνται. Εντάχθηκαν στο εργατικό δυναμικό σε χρόνο ρεκόρ, αφού ο πόλεμος τους είχε δώσει μια εναλλακτική λύση για την οικιακή απασχόληση: την εργασία σε χωράφια ή εργοστάσια. Οι γυναίκες ξεκίνησαν να κάνουν καριέρα σε διάφορους τομείς και απέκτησαν έναν νέο τρόπο ζωής. Ιδέες, όπως η ισότητα των φύλων και η απελευθέρωση της σεξουαλικότητας ήταν πολύ δημοφιλής εκείνη την περίοδο. Ένα επιπλέον σημαντικό επίτευγμα για τις γυναίκες ήταν η κατοχύρωση ψήφου την εποχή εκείνη. Το 1918 στη Βρετανία, μετά το τέλος του πολέμου, οι γυναίκες άνω των 30 χρόνων απέκτησαν δικαίωμα ψήφου, αν ήταν ιδιοκτήτες σπιτιών ή σύζυγοι ιδιοκτητών ή απόφοιτοι Βρετανικών πανεπιστημίων. Αυτό άλλαξε το 1928, όταν όλες οι γυναίκες πάνω από την ηλικία των 21 χρόνων έλαβαν το δικαίωμα της ψήφου. Στην Αμερική στις 18 Αυγούστου 1920 δόθηκε ίσο δικαίωμα ψήφου ανεξαρτήτως φύλου. ^(5,6)

1.3. Τεχνολογική ανάπτυξη:

Η τεχνολογική ανάπτυξη νέων υφασμάτων και νέων τεχνικών κουμπώματος των ρούχων επηρέασαν τις τάσεις της μόδας της δεκαετίας του '20.

1.3.1. Υφάσματα

Φυσικής προέλευσης υφάσματα, όπως το βαμβάκι και το μαλλί υπήρχαν σε αφθονία αυτή τη δεκαετία. Το μετάξι ήταν ιδιαίτερα επιθυμητό για τις πολυτελείς ιδιότητες του, αλλά τα περιορισμένα αποθέματα το κατέστησαν αρκετά ακριβό. Συνεπώς, στα τέλη του 19^{ου} αιώνα κατασκευάστηκε στη Γαλλία ένα νέο ύφασμα που λεγόταν «τεχνητό μετάξι». Το νέο είδος υφάσματος προερχόταν από διάλυμα κυτταρίνης. Αφού κατοχυρώθηκε με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στις Ηνωμένες Πολιτείες, το πρώτο αμερικανικό εργοστάσιο άρχισε την παραγωγή του νέου υφάσματος το 1910. Η ίνα αυτή έγινε γνωστή ως ραιγιόν (rayon). Οι κάλτσες από «rayon» έγιναν γρήγορα πολύ δημοφιλείς τη δεκαετία αυτή και αντικατέστησαν σε μεγάλο βαθμό τις

μεταξωτές. Ραιγιόν χρησιμοποιούταν επίσης και στην παραγωγή εσωρούχων.^(1,2)

1.3.2.Τεχνικές κουμπώματος

Πριν το 1920 τα πιο πολλά ρούχα κούμπωναν με κουμπιά ή έδεναν με κορδόνια. Κατά τη διάρκεια αυτής της δεκαετίας όμως, η ανάπτυξη των διαφόρων τρόπων στερεώματος και δεσίματος των ρούχων συντέλεσε στη χρήση ,για πρώτη φορά, μεταλλικών αγκίστρων, κρίκων, κουμπιών καθώς και του πολύ δημοφιλούς στις μέρες μας φερμουάρ.^(1,2)

1.4.Πολιτισμική ανάπτυξη

1.4.1.Κινηματογράφος

Η ανάπτυξη της προφορικής αλλά και οπτικής επικοινωνίας συνέβαλε στη δημιουργία ενός νέου συνόλου κινηματογραφικών αστέρων, οι οποίοι έγιναν αγαπητά πρότυπα μόδας στο κοινό. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μέσα από τις ταινίες να μεταφέρονται ιδέες μόδας, γρήγορα σε όλο τον κόσμο. Οι αστέρες του σινεμά εκτός από τη δόξα που απέκτησαν, έγιναν επίσης λατρεμένα πρότυπα μόδας (fashion icons). Οι γυναίκες ήθελαν να μοιάζουν με τα είδωλα της μεγάλης οθόνης, υιοθετούσαν τα χτενίσματα, το μακιγιάζ και τον τρόπο ντυσίματος τους. Διάσημα αστέρια της μεγάλης οθόνης εκείνη την περίοδο ήταν ονόματα όπως οι: Olive Borden, Olive Thomas, Dorothy Mackaill, Alice White, Bebe Daniels, Helen Kane, Joan Crawford, Norma Shearer, Clara Bow, Louise Brooks και Colleen Moore. Η έξοδος στον κινηματογράφο γινόταν όχι μόνο για την ευχαρίστηση του θεάματος μιας ρομαντικής ταινίας, αλλά επίσης ήταν ένα ταξίδι στη δόξα, τη λάμψη και την αναπόφευκτη αναστροφή των ρόλων θεατή-ηθοποιού.⁽⁷⁾

1.4.2.Εποχή της τζαζ μουσικής

Η εποχή της τζαζ (Jazz Age) ήταν ένα κίνημα το οποίο έλαβε μέρος κατά τη διάρκεια των «ξέφρενων χρόνων» της δεκαετίας του '20, από το οποίο προέκυψε η τζαζ μουσική και ο χορός. Αυτό το κίνημα εμφανίστηκε με την προέλευση του βασικού ραδιοφώνου, αλλά και το τέλος του Α παγκοσμίου πολέμου. Με την καθιέρωση αυτού του νέου είδους μουσικής παρουσιάστηκε μια νέα πολιτιστική κίνηση σε χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Γαλλία αλλά και η Αγγλία. Η προέλευση της τζαζ μουσικής είναι

Αφρικανική. Οι έγχρωμοι σκλάβοι, οι οποίοι προέρχονταν κυρίως από τη Δυτική Αφρική, μεταφέρθηκαν στο Νότο των Ηνωμένων Πολιτειών, μεταφέροντας μαζί τους μέρος των παραδόσεων τους, μεταξύ των οποίων κυρίως λατρευτικά έθιμα αλλά και μουσικά αφρικανικά χαρακτηριστικά, όπως η ρυθμική πολυπλοκότητα και οι αφηρημένες μουσικές κλίμακες. Μεταφέρθηκαν ακόμα ορισμένα είδη τραγουδιού, καθώς και μουσικές φόρμες όπως η πολυφωνία και ο αυτοσχεδιασμός.

Παρόλο που το κίνημα τζαζ αναλήφθηκε μέσα από τη μεσαία κοινωνική τάξη των λευκών, διευκόλυνε τις αφροαμερικανικές παραδόσεις και τα ιδανικά. Πόλεις όπως η Νέα Υόρκη και το Σικάγο ήταν πολιτιστικά κέντρα για τη τζαζ μουσική και ειδικά για τους αφρικανούς καλλιτέχνες. Η νεολαία της δεκαετίας του '20, επηρεασμένη από αυτό το είδος μουσικής, επαναστάτησε ενάντια στον παραδοσιακό πολιτισμό των προηγούμενων γενεών. Αυτή η εξέγερση των νέων ακολουθήθηκε από τολμηρές προτάσεις μόδας (flappers) και ραδιοφωνικές συναυλίες. Παρά τον ανταγωνισμό της με την κλασική μουσική, η τζαζ αυξήθηκε σε δημοτικότητα και συνέβαλε στη δημιουργία μιας πολιτιστικής στροφής. Χοροί όπως το τσάρλεστον, που προήλθε επίσης από Αφρικανούς μετανάστες, προτιμούνταν από τους νέους και έγιναν η μόδα της εποχής. Τη δεκαετία του 1920 η τζαζ είχε πλέον διαμορφωθεί σε πανεθνικό αμερικανικό μουσικό ιδίωμα, ενώ στα τέλη της, έκαναν την εμφάνισή τους και ευρωπαϊκά μουσικά συγκροτήματα. ^(9,10,11)

The Jazz Age

The 20s

Εικόνα 1: Η εποχή της τζαζ μουσικής ⁽⁸⁾

1.4.3. Art Deco

Το «Art Deco» ήταν ένα εκλεκτικό, καλλιτεχνικό και σχεδιαστικό ύφος, το οποίο ξεκίνησε στο Παρίσι τη δεκαετία του 1920. Η δομή του βασιζόταν σε μαθηματικά γεωμετρικά σχήματα και ενσωμάτωνε στοιχεία από τη Βαβυλώνα, Αρχαία Αίγυπτο, Συρία και Αφρική. Οι αρχαιολογικές ανακαλύψεις της δεκαετίας αυτής, όπως της Πομπηίας και της Τροίας, επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό το καλλιτεχνικό αυτό κίνημα, το οποίο αποδιδόταν κυρίως σε κοσμήματα και αξεσουάρ της εποχής αλλά και σε φορέματα. ^(12,13)

1.5. Μόδα

1.5.1. Πρότυπο σώματος

Κύριο χαρακτηριστικό της μόδας της δεκαετίας αυτής είναι το πρότυπο σώματος που επικρατούσε. Η γυναικεία σιλουέτα ήταν επίπεδη, χωρίς καμπύλες και χωρίς μπούστο. Η μέση δεν ξεχώριζε και ήταν σε ευθεία γραμμή με τους γοφούς. Οι ώμοι έγιναν περισσότερο πλατιοί και τονισμένοι και τα μαλλιά κοντύτερα. Πάνω σε αυτή τη φιγούρα βρήκε

εφαρμογή όλη η στιλιστική νοοτροπία της εποχής εκείνης. ⁽¹⁴⁾

Εικόνα 2: Flapper της εποχής ⁽¹⁵⁾

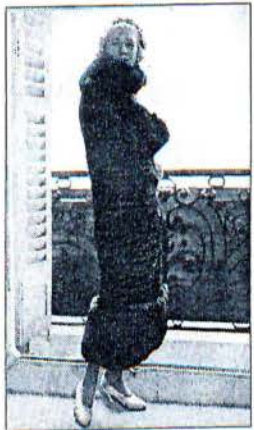
1.5.2. Γυναικεία μόδα

Οι γραμμές των ρούχων ήταν λιτές, χωρίς να τονίζουν την γυναικεία μέση αλλά ελαφρά τους γοφούς, δίνοντας την αίσθηση μιας ίσιας σιλουέτας. Τα γυναικεία ρούχα έγιναν πιο χαλαρά και περισσότερο άμορφα στην εφαρμογή, αφού δεν αναδείκνυαν το σχήμα του σώματος. Τα μπράτσα, τα πόδια και η πλάτη δεν καλύπτονταν, όπως συνηθιζόταν μέχρι τότε. Όλη αυτή η άμορφη γραμμή έδινε έμφαση στη θηλυκή υπόσταση της γυναίκας κάτω από το ρούχο.

Τα φορέματα ήταν κεντημένα και διακοσμημένα με φιόγκους, λουλούδια, χάντρες, κρόσσια, πιέτες και γεωμετρικά σχέδια (art deco). Συνήθως τα υφάσματα ήταν αέρινα και διάφανα. Στα χαλαρά, με μάκρος μέχρι τη γάμπα φορέματα, η μέση είχε μεταφερθεί στη γραμμή των γοφών, αλλά το μάκρος παρέμενε σταθερά γύρω από την περιοχή της γάμπας. Γούνινες βιζόν εσάρπες, ερμίνα γούνινα παλτά, όμορφα περίπλοκα βραχιόλια και σειρές από μαργαριτάρια διακοσμούσαν αυτά τα κομψά σύνολα και έγιναν πρότυπα ντυσίματος για την διορατική και μοντέρνα γυναίκα της εποχής. Μια φαρδιά, συνήθως, πλισέ φούστα, συνδυασμένη με μια μπλούζα ή ένα πουλόβερ και μια πλεκτή ζακέτα με τσέπες αποτελούσε

Εικόνα 3: Γυναικεία ένδυση 1920 ⁽¹⁶⁾

Εικόνα 4: Γυναικείο παλτό '20s ⁽¹⁸⁾

καθημερινό σύνολο. Φορέματα με ασορτί σακάκια και πουλόβερ μονόχρωμα ή με μοτίβα, ήταν επίσης στη μόδα. Λαιμοκόψεις «bateau»¹, V, ναυτικοί γιακάδες και μανίκια $\frac{3}{4}$ χαρακτήριζαν επίσης τα περισσότερα σύνολα.

Τα παλτό ήταν βαριά, φοριόνταν γύρω από το σώμα σαν κιμονό και είχαν μεγάλο μήκος. Συχνά τυλίγονταν και στερεώνονταν στην μία πλευρά, είτε με ένα

τεράστιο κουμπί είτε με κάποια σύνθετη αγκράφα, χαρακτηριστικό γνώρισμα του ενδύματος. Κάποια παλτό

είχαν πλεκτούς ή γούνινους γιακάδες. Αυτή την εποχή ξεκίνησε και η μόδα για το συνδυασμό του υφάσματος της επενδύσεως της φόδρας και του παλτού με το ύφασμα του φορέματος.^(2,14,17)

¹ «Bateau» λαιμόκοψη λέγεται ένα φαρδύ άνοιγμα του λαιμού, το οποίο έρχεται και μπροστά και πίσω οριζόντια, από το ένα σημείο του ώμου έως το άλλο, σε όλη την κλείδα.

1.5.3.Μήκος φορεμάτων

Ανάμεσα στο 1920 και 1924 οι φούστες και τα παλτά παρέμειναν στο μήκος της γάμπας και κάποιες φορές του αστραγάλου, με διακυμάνσεις μια ή δυο ιντσών, ανάλογα με το στυλ του ενδύματος. Οι φούστες εξακολουθούσαν να είναι μακριές, αλλά σχεδιάζονταν ασύμμετρες και με πτυχώσεις, ώστε να μπερδεύουν στο μάτι, όσον αφορά το μήκος. Με άλλα λόγια, το μήκος της φούστας έδινε την ψευδαίσθηση ότι στην αρχή ήταν μακρύ και στη συνέχεια κοντότερο, πράγμα που γινόταν εφικτό με πτυχώσεις από διαφορετικά υφάσματα. Τα φορέματα και τα παλτά έφταναν μέχρι το ύψος της γάμπας, ενώ το γόνατο εμφανίστηκε εν ολίγοις στο διάστημα μεταξύ 1926 και 1928. Από το 1929 μέχρι το τέλος της δεκαετίας ο ποδόγυρος είχε μεταφερθεί πάλι στο ύψος της γάμπας. ^(14,17)

1.6.1.Flappers

Τη δεκαετία του '20 ξεκίνησε ένα νέο κίνημα δυτικών γυναικών, με την ονομασία «flappers». Η πρώτη εμφάνιση της λέξης και της εικόνας ενός «flapper» στις Η.Π.Α. έγινε στην ομώνυμη ταινία της Frances Marion «The flapper» το 1920, με πρωταγωνίστρια την Olive Thomas, η οποία ταυτίστηκε με την εικόνα αυτή στις τελευταίες ταινίες της.

Υπάρχουν τέσσερις εκδοχές για τη σημασία της λέξης «flapper». Η πρώτη εκδοχή είναι πως χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει μια νέα γυναίκα. Αυτή η ερμηνεία συμπίπτει με μια προηγούμενη χρήση της λέξης στη Βόρεια Αγγλία

Εικόνα 5:Flappers⁽¹⁹⁾

με τη σημασία «έφηβη» (δηλ. μια κοπέλα της οποίας τα μαλλιά δεν είναι ακόμα χτενισμένα πάνω σε κότσο, αλλά πλεγμένα σε πλεξούδες (flapped) χτυπάνε στην πλάτη της). Μια άλλη εκδοχή είναι ότι είναι παραπομπή ενός νέου πουλιού, που χτυπάει τα φτερά του ενώ μαθαίνει να πετάει (flap=χτυπάω). Μια

άλλη, λιγότερο διαδεδομένη θεωρία, είναι πως προέρχεται από μια παλαιότερη λέξη που σήμαινε ιερόδουλη.^(20,21)

Τα «flappers» θεωρήθηκαν από την κοινή γνώμη της εποχής ως μια αυθάδη ομάδα, λόγω των συνηθειών τους, μερικές από τις οποίες ήταν το υπερβολικό μακιγιάζ, η πόση αλκοόλ, οι προγαμιαίες σχέσεις, το κάπνισμα, η οδήγηση αυτοκινήτων και με άλλα λόγια η περιφρόνηση των κοινωνικών και σεξουαλικών προτύπων που επικρατούσαν έως εκείνη την εποχή. Αξιοσημείωτο είναι πως είχαν τη δική τους διάλεκτο, χρησιμοποιώντας εκφράσεις που μέχρι και σήμερα χρησιμοποιούνται στην Αμερικάνικη αργκό.

Τα «flappers» ξεκίνησαν να εργάζονται εκτός σπιτιού, αμφισβητώντας τους παραδοσιακούς ρόλους των γυναικών. Ακόμη υποστήριζαν την ψήφο και τα δικαιώματα των γυναικών. Με τον καιρό ήρθε η ανάπτυξη των διαφόρων ειδών χορού όπως «Charleston», «Shimmy», «Bunny Hug» και «Black Bottom», οι οποίοι συγκλόνισαν την κοινή γνώμη της εποχής εκείνης. Αυτό το κίνημα επίσης, θεωρήθηκε πρόκληση για τους Βικτοριανούς παραδοσιακούς ρόλους των δύο φύλων, την αφοσίωση στις δουλειές του σπιτιού και τη θρησκεία. Όλο και περισσότερες γυναίκες απέρριπταν τις παλιομοδίτικες, άκαμπτες ιδέες για τους ρόλους των δύο φύλων και ενστερνίζονταν την προσωπική επιλογή. Κατά αυτό τον τρόπο τα «flappers» αποτέλεσαν ένα τεχνητό φαινόμενο των μεγάλων κοινωνικών αλλαγών.

Εκτός από τη συμπεριφορά τους, οι γυναίκες «flappers» ήταν γνωστές για το στυλ τους, το οποίο σε μεγάλο βαθμό προέκυψε ως αποτέλεσμα της Γαλλικής μόδας, με τη πρωτοπόρα Coco Chanel, της γρήγορης εξάπλωσης της αμερικανικής τζαζ και της δημοτικότητας του χορού. Το λεγόμενο «le

Εικόνα 6: Flappers της εποχής⁽²⁵⁾

garçon»¹ ύφος των «flappers» έκανε τα κορίτσια να φαίνονται νέα και παιδαριώδη, με αγορίστικα κοντά μαλλιά και επίπεδο στήθος.

Οι γυναίκες φορούσαν κοντές φούστες μέχρι το γόνατο, είχαν κοντά μαλλιά, κομμένα σε ίσια γραμμή γύρω από το κεφάλι, περίπου ως το σαγόνι και συχνά με αφέλειες στο μπροστινό μέρος, άκουγαν τζαζ και εξέφραζαν την απαξίωσή τους για ό,τι θεωρείτο τότε «αποδεκτή» συμπεριφορά. Επιπλέον διάβαζαν περιοδικά όπως «Vogue», «The Queen», «Gazette» και «Harper's» και ενημερώνονταν για τις τάσεις της μόδας της εποχής. Μια μοντέρνα «flapper» είχε κοντά μαλλιά, ένα κοντότερο από τα συνηθισμένα και ίσιο, χωρίς μορφή φόρεμα και επίπεδο στήθος, όπως πρόσταζε η μόδα της εποχής. Χωρίς δισταγμό επιμελούταν το μακιγιάζ της μπροστά στον κόσμο, δεν κάλυπτε τα χέρια της και συνόψιζε το πνεύμα ενός απερίσκεπτου επαναστάτη, που χόρευε τις νύχτες στους ρυθμούς της τζαζ μουσικής.

Εικόνα 7: Flapper 1920s⁽²⁶⁾

Εικόνα 8: Flappers 1920s⁽²⁷⁾

Αξίζει να σημειωθεί πως τα «flappers» αφαίρεσαν τον κορσέ από τη γυναικεία μόδα και ανέβασαν τον ποδόγυρο των φορεμάτων. Η υψηλή ραπτική ήταν ένα προσόν της υψηλής κοινωνίας και των πλουσίων μέχρι τη δεκαετία του '20. Ωστόσο το ράψιμο ενός φορέματος τύπου «flapper» ήταν περισσότερο απλό από τις προηγούμενες τάσεις της μόδας, δεδομένου της απλής και ίσιας γραμμής του, με αποτέλεσμα να ήταν δυνατή η ραφή τους στο σπίτι. Τα σχέδια πατρών «Butterick» ήταν πολύ δημοφιλή και είχαν αυτό τον σκοπό: την εύκολη κατασκευή ενός

¹ «le garçon» : Στα γαλλικά σημαίνει αγόρι. Εδώ, αγορίστικο στυλ, το οποίο εισήγαγε η Coco Chanel αυτή τη δεκαετία.

τέτοιου φορέματος. Τα μοντέρνα ρούχα ήταν ελαφρύτερα και με περισσότερη άνεση και ταίριαζαν καλύτερα στην σύγχρονη γυναίκα. Οι «flappers» ήταν κατάλληλα ντυμένες ώστε να μπορούν να συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες, αλλά και να χορεύουν ελεύθερα.^(14,17,22,23,24)

1.6.2.Σημειολογία των flappers

Απελευθερωμένες από περιοριστικά φορέματα και κορσέδες, που εμπόδιζαν την αναπνοή και από καλάθια που απαιτούσαν προσοχή στη μεταφορά, οι γυναίκες πρότειναν την απελευθέρωση ενός άλλου είδους. Η ανακτηθείσα ελευθερία για ελεύθερη αναπνοή και κίνηση ενθάρρυνε την μετακίνηση έξω από το σπίτι, πράγμα που τα «flappers» εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο. Ήταν μια ακραία εκδήλωση των αλλαγών στον τρόπο ζωής των Αμερικανίδων, οι οποίες έκαναν αισθητή την παρουσία τους μέσα από τον τρόπο ντυσίματος τους. Οι αλλαγές στη μόδα ήταν σημάδια βαθύτερων αλλαγών στο γυναικείο ιδεώδες. Η κοντή φούστα και τα κοντά μαλλιά αποτελούσαν σύμβολο της απελευθέρωσης και της χειραφέτησης των γυναικών. Ενδείξεις της ηθικής επανάστασης ήταν: οι προγαμιαίες σχέσεις, η αντισύλληψη, η κατανάλωση αλκοόλ και η περιφρόνηση των παλαιότερων αξιών. Οι γυναίκες μπορούσαν να διασκεδάζουν σε μπαρ, σαλόνια χωρίς να ντρέπονται και να κρίνονται για αυτό. Ανταγωνίζονταν τους άντρες στον επιχειρησιακό κόσμο και στην απόκτηση οικονομικής ανεξαρτησίας.

Χωρίς να περιορίζεται από μια στενή μέση ή μια μακριά φούστα και να χρειάζεται την ανάγκη ενός άντρα στο πλευρό της για να τη διευκολύνει στο βάδισμα, η σύγχρονη γυναίκα της δεκαετίας του '20 ήταν ένας ανεξάρτητος στοχαστής, η οποία δεν ακολουθούσε την πορεία των προγενέστερών της. Το ιδανικό των «flappers» ήταν ζωή με ένταση, με ενέργεια και μεταβλητότητα. Συνόψιζαν τις επικρατούσες αντιλήψεις και το ρόλο τους κατά τη διάρκεια των «Roaring Twenties».^(28,29,30)

1.7. Καλλυντικά

Τα καλλυντικά τη δεκαετία του '20 υπηρετούσαν τον σκοπό να δημιουργήσουν μια συγκεκριμένη εμφάνιση με έντονα βαμμένα χείλη σε σχήμα τόξου, φωτεινά μάγουλα με έντονο κόκκινο ρουζ και μάτια με σκούρο μαύρο μολύβι στο περίγραμμα. Εκείνη την περίοδο μια διεθνής κουλτούρα ομορφιάς σφυρηλατήθηκε και η κοινωνία επικεντρώθηκε περισσότερο στον νεωτερισμό και την αλλαγή. Αυτές οι τάσεις της μόδας επηρέασαν το θέατρο, τον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία και την τέχνη. Η ένταξη των γυναικών στον επαγγελματικό χώρο, τις ενθάρρυνε να είναι μακιγιαρισμένες, προκειμένου να έβγαζαν τον καλύτερο εαυτό τους όταν ανταγωνίζονται με τους άντρες για εργασία.

Η εξελισσόμενη εικόνα των «flappers» περιλάμβανε βαρύ, έντονο μακιγιάζ, σε σχέση με ό,τι είχε γίνει προηγουμένως αποδεκτό, εκτός της επαγγελματικής χρήσης στο θέατρο. Οι γυναίκες συνήθιζαν να φορούν «kiss proof»¹ κραγιόν καθώς και συμπαγής πούδρες, ρουζ, μάσκαρα και «eye-liner». Αυτή την περίοδο σημειώθηκε μια αυξημένη χρήση στα καλλυντικά και ήταν στη μόδα για μια «flapper» να μακιγιάρεται σε κοινόχρηστους χώρους. Τα μάτια ήταν τονισμένα, σχεδόν μουτζουρωμένα με σκούρες γκρι και μαύρες σκιές στο επάνω και στο κάτω βλέφαρο. Τα χείλη ήταν βαμμένα επίσης σκούρα σε τόνους μπορντό και βυσσινί.

Το κραγιόν έγινε ευρέως δημοφιλές μετά την επινόηση του «Maugice Levy» το 1915, το οποίο ήταν διαθέσιμο σε μορφή αλοιφής, υγρού αλλά και συμπαγής. Η εκδοχή του σε μακράς διάρκειας ήταν η πιο δημοφιλής. Εκείνη την περίοδο επινοήθηκε επίσης ένα «φυσικό» καλλυντικό, το οποίο παραγόταν από διάλυμα οξειδίου του βρώμιου, το οποίο δημιουργούσε ένα κόκκινο χρώμα με την επαφή στα χείλη. Τη δεκαετία του '20 αναπτύχθηκαν διάφορα προϊόντα, τα οποία παρουσίαζαν το μέλημα των γυναικών για καλοσχηματισμένα χείλη, όπως μολύβια χειλιών σε μεταλλικές

Εικόνα 9: Κραγιόν «Kiss proof»⁽³¹⁾

¹ «kiss proof»: ανεξίτηλο, που φεύγει με δυσκολία.

αποχρώσεις αλλά και το δημοφιλές για την εποχή «Cupid's bow»¹. Τα ανεξίτηλα ρουζ όπως και τα ανεξίτηλα κραγιόν ήταν αρκετά δημοφιλή επίσης. Στις αρχές της δεκαετίας του '20 πολλές γυναίκες εκπλήρωσαν την επιθυμία τους για πιο σκούρες και γεμάτες βλεφαρίδες, χρησιμοποιώντας βαζελίνη αναμειγμένη με αιθάλη ή άνθρακα. Το μείγμα έπαιρνε τη μορφή ενός σκουρόχρωμου ζελέ, το οποίο εφαρμοζόταν στις βλεφαρίδες με μια λεπτή βούρτσα. Στα μέσα της δεκαετίας η μάσκαρα ήταν διαθέσιμη σε υγρή μορφή σε σωληνάριο και εφαρμοζόταν με βουρτσάκι. Παραδόξως υπήρχαν ακόμη και αδιάβροχα είδη μάσκαρας εκείνη την εποχή. (17,32)

1.8.1.Εσώρουχα

Τη δεκαετία αυτή σημειώθηκε μια σημαντική αλλαγή στα εσώρουχα, αφού καταργήθηκε ο κορσές και έγιναν πιο ελαφριά και άνετα. Μέχρι εκείνη την περίοδο ο κορσές αποτελούσε απαραίτητο κομμάτι της γκαρνταρόμπας μιας γυναίκας, δεδομένου πως τόνιζε το μπούστο και λέπταινε τη μέση, ακριβώς όπως πρόσταζε η μόδα της εποχής. Το διάστημα μεταξύ 1920 και 1928, μετά την άνοδο των «flappers» και την αλλαγή της πρότυπης σιλουέτας με τη μετατόπιση της γραμμής της μέσης στους γοφούς και το επίπεδο στήθος, οι πωλήσεις κορσέδων μειώθηκαν κατά ποσοστό 75%. Χωρίς τους παλιούς περιοριστικούς κορσέδες, οι γυναίκες φορούσαν απλά κορσαζ (bust bodices), για να κρατούν το στήθος σταθερό καθώς χόρευαν. Κάποιοι στηθόδεσμοι στις αρχές της δεκαετίας έμοιαζαν πολύ με κοντά νεγκλιζέ, ενώ άλλοι ήταν σε σχήμα κορδέλας. Οι κορσέδες προσαρμόστηκαν στις μεταβαλλόμενες ανάγκες: ήταν απαλότεροι και έφταναν μέχρι τους γοφούς, δίνοντας στις γυναίκες μια ευθεία εμφάνιση από πάνω έως κάτω, σε αντίθεση με τους προγενέστερους, που τόνιζαν τις καμπύλες. Η έλλειψη

Εικόνα 10: The boyish look (33)

¹«cupid's bow»: Στα ελληνικά σημαίνει «τόξο του θεού Έρωτα» και πρόκειται για ένα κραγιόν, το οποίο δημιουργήθηκε από την Helena Rubinstein για την διαμόρφωση του σχήματος των χειλιών.

των καμπύλων ενός κορσέ προώθησε την αγορίστικη φιγούρα που απαιτούσε η μόδα της εποχής των «flappers».

Προσθέτοντας μια ακόμη πιο αγορίστικη εμφάνιση, επινοήθηκε το «Symington Side Lacer», το οποίο έγινε ένα δημοφιλές βασικό εσώρουχο ως καθημερινός στηθόδεσμος. Αυτό το είδος κορσέ είχε το χαρακτηριστικό να δένει και από τις δυο μεριές, ώστε να τραβάει και να ισοπεδώνει το στήθος. Οι περισσότερες γυναίκες επιλέγανε αυτό το εσώρουχο, ενώ άλλες έδεναν το στήθος τους με επιδέσμους, προκειμένου να υιοθετήσουν το στυλ των «flappers». Επίσης ελαστικοί κορσέδες με τιράντες και ιμάντες από «latex», οι οποίοι ισοπέδωναν την κοιλιά ήταν επίσης δημοφιλής.

Το 1922 η Ρωσίδα «Ida Rosenthal», μοδίστρα στο μικρό κατάστημα στη Νέα Υόρκη «Enid Frocks», μαζί με τον σύζυγο της William Rosenthal και τον ιδιοκτήτη του καταστήματος, «Enid Bissett», άλλαξαν την εικόνα της γυναικείας μόδας των εσωρούχων. Παρατήρησαν πως ένας στηθόδεσμος ο οποίος ταίριαζε σε μια γυναίκα, δεν ταίριαζε σε μια άλλη με το ίδιο μέγεθος. Επενδύοντας 4.500 δολάρια στην καινούρια τους επιχείρηση δημιούργησαν στηθόδεσμους για όλες τις ηλικίες και αναλογίες. Η καινοτομία τους είχε σκοπό να ενισχύει και να τονίζει το στήθος μιας γυναίκας. Η εταιρεία τους ονομάστηκε «Maiden Form». Το 1927 ο πρόεδρος της, William Rosenthal κατοχύρωσε διπλώματα ευρεσιτεχνίας για τα πρώτα σουτιέν για θηλάζουσες και για τα πρώτα ραμμένα σουτιέν, τα οποία ανύψωναν το στήθος. ^(17,23,33,34)

1.8.2.Κάλτσες

Τα πόδια καλύπτονταν με διαφανείς μπεζ κάλτσες ως το γόνατο, αντικαθιστώντας τις μαύρες μάλλινες κάλτσες, οι οποίες φοριόνταν μέχρι το τέλος του πολέμου. Οι κάλτσες με σχέδια όπως π.χ. κεντήματα, ήταν επίσης στη μόδα. Αυτού του είδους οι κάλτσες, που κατά κύριο λόγο κατασκευάζονταν από γαυον, ήταν πολύ γυαλιστερές, με αποτέλεσμα οι γυναίκες να πουδράρουνε τα πόδια τους πριν βγουν έξω, ώστε να αντισταθμίσουν τη γυαλάδα. Μερικές από τις αποχρώσεις των καλτσών αυτών ήταν: μελί μπεζ, τριανταφυλλί, και καφέ. Όσες κάλτσες δεν κατασκευάζονταν από γαυον, για την κατασκευή τους χρησιμοποιούταν το «latex», μια κλωστή βασισμένη σε ελαστικό. ⁽¹⁷⁾

1.9.Μαλλιά

Μέχρι τη δεκαετία του '20 τα μακριά μαλλιά ήταν δείγμα ομορφιάς και δόξας. Με την άνοδο των «flappers» τα αγορίστικα κοντά χτενίσματα έγιναν μόδα

Εικόνα 12:
«Shingle»⁽³⁵⁾

για τις γυναίκες. Το γνωστό «le garon look» έκανε θραύση και το υιοθέτησαν

όλες οι πρωτοπόρες γυναίκες της εποχής. Μέχρι το 1923, οι γυναίκες

συνήθιζαν να κόβουν τα μαλλιά τους στο λεγόμενο στυλ «Bob», δηλαδή πολύ κοντά, με ελάχιστο μάκρος γύρω από το κεφάλι και με ελαφρούς κυματισμούς. Από το 1923 και μετά, η κόμμωση αυτή εξελίχτηκε στην ανανεωμένη

«Shingle», η οποία έμοιαζε πολύ με την προηγούμενη, με τη διαφορά ότι πίσω στον αυχένα λέπταινε και τα μαλλιά, κοντοκουρεμένα με ξυράφι σχημάτιζαν ένα «V». Το πιο ανατρεπτικό κούρεμα της εποχής ήταν το γνωστό «Eton crop», το οποίο επέκτεινε τα κοντά, με ξυράφι μαλλιά σε όλο το κεφάλι μιας γυναίκας και υιοθετούταν συνήθως σε λαμπερά μαύρα μαλλιά. Ήταν το πιο σοβαρό και κοντό από όλα τα κούρεματα της εποχής και υποστήριζε στο έπακρο την αγορίστικη εμφάνιση. Μετά το 1927, τα μαλλιά αφήνονταν λίγο πιο μακριά με κυματισμούς, δίνοντας μια πιο γλυκιά νότα στο πρόσωπο.

(17,35,36)

Εικόνα 11: «Eton
Crop»⁽³⁵⁾

1.10.1.Αξεσουάρ

Τα περισσότερο αγαπητά αξεσουάρ της εποχής ήταν μακριά κολιέ, κολιέ με πέρλες, βραχιόλια, δαχτυλίδια, πολύτιμες καρφίτσες, ταμπακέρες και πίπες. Τα χρώματα που ήταν στη μόδα ήταν μαύρο, άσπρο αλλά και έντονα, τα οποία έκαναν αντίθεση. Τα κοσμήματα της δεκαετίας δέχτηκαν επιρροές από θέματα από την καθημερινή ζωή, τη φύση, την Ανατολή και την αρχαία Αίγυπτο. Τα απλά σχέδια βασίζονταν σε γεωμετρικά σχήματα και την εισαγωγή ημιπολύτιμων λίθων στη μόδα.

Εικόνα 13: Κόσμημα της εποχής⁽⁴⁵⁾

Εικόνα 14: Τσάντα με παγιέτες και χάντρες⁽⁴⁴⁾

Τα κοσμήματα συνήθως κατασκευάζονταν από λευκόχρυσο, το πιο δημοφιλές υλικό εκείνης της περιόδου. Όσον αφορά τις τσάντες της εποχής, ήταν μικρές σε μέγεθος, συνήθως με μακριά αλυσίδα και φοριόνταν στον ώμο φτάνοντας μέχρι το ύψος των γοφών. Τα σχέδια που τις διακοσμούσαν ήταν επηρεασμένα από την Αιγυπτιακή τέχνη, ένας φόρος τιμής στον τάφο του Τουταγχαμών, που ανακαλύφθηκε αυτή τη δεκαετία. Τα χρώματα, τα σχέδια και τα υλικά ποικίλλανε, αλλά συνήθως τα έντονα χρώματα επικρατούσαν. Εδώ πρέπει να αναφερθεί και η πρώτη συλλογή δερμάτινων τσαντών από τον οίκο «Hermes» το 1922. Επιπλέον η γούνα αποτελούσε αγαπημένο αξεσουάρ της εποχής.^(42,43,45)

1.10.2. Καπέλα

Εικόνα 15: «Cloche hat»⁽³⁹⁾

Στις αρχές της δεκαετίας, τα κοντά αγορίστικα χτενίσματα διευκόλυναν την εφαρμογή μιας νέας μόδας καπέλων, των λεγόμενων «cloche hats». Ένα τέτοιο καπέλο είχε ελάχιστο γείσο μπροστά και φοριόταν κολλητά στο κεφάλι σαν κράνος, αναδεικνύοντας την αγορίστικη εικόνα των «flappers». Το σχήμα τους έμοιαζε με καμπάνας με πολλές κορυφές, το οποίο όταν σχεδιαζόταν σωστά, προσέθετε ύψος σε αυτή που το φορούσε. Επιπλέον, το καπέλο αυτό επηρέαζε τη στάση του σώματος, καθώς φοριόταν σωστά πάνω από τα μάτια, στο ύψος των φρυδιών, πράγμα που σήμαινε πως οι γυναίκες κρατούσαν το κεφάλι τους σε μια συγκεκριμένη γωνία ώστε να μπορούν να βλέπουν μπροστά τους, υιοθετώντας ένα υπεροπτικό βλέμμα. Πολλά χτενίσματα όπως το «Eton crop» έγιναν διάσημα επειδή μπορούσαν να αναδείξουν αυτού του είδους τα καπέλα. Από το 1925 και μετά, το γείσο έτεινε να μειώνεται με αποτέλεσμα να εξαφανιστεί τελείως μέχρι το 1928, όπου συναντάμε απλά καπέλα που απλά κάλυπταν το κεφάλι.

Η επιρροή του «Art Deco» φαίνεται σε πολλά καπέλα από τις «ζικ-ζακ» ραφές, αλλά και τα διακοσμητικά στοιχεία, όπως κεντήματα, πολύτιμες καρφίτσες, μαντήλια, φτερά και κορδέλες. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως συχνά, ανάλογα με τον τύπο της κορδέλας που διακοσμούσε το καπέλο, αυτός πέρναγε και ένα μήνυμα για εκείνη που το φορούσε. Για παράδειγμα, ένα βέλος που έμοιαζε με κορδέλα υποδείκνυε πως μια κοπέλα ήταν ελεύθερη, αλλά ήδη είχε δώσει την καρδιά της σε κάποιον, ένας σφιχτά δεμένος κόμπος στο καπέλο έδειχνε πως η κοπέλα που το φορούσε ήταν παντρεμένη, ενώ ένα φανταχτερό τόξο πάνω στο καπέλο σήμαινε πως η κοπέλα ήταν ελεύθερη και διαθέσιμη. Συνήθως αυτά τα καπέλα κατασκευάζονταν από τσόχα ώστε να εφάπτονται καλά και να μην φεύγουν από το κεφάλι.^(17,36,37,38)

1.10.3. Παπούτσια

Λόγω της ανόδου του ποδόγυρου, τα υποδήματα ήταν ορατά κάτω από τα κοντά φορέματα και επιλέγονταν μεγαλύτερη προσοχή, σαν ένα αξεσουάρ μόδας. Τα παπούτσια τη δεκαετία του 1920 ήταν συνήθως με λουράκια που έδεναν στον αστράγαλο («Mary Janes») ή χωρίς. Τα «Mary Janes» αποτελούσαν ένα κλασσικό είδος παπουτσιού για την εποχή. Αυτός ο όρος χρησιμοποιούταν για να περιγράψει ένα παπούτσι με λουράκι και με μια ενιαία αγκράφα γύρω από τον αστράγαλο, το οποίο ήταν στρογγυλό στα δάχτυλα των ποδιών. Συνήθως κατασκευάζονταν από μαύρο λουστρίνι. Επίσης λουράκια τύπου T με αγκράφες και φιόγκους ήταν επίσης στη μόδα. Τα παπούτσια αυτά είχαν ένα χαρακτηριστικό λουράκι, το οποίο ξεκινούσε από τα δάχτυλα των ποδιών και ενωνόταν με ένα άλλο λουράκι γύρω από τον αστράγαλο, σχηματίζοντας ένα T.

Στο πρώτο μισό της δεκαετίας, τα βραδινά παπούτσια ήταν αρκετά μυτερά μπροστά. Τα τακούνια ήταν παχιά, με ύψος 2-3 ίντσες και είχαν κυρτά τακούνια, τα λεγόμενα «Louis heels» ή συμπαγή, τα λεγόμενα «Cuban heels». Το υπόλοιπο μισό, η μύτη άρχιζε να στρογγυλεύει, προκειμένου να διευκολύνει στο περπάτημα και να δίνει περισσότερη άνεση. Τα λεγόμενα «Boulevard heels», ήταν πιο ευθεία από τα «Louis heels», αλλά ακόμα κυρτά και έφταναν τις 3 ίντσες σε ύψος. Συνήθως τα βραδινά παπούτσια κατασκευάζονταν εξωτερικά με επενδύσεις υφασμάτων σατέν, μεταξιού ή δαντέλας, πάνω σε μια βάση από δέρμα. Πολλές φορές ήταν διακοσμημένα με χάντρες, κεντήματα, πούλιες ή διακοσμητικά διαμαντάκια. Τα χρώματα που ήταν στη μόδα ήταν χρυσό, χάλκινο και μαύρο.

Τα πρωινά παπούτσια κατασκευάζονταν από πιο ανθεκτικά υλικά όπως δέρμα και συνήθως το τακούνι δεν ξεπερνούσε τις 2,5 ίντσες. Για πιο αθλητικό ντύσιμο οι γυναίκες φορούσαν χαμηλοτάκουνα «Mary Janes», παπούτσια τύπου «oxford»¹ αλλά και μπότες. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως ο «Salvatore Ferragamo» και ο «André Perugia» ήταν δύο από τους πιο

Εικόνα 16: T-bar-Mary Janes shoes⁽⁴¹⁾

¹ «oxford shoes»: Πρόκειται για έναν τύπο παπουτσιού με κορδόνια στο πάνω μέρος και ελαφρά μυτερό μπροστά στα δάχτυλα.

σημαντικούς και σεβαστούς σχεδιαστές υποδημάτων της εποχής, κυρίως για την υψηλή κοινωνία. ^(17,40,41)

1.11.Μαγιό

Εικόνα 17: Flappers με μαγιό ⁽⁴⁶⁾

Τα γυναικεία μαγιό τη δεκαετία του '20 ήταν αρκετά προκλητικά για την εποχή. Οι γυναίκες φορούσαν ένα μονοκόμματο μαγιό, το οποίο τις κάλυπτε από τους ώμους μέχρι τα γόνατα, αφήνοντας, κάποιες φορές, εκτεθειμένους τους ώμους. Σπάνια τα μαγιό ήταν σε ανοιχτές αποχρώσεις και αξιοσημείωτο είναι πως οι γυναίκες

συνήθιζαν να φοράνε κάλτσες, προκειμένου να καλύπτουν τα πόδια τους. Κατασκευάζονταν από

παχύ μαλλί και αγκάλιαζαν χαλαρά το σώμα, χωρίς να το διαγράφουν και να το τονίζουν.

Η γνωστή, για την εποχή της, «Annette Kellerman», μια κολυμβήτρια από την Αυστραλία, εισήγαγε αυτού του είδους το μαγιό, με αποτέλεσμα τη δεκαετία αυτή να αποτελεί το πιο ανατρεπτικό είδος μαγιό, προκαλώντας την κοινή γνώμη. Διέθεσε στο εμπόριο μια σειρά από παρόμοια μαγιό το στυλ των οποίων συνήθιζε να αποκαλείται με το όνομά της. Προς το τέλος της δεκαετίας τα μαγιό άλλαξαν ολοκληρωτικά. Οι ανοιχτόχρωμες αποχρώσεις προτιμούνταν και όσον αφορά την

κατασκευή του μαγιό, αυτό χωριζόταν σε δύο κομμάτια, χωρίς όμως να αποκαλύπτει περαιτέρω σημεία του σώματος πέρα από το λαιμό και τα χέρια. ⁽⁴⁵⁾

Εικόνα 18: Μαγιό της εποχής ⁽⁴⁵⁾

1.12. Τέλος της εποχής των flappers

Μολονότι τη δημοτικότητά του, ο τρόπος ζωής των «flappers» και η προσεγμένη εμφάνισή τους, δεν θα μπορούσε να επιβιώσει στη κατάρρευση της «Wall street» και την ακόλουθη μεγάλη οικονομική ύφεση του 1929. Η διασκέδαση και η πολυτέλεια δεν μπορούσε να βρει μια θέση ανάμεσα στις οικονομικές δυσχέρειες της δεκαετίας του 1930. ^(20,22)

1.13. Ανδρική μόδα

Εικόνα 19: Ανδρικό κοστούμι ⁽³⁵⁾

Στην ανδρική ένδυση της δεκαετίας του '20 υπήρξαν δυο ευδιάκριτες περίοδοι. Στις αρχές της δεκαετίας η μόδα χαρακτηριζόταν από πολύ κοντά, μεσάτα σακάκια, τα οποία συχνά φοριόνταν με ζώνες. Καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας τα κοντά σακάκια αντικατέστησαν τα παλιά μακριά σακάκια του παρελθόντος, τα οποία άρχισαν να φοριούνται μόνο σε επίσημες περιστάσεις. Τα πέτα στα σακάκια δεν ήταν πολύ μεγάλα, δεδομένου πως συνηθίζονταν να κουμπώνουν πάνω. Αυτό το ύφος σακακιού είχε επηρεαστεί από τις στρατιωτικές στολές κατά τον Α παγκόσμιο πόλεμο.

Τα παντελόνια ήταν σχετικά στενά και σε ίσια γραμμή και φοριόνταν αρκετά κοντά έτσι ώστε να φαίνονται οι κάλτσες. Επίσης κάποιες φορές, έδεναν στο κάτω μέρος, κοντά στον αστράγαλο. Μετά το 1925 φαρδύτερα παντελόνια, κοινώς γνωστά ως «Oxford bags» ήρθαν στη μόδα, ενώ τα σακάκια επέστρεψαν σε μια φυσιολογική μέση και τα πέτα έγιναν πιο φαρδιά και συχνά φοριόνταν όρθια. Τα φαρδιά μανίκια επίσης άρχισαν να φοριούνται κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Στα τέλη της δεκαετίας εμφανίστηκαν τα σταυρωτά γιλέκα, τα οποία συνήθως συνδυάζονταν με επίσης σταυρωτά σακάκια. Ο ανδρικός πληθυσμός της εποχής της «jazz» μουσικής είχε πολύ καλή αίσθηση της μόδας. Το «Sacque suit», ένα κοστούμι με σακάκι και παντελόνι, έγινε πολύ δημοφιλές σε όλη αυτή την περίοδο. Τα πιο συνηθισμένα χρώματα σε αυτό το είδος κοστούμιού ήταν το ροδακινί, το μπεζ, το μπλε-γκρι και το χρώμα του κέδρου. Επίσης οι περισσότεροι άντρες συνήθιζαν να φοράνε μαύρα

παντελόνια, μακριά παλτό και ημίψηλα καπέλα. Τα παλτό από «tweed»ⁱ ήταν το πιο μοντέρνο είδος για την εποχή. Ήταν κατασκευασμένα από τραχύ μαλλί και τα χρώματά τους ήταν συνήθως γκρι, λευκό και μπεζ.

Στην ανδρική ένδυση υπήρχε μια ολοένα αυξανόμενη διάθεση για νεανικότητα και άνεση. Στο παρελθόν υπήρχε ένα ξεχωριστό σύνολο για κάθε καλοντυμένο κύριο. Τη δεκαετία αυτή όμως, οι νέοι άντρες δεν φοβούνταν να δείξουν την νεανικότητά τους και φορούσαν το ίδιο κοστούμι από μαλακό μαλλί όλη μέρα. Υπήρχε μια ποικιλία στα αθλητικά είδη συμπεριλαμβανομένου πουλόβερ και κοντά παντελόνια (βερμούδες). Για τη βραδινή ένδυση το κοντό σμόκιν ήταν πιο μοντέρνο από το παλτό με ουρά και προτιμούνταν από τους νέους της εποχής. Το Λονδρέζικο στυλ με λεπτές γραμμές, φαρδιά μανίκια και βάτες τελειοποιήθηκε από την Αγγλίδα μοδίστρα «Scholte» και απογειώθηκε. ^(2,35,40,47,48)

Εικόνα 18: Ανδρική μόδα 1960s ⁽³⁵⁾

1.13.1.Ανδρικά καπέλα

Τα ανδρικά καπέλα συνήθως φοριόνταν ανάλογα με την κοινωνική τάξη εκείνου που το φορούσε. Η υψηλή τάξη συνήθως, φορούσε ψηλά καπέλα ή καπέλα τύπου «homburg», με το χαρακτηριστικό βαθούλωμα στην κορυφή τους και τα οποία ήταν συνήθως, κατασκευασμένα από τσόχα. Οι άντρες των μεσαίων τάξεων συνήθιζαν να φοράνε καπέλα τύπου «fedora» ή «trilby», τα οποία δεν διέφεραν πολύ από τα «homburg» στο σχήμα, με τη διαφορά ότι ήταν πιο μαλακά και ποίκιλλαν σε σχέδια. Τους θερινούς μήνες το καπέλο τύπου «straw boater», το οποίο δεν ήταν τίποτα παραπάνω από ένα απλό ανδρικό ψάθινο καπέλο με σχετικά λεπτό γείσο, φοριόταν από την υψηλή κοινωνία αλλά και τις μεσαίες τάξεις. Η εργατική τάξη φορούσε καπέλα που έμοιαζαν με μπερέ ή με τα σημερινά πάνινα με γείσο μπροστά ή καθόλου καπέλα. ^(2,35)

ⁱ Tweed: δίχρωμο μάλλινο μαλακό ύφασμα.

1.13.2.Ανδρικά παπούτσια

Τα παπούτσια τα οποία ήταν στη μόδα ήταν μαύρα δερμάτινα και συχνά προτιμούνταν σε επίσημες περιστάσεις, ενώ για κάθε μέρα φοριόνταν παπούτσια τύπου «oxford»ⁱ, σε χρώμα ασπρόμαυρο και γενικά παπούτσια με κορδόνια.⁽⁴⁰⁾

1.14.Παιδική ένδυση

Εικόνα 19: Παιδική μόδα⁽⁴⁹⁾

Για πρώτη φορά αυτή τη δεκαετία, τα παιδικά ρούχα σχεδιάζονταν με επίκεντρο τα παιδιά. Πριν τον πόλεμο τα παιδιά ντύνονταν με παρόμοιο στυλ με αυτό των γονιών τους. Αυτού του είδους τα ρούχα ήταν πολύ περιοριστικά και με πολλά στρώματα και δεν ήταν αρκετά άνετα για παιχνίδι. Την περίοδο αυτή τα κορίτσια ξεκίνησαν να φοράνε απλά βαμβακερά φορέματα, ζακέτες, υφασμάτινα παπούτσια και πέδιλα το καλοκαίρι. Το χειμώνα φορούσανε μάλλινες φούστες, πλεκτά πουλόβερ και ζεστά κορσάζ, τα οποία έμοιαζαν με μακριές φανέλες με ζαρτιέρες για να κρατούν ακόμη και τις χοντρές μάλλινες κάλτσες.

Τα αγόρια είχαν επίσης άνετα ρούχα, όπως παντελόνια με τιράντες μέχρι το γόνατο, τα οποία φοράγανε και το χειμώνα αλλά με μάλλινες κάλτσες και πουλόβερ. Οι μπότες με κορδόνια αντικαταστάθηκαν από παπούτσια με κορδόνια και πέδιλα και υφασμάτινα παπούτσια για το καλοκαίρι. Τα βρεφικά επίσης ήταν άνετα και πρακτικά και τα μωρά δεν ντύνονταν πια με λευκά δαντελωτά φορέματα αλλά με απογευματινά κοντά φορέματα, μπουφάν και μωρουδιακά ρούχα.⁽⁴⁸⁾

ⁱ «oxford shoes»: Πρόκειται για έναν τύπο παπουτσιού με κορδόνια στο πάνω μέρος και ελαφρά μυτερό μπροστά στα δάχτυλα.

1.15. Σχεδιαστές υψηλής ραπτικής

1.15.1. Coco Chanel

Εικόνα 20: Coco Chanel⁽⁵⁰⁾

Η Gabrielle Bonheur Chanel, γνωστή ως «Coco Chanel» (19 Αυγούστου 1883 - 10 Ιανουαρίου 1971), ήταν μια από τις διασημότερες σχεδιάστριες μόδας, η οποία άκμασε τη δεκαετία των «Roaring Twenties». Το 1909 άνοιξε το πρώτο της κατάστημα με γυναικεία καπέλα στο Παρίσι και αργότερα ίδρυσε ομώνυμο οίκο μόδας, ο οποίος παραμένει μέχρι σήμερα. Ήταν μια πρωτοποριακή γαλλίδα σχεδιάστρια με μοντέρνα και νεωτεριστική φιλοσοφία. Τα εμπνευσμένα από την ανδρική μόδα σύνολά της και η αναζήτηση της

πολυτελούς απλότητας την έκαναν ιδιαίτερα γνωστή. Η Chanel στάθηκε σωσίβια λέμβος για τις γυναίκες τη δεκαετία του 1920, αφού, όχι μόνο, έκανε αποδεκτά νέα στυλ και υφάσματα, αλλά έκανε μόδα την άνεση και την απλότητα. Υιοθετώντας σε μεγάλο βαθμό τη μόδα των «flappers», αλλά και ενισχύοντας την, τα κομμάτια της και η φιλοσοφία της ήθελαν την γυναίκα ανεξάρτητη, δυναμική και ντυμένη με κομψότητα αλλά και άνεση. Δανείζοντας πολλά στοιχεία από το ανδρικό ντύσιμο υιοθέτησε τα παντελόνια και τα πλεκτά για το γυναικείο στυλ.

Η λεπτή, αγορίστικη φιγούρα της και τα κοντά μαλλιά της έγιναν πρότυπο, όπως και το μαυρισμένο δέρμα της, ο δραστήριος τρόπος ζωής και η οικονομική ανεξαρτησία της. Η ίδια η Chanel ντυνόταν με ρούχα που έμοιαζαν με αντρικά, πράγμα που προσάρμοσε και στις υπόλοιπες γυναίκες, οι οποίες το έβρισκαν απελευθερωτικό. Η αίσθηση ελευθερίας και η πρακτικότητα που απέπνεαν τα ρούχα της την έκαναν αγαπητή στις γυναίκες της δεκαετίας, αλλά την καθιέρωσαν επίσης ως μια από τις σχεδιάστριες που σφράγισαν τον κόσμο της μόδας. Καινοτομίες της Chanel τη δεκαετία αυτή ήταν επίσης:

- Το μαύρισμα από τον ήλιο: Από την εποχή του «Shakespeare», το λευκό δέρμα δήλωνε την υψηλή κοινωνική θέση. Η Chanel έκανε μόδα το μαύρισμα για τις γυναίκες, μετά από κάποιες διακοπές της, όπου το απέκτησε τυχαία.
- Τα υφάσματα ζέρσεϊ: Ένα μεγάλο μέρος του ιματισμού Chanel ήταν φτιαγμένο από ζέρσεϊ, μια επιλογή υφάσματος ασυνήθιστη μέχρι τότε. Με την

οικονομική της κατάσταση επισφαλή κατά τα πρώτα έτη της σχεδιαστικής της σταδιοδρομίας, η Chanel προτίμησε το ζέρσεϊ πρώτιστα για το χαμηλότερο κόστος του. Οι ιδιότητες του συγκεκριμένου υφάσματος, εντούτοις, διασφάλισαν τη συνέχεια της χρήσης του από τη σχεδιάστρια ακόμα και όταν η επιχείρησή της έγινε κερδοφόρα. Το ύφασμα έπεφτε ωραία και ταίριαζε στα σχέδια της Chanel, που ήταν απλά, πρακτικά, και συχνά εμπνευσμένα από την αντρική ένδυση, ειδικά από τις στολές που επικράτησαν κατά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο.

- Το μικρό μαύρο φόρεμα: Η Chanel δημιούργησε το γνωστό «little black dress» το 1926 : ένα απλό μαύρο φόρεμα που το μήκος του έφτανε μέχρι το γόνατο, με στρογγυλή λαιμόκοψη και μακριά μανίκια χωρίς μανσέτες, το οποίο έφερε πολλές για την εποχή καινοτομίες. Είχε κοντύνει το μήκος του, η μέση δεν ήταν πλέον ασφυκτικά στενή και η απλή μεταβλητότητα του, του επέτρεπε να φορεθεί και την ημέρα και το βράδυ, ανάλογα με το είδος των αξεσουάρ που συνδυαζόταν. Ήταν το πρώτο ρούχο που διέθετε αυτό το προσόν. Αν και τα απλά μαύρα φορέματα προϋπήρχαν της Chanel, εκείνα που η ίδια σχεδίασε θεωρήθηκαν και θεωρούνται πρότυπα υψηλής ραπτικής. Η έννοια ενός φορέματος, το οποίο θα ήταν κατάλληλο για την ημέρα και το βράδυ έγινε και μια βάση για την ίδια τη Chanel, καθ' όλη τη διάρκεια των επόμενων εποχών και ένα κλασικό κομμάτι της ένδυσης των γυναικών.

- Τα κοσμήματα: Η καινοτομία της ήταν πως συνδύαζε πραγματικές με ψεύτικες πέτρες. Ήταν η πρώτη που εισήγαγε τα «faux bijoux» στη μόδα. Η καμέλια -το αγαπημένο της λουλούδι- και οι λατρεμένες της πέρλες αποτέλεσαν σύμβολα της μόδας των «flappers».

- Το άρωμα No 5: Το 1923 δημιούργησε το άρωμα Chanel No 5. Οι ευθείες γραμμές του μπουκαλιού, το έκαναν να ξεχωρίζει από τα άλλα επιδεικτικά μπουκάλια αρωμάτων της εποχής εκείνης. Το 5 λέγεται ότι ήταν ο τυχερός αριθμός της Coco, εντούτοις η ονομασία του αρώματος επιλέχτηκε επειδή ήταν το πέμπτο δείγμα. Αξίζει να σημειωθεί πως στην εποχή μας ένα μπουκάλι Chanel No5 πωλείται κάθε 30 δευτερόλεπτα παγκοσμίως.

- Το ταγέρ Chanel : Το γνωστό ταγέρ της Chanel, που προωθήθηκε το 1923, περιλάμβανε μια φούστα στο μήκος του γόνατου ή πιο σπάνια, παντελόνι, δημιουργώντας το πρωτοποριακό για την εποχή ανδρόγυνο στυλ. Τα ταγέρ αυτά, εξαφάνιζαν την γυναικεία μέση και διέθεταν απλότητα. ^(17, 51,52,53,54,55,56,57)

1.15.2.Madeleine Vionnet

Εικόνα 21: Madeleine Vionnet ⁽⁵⁸⁾

Μια κορυφαία σχεδιάστρια για την εποχή της ήταν η Madeleine Vionnet (22 Ιουνίου 1876 – 2 Μαρτίου του 1975). Γεννημένη στη Γαλλία, ονομάστηκε η «αρχιτέκτονας ανάμεσα στους μόδιστρους». Είναι γνωστή για τα κομψά σε αρχαιοελληνικό ύφος φορέματα της και για την εισαγωγή νέας μεθόδου κοψίματος των ρούχων. Τη δεκαετία του 1920, η Vionnet προκάλεσε σάλο με την εισαγωγή μιας νέας μεθόδου κοπής της «bias cut».

Πρόκειται για μια τεχνική σύμφωνα με την οποία το ύφασμα κόβεται διαγώνια προς την υφή του, με αποτέλεσμα να προσκολλάται στο σώμα, ενώ κινείται. Η χρήση της μεθόδου αυτής για τη δημιουργία ενός κομψού και κολακευτικού για το σώμα φορέματος έφερε επανάσταση στον κόσμο της γυναικείας μόδας και την ανέβασε στην κορυφή. Αποφεύγοντας κορσέδες, βάτες και οτιδήποτε άλλο αλλοίωνε τις φυσικές καμπύλες του σώματος μιας γυναίκας, τα ρούχα της έγιναν διάσημα για την ανάδειξη της φυσικής γυναικείας σιλουέτας. Τα ρούχα της ήταν εμπνευσμένα από την αρχαία ελληνική τέχνη στην οποία τα ενδύματα φαίνονταν να «επιπλέουν» ελεύθερα σε όλο το σώμα χωρίς να το βάζουν σε κάποιο «καλούπι».

Ως ειδήμων σχεδιάστρια, η Vionnet γνώριζε πως με τη διαγώνια κοπή των υφασμάτων, το ρούχο «έπεφτε» με χάρη στις καμπύλες του γυναικείου σώματος και έδινε έμφαση στην κίνηση. Τα φαινομενικά απλά στυλ της, απαιτούσαν πολλές ώρες προετοιμασίας, περιλαμβανομένης της κοπής αλλά και του καρφισώματος των σχεδίων της σε μικρές κούκλες, πριν τα δημιουργήσει εκ νέου σε σιφόν, μετάξι ή σατέν σε κανονικές διαστάσεις. Τα φορέματά της ήταν πολυτελή αλλά και μοντέρνα και απλά. Σαν προσωπικότητα ήταν διακριτική και απέφευγε τη δημοσιότητα. ^(59,60)

1.15.3. Jean Patou

Εικόνα 22 : Jean Patou ⁽⁶¹⁾

Ο Patou γεννήθηκε στην Νορμανδία της Γαλλίας το 1880. Αφού εργάστηκε με το θείο του στην οικογενειακή επιχείρηση βυρσοδεψίας και γουνών για κάποιο διάστημα, στη συνέχεια έφυγε για το Παρίσι το 1910 με την προοπτική να γίνει σχεδιαστής. Το 1912 άνοιξε το πρώτο του σαλόνι μόδας με την επωνυμία «Maison Parry». Η εργασία του διακόπηκε για ένα μικρό διάστημα, λόγω του Α παγκοσμίου πολέμου, αλλά το 1919 επαναλειτούργησε το σαλόνι υψηλής ραπτικής του, με την επωνυμία «Salon Jean

Patou». Έγινε γνωστός για την εξάλειψη της εικόνας των «flappers», επιμηκύνοντας τη φούστα και εισάγοντας αθλητικά είδη για τις γυναίκες. Επιπλέον, θεωρείται ο σχεδιαστής της κλασικής άσπρης φούστας του τένις καθώς και εκείνος που διέδωσε την πλεκτή ζακέτα.

Το στυλ του δεν υπήρξε ποτέ κοινότυπο, αλλά γεμάτο πρωτοτυπία και μελετημένη απλότητα, στοιχεία που του έδωσαν φήμη, κυρίως στις αγορές της Αμερικής. Τα περισσότερα ενδύματά του, σε ίσιες γραμμές και γεωμετρικά μοτίβα, συνδύαζαν την απλότητα και την πολυτέλεια, και είχαν σχεδιαστεί για να ικανοποιήσουν την νέα μόδα για την υπαίθρια και αθλητική ζωή. Σαν σχεδιαστής υποστήριζε τη φυσικότητα και την άνεση. Τα άνετα φορέματα και ταγιέρ του έγιναν δεκτά από τις δραστήριες γυναίκες της δεκαετίας του 1920. Ο Patou πρωτοπόρησε επίσης στο θέμα των γραβατών, χρησιμοποιώντας για την κατασκευή τους υφάσματα τα οποία προορίζονταν για γυναικεία φορέματα. ^(61,62)

1.15.4.Elsa Schiaparelli

Εικόνα 23: Elsa Schiaparelli ⁽⁶³⁾

Η Elsa Schiaparelli γεννήθηκε στο «Palazzo Corsini» της Ρώμης από μητέρα αριστοκρατικής καταγωγής και πατέρα λόγιο. Σπούδασε φιλοσοφία στο πανεπιστήμιο της Ρώμης. Η Elsa ηγήθηκε μιας εκλεπτυσμένης ζωής, με κάποια πολυτέλεια, η οποία προερχόταν από την περιουσία και την υψηλή κοινωνική θέση των γονιών της. Πίστευε, ωστόσο, πως αυτή η πολυτέλεια κατέπνιγε την τέχνη και τη δημιουργικότητά της, με αποτέλεσμα να απομακρυνθεί το συντομότερο δυνατό από αυτού

του είδους τη ζωή. Η Schiaparelli μετακόμισε πρώτα στη Νέα Υόρκη και στη συνέχεια στο Παρίσι συνδυάζοντας την αγάπη της για την τέχνη αλλά και το σχεδιασμό με αποτέλεσμα να γίνει μια σουρεαλιστική¹ σχεδιάστρια.

Στο Παρίσι, γνωστή ως «Schiap» στους δικούς της ανθρώπους, ξεκίνησε να φτιάχνει και να δημιουργεί μόνη τα ρούχα της. Με την ενθάρρυνση και υποστήριξη του Paul Poiret, ξεκίνησε τη δική της επιχείρηση, η οποία δυστυχώς δεν πήγε καλά και έκλεισε το 1926 παρά τις ευνοϊκές κριτικές. Στις αρχές του 1927 δημιούργησε μια νέα συλλογή από πλεκτά με σουρεαλιστικές εικόνες και χαρακτηριστικό μια ειδική διπλή βελονιά που πλεκόταν από Αρμένιους πρόσφυγες. Παρόλο που τα σχέδια της εμφανίστηκαν στη Vogue της εποχής, η επιχείρηση πραγματικά απογειώθηκε με ένα συγκεκριμένο σχέδιο το οποίο έδινε την αίσθηση ενός κασκόλ τυλιγμένο γύρω από το λαιμό αυτού που το φορούσε. ^(63,64,65)

¹ σουρεαλισμός: Ο σουρεαλισμός είναι ένα πολιτιστικό κίνημα που ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1920, και είναι γνωστός για εικαστικά έργα και τα γραπτά του.

1.15.5. Jeanne Lanvin

Η Jeanne Lanvin γεννήθηκε στο Παρίσι στις 1 Ιανουαρίου 1867. Η μεγαλύτερη από τα έντεκα αδέρφια της, εργάστηκε ως μαθητευόμενη επιδιορθώτρια καπέλων και στη συνέχεια στο πλευρό μιας μοδίστρας στο Παρίσι. Παντρεύτηκε δύο φορές, την πρώτη το 1895 τον Count Emilio di Pietro, έναν Ιταλό ευγενή με τον οποίο απέκτησε μια κόρη και το 1907 τον Xavier Melet, ένα δημοσιογράφο και αργότερα Γάλλο πρόξενο στην Αγγλία.

Εικόνα 24: Jeanne Lanvin⁽⁶⁶⁾

Το όνομα «Lanvin» εμφανίστηκε στο χώρο της μόδας το 1901, αλλά τη δεκαετία του '20 έφτασε στο απόγειο της δημοτικότητας του. Το 1909 εντάχθηκε στο Συνδικάτο Υψηλής ραπτικής («Syndicat de la Couture»), πράγμα που σηματοδότησε την επίσημη ιδιότητά της ως μόδιστρο. Δημιουργούσε τόσο όμορφα σύνολα για την κόρη της, που άρχισε να τραβά την προσοχή και το ενδιαφέρον πλουσίων, οι οποίοι ζητούσαν αντίγραφα κομμάτια και για τα δικά τους παιδιά. Σύντομα σχεδίαζε ρούχα και για τις μητέρες τους, αλλά και για μερικά από τα πιο διάσημα ονόματα στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένου και του πελατολογίου της μπουτίκ της στο Παρίσι. Έγινε γνωστή για τα σύνολα μητέρας-κόρης, αλλά και την σφαιρική προσέγγισή της στη βιομηχανία της μόδας. Το ύφος της αγκάλιαζε το διαχρονικό, με την επιδέξια χρήση πολύπλοκων στολιδιών, εκθαμβωτικών κεντημάτων, διακοσμήσεων με χάντρες σε φωτεινά χρώματα, τα οποία γρήγορα έγιναν εμπορικό σήμα της Lanvin.

Από το 1925, ο οίκος «Lanvin» παρήγαγε πολλά και διαφορετικά είδη προϊόντων πέρα από τη γυναικεία ένδυση, όπως αθλητικά είδη, γούνες, εσώρουχα, ανδρική ένδυση αλλά και είδη εσωτερικής διακόσμησης, τα οποία πωλούνταν στα ομώνυμα καταστήματα του οίκου, που είχαν ανοίξει εκείνη την περίοδο. Από το 1923 η αυτοκρατορία «Lanvin» επίσης διέθετε ένα εργοστάσιο βαφής ρούχων στο Nanterre της δυτικής Γαλλίας. Ωστόσο, η πιο σημαντική επέκτασή της Jeanne ήταν η δημιουργία της Lanvin Parfums S.A. το 1924 και η εισαγωγή στην αγορά, του αρώματος «Aprège» το 1927, εμπνευσμένο από τις μελωδίες της εξάσκησης της κόρης της στο πιάνο.^(67,68)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Δεκαετία του 1960

2.1. Κοινωνικοπολιτική κατάσταση

Η δεκαετία του 1960 αναφέρεται σε μια εποχή που είναι γνωστή και ως «The Sixties» και υποδηλώνει το σύμπλεγμα αλληλένδετων πολιτισμικών και πολιτικών τάσεων, σε παγκόσμιο επίπεδο. Η δεκαετία χαρακτηρίστηκε επίσης, με τον όρο «Swinging Sixties», λόγω της πτώσης και χαλάρωσης ορισμένων κοινωνικών ταμπού, ιδίως όσον αφορά τον ρατσισμό και τις προγαμιαίες σχέσεις, που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο «John F. Kennedy» ενθάρρυνε κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, όπως ατομικά δικαιώματα για τους Αφροαμερικανούς¹ και υγειονομική περίθαλψη για ηλικιωμένους και φτωχούς. Εξελέγη στην προεδρία υποσχόμενος να προσγειώσει τον πρώτο άνθρωπο στη Σελήνη μέχρι το τέλος της δεκαετίας, ένα κατόρθωμα που επιτεύχθηκε το 1969. ^(1,2)

2.2. Φεμινισμός

Ο φεμινισμός στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε όλο τον κόσμο, κέρδισε έδαφος στις αρχές του 1960. Εκείνη την εποχή, η θέση της γυναίκας θεωρούταν πως άρμοζε να είναι στο σπίτι, με αποτέλεσμα οι γυναίκες να αποκλείονται από πολλές θέσεις εργασίας και επαγγέλματα. Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Προεδρική Επιτροπή για το Καθεστώς των Γυναικών, εντόπισαν διακρίσεις κατά των γυναικών στον εργασιακό χώρο και σε κάθε άλλη πτυχή της ζωής, μια αποκάλυψη, η οποία γκρέμισε τα τελευταία νομικά εμπόδια που απέμεναν για την προσωπική ελευθερία των γυναικών και την επαγγελματική επιτυχία. Οι φεμινίστριες βγήκαν στους δρόμους και διαμαρτύρονταν με κάθε τρόπο, γράφοντας βιβλία και συζητώντας για την αλλαγή των κοινωνικών και πολιτικών απόψεων που τις περιόριζαν. Η κίνηση συνεχίστηκε τις επόμενες δεκαετίες. ^(1,2)

¹ Αφροαμερικανοί: Πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, οι οποίοι κατάγονταν από φυλές της Αφρικής.

2.3.Τεχνολογική ανάπτυξη

2.3.1.Αποστολές στο διάστημα

Ο διαστημικός αγώνας μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Σοβιετικής Ένωσης κυριάρχησε τη δεκαετία του 1960. Οι Σοβιετικοί έστειλαν τον πρώτο άνθρωπο στο διάστημα, Yuri Gagarin, κατά τη διάρκεια της αποστολής «Vostok 1» στις 12 Απριλίου 1961, αλλά από τα μέσα της δεκαετίας οι Η.Π.Α. πήραν το προβάδισμα. Τον Μάιο του 1961, ο Πρόεδρος Kennedy έθεσε για τις Ηνωμένες Πολιτείες τον στόχο του πρώτου επανδρωμένου διαστημικού σκάφους στη Σελήνη, μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Το 1966 η Σοβιετική Ένωση δρομολόγησε το «Luna 10», το οποίο ήταν η πρώτη διαστημική αποστολή που εισήλθε σε τροχιά γύρω από τη Σελήνη. Με το «Apollo 11» εκπληρώθηκε ο στόχος του Προέδρου John F. Kennedy, το οποίο έφθασε στο φεγγάρι μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1960. ^(1,2)

2.3.2.Υφάσματα

Η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη στην κλωστούφαντουργία της δεκαετίας του '60 οδήγησε σε μία πρωτοφανή επιλογή υλικών, τα οποία δεν είχαν ξαναχρησιμοποιηθεί στη βιομηχανία της μόδας. Οι κατασκευαστές ξεκίνησαν την ανάπτυξη νέων υφασμάτων από πολυεστέρα. Αυτά τα καινούρια υφάσματα ήταν απαλά, ανθεκτικά στο τσαλάκωμα και χρειαζόντουσαν ελάχιστο χρόνο φροντίδας. Αυτά τα υφάσματα εφαρμόζαν τέλεια στις μίνι φούστες και «tunic dresses»ⁱ της εποχής. Ο πολυεστέρας, το νάιλον και άλλα συνθετικά υφάσματα επέτρεπαν την κίνηση του σώματος, παρέχοντας ελαστικότητα ακόμη και σε πολύ εφαρμοστές γραμμές. Ένα επίσης νέο βιομηχανικό υλικό, το PVC (polyvinyl chloride), το οποίο είναι εύκολο στη βαφή έβγαινε είτε σε μοτίβα είτε σε μονόχρωμες αποχρώσεις. Στην αρχή χρησιμοποιούταν για την εξωτερική ένδυση, ενώ στη συνέχεια εξελίχθηκε για κάθε είδος, από ζώνες και τσάντες έως μίνι φούστες και φορέματα, ακόμη και σκουλαρίκια. ⁽³⁾

ⁱ «tunic dresses»: Πρόκειται για φορέματα, τα οποία θυμίζουν σε μεγάλο βαθμό τουνίκα ή χιτώνα, αλλά είναι πιο κοντά και πιο θηλυκά.

2.4.1.Swinging London

«Swinging London» (=«ταλαντευόμενο» Λονδίνο) είναι ένας όρος ο οποίος χρησιμοποιείται για να εκφράσει το σκηνικό της μόδας και του πολιτισμού, που άνθισαν στο Λονδίνο τη δεκαετία του 1960. Πρόκειται για μια τάση με επίκεντρο τη νεολαία, το οποίο έδινε έμφαση στο νέο και το σύγχρονο. Ήταν μια περίοδος οπτιμισμού και ηδονής, αλλά και μια πολιτιστική επανάσταση. Καταλύτης αυτού του φαινομένου ήταν η ανάκαμψη της βρετανικής οικονομίας μετά τη λιτότητα του Β΄ παγκοσμίου πολέμου, που κράτησε ένα μεγάλο μέρος της δεκαετίας του '50. ^(4,5,6)

2.4.2.Μόδα και σύμβολα

Το μοντέλο Jean Shrimpton ήταν το πιο ακριβοπληρωμένο μοντέλο και το πιο φωτογραφημένο εκείνης της περιόδου, με χαρακτηρισμούς όπως: «Το πρόσωπο της δεκαετίας των 60s» και «Σύμβολο του Swinging London». Οι τάσεις της μόδας που σχετίζονταν με την κουλτούρα των Mods, όπως οι μίνι φούστες, τόνωσαν και έδωσαν κίνηση σε μοντέρνες εμπορικές περιοχές όπως οι «Carnaby street» και «Kings Road» στην περιοχή Chelsea του Λονδίνου. Η μόδα αποτελούσε ένα σύμβολο της κουλτούρας των νέων. ⁽⁷⁾

2.5.Πολιτισμική ανάπτυξη

2.5.1.Μουσική

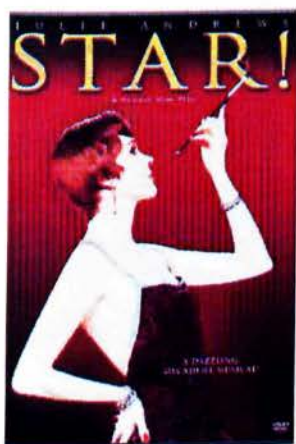
Η δεκαετία του 1960 γνώρισε την άνοδο σε δημοτικότητα της «funk»ⁱ και «soul»ⁱⁱ μουσικής. Η συγχώνευση της «R&B» με τη «rock and roll» γνώρισε μεγάλη επιτυχία μέχρι τα μέσα της δεκαετίας. Μουσική από την Λατινική Αμερική, τη Τζαμάικα και κουβανέζικη μουσική γνώρισαν επίσης δημοτικότητα όλη τη δεκαετία, όπως και οι χοροί «Bossa nova» και «cha-cha-cha». Η δεκαετία του '60 γνώρισε επίσης την ανάπτυξη της πειραματικής, τζαζ και της σύγχρονη κλασικής μουσικής. Διάφορα συγκροτήματα όπως οι: «Beatles»,

ⁱ «funk music»: Πρόκειται για ένα ρυθμικό και χορευτικό είδος μουσικής, το οποίο δημιουργήθηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1960, όταν Αφροαμερικανοί μουσικοί συνδύασαν μουσική soul, R&B, και jazz.

ⁱⁱ «soul music»: Πρόκειται για ένα δημοφιλές είδος μουσικής, το οποίο εμφανίστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες στις αρχές της δεκαετίας του 1960, συνδυάζοντας στοιχεία της αφρικανικής-αμερικανικής μουσικής, ρυθμικής και των «blues».

«Rolling stones», «The Kinks», «The Who», «The small faces», τα οποία ήταν γνωστά στην Αμερική ως «βρετανική εισβολή», ήταν πλήρως συνυφασμένα με την έννοια του «Swinging London». Επίσης, η αυξανόμενη δημοτικότητα του ψυχεδελικού ροκ του Jimi Hendrix θεωρήθηκε ως πολιτιστικό πρότυπο και εκπροσωπήθηκε από τις Βρετανικές μπάντες όπως τους «Cream» και τους πιο πρόσφατους «Pink Floyd». ⁽⁸⁾

2.5.2. Κινηματογράφος

Εικόνα 25: Αφίσα της ταινίας «Star». ⁽¹⁰⁾

Η ταινία που σημείωσε τις μεγαλύτερες εισπράξεις τη δεκαετία του '60 είχε τίτλο «The sound of music». Παράλληλα, το κίνημα της αντικουλτούρας είχε τρομερές επιπτώσεις στον κινηματογράφο. Οι ταινίες ξέφυγαν από τα κοινωνικά ταμπού των προκλητικών σκηνών και της βίας, προκαλώντας αντιπαραθέσεις αλλά και γοητεία. Τότε, ξεκίνησε η νέα εποχή του Hollywood, η οποία κυριάρχησε σε θέατρα και ξεσήκωσε την κινηματογραφική βιομηχανία. Το ενδιαφέρον για την αφηρημένη και εξπρεσιονιστική

τέχνη και η νοσταλγική δημοτικότητα των πρώτων ταινιών, που αναβίωσαν στην τηλεόραση είχαν σαφές αντίκτυπο στον χώρο της μόδας.

Το σαγηνευτικό «bias cut» (λοξό κόψιμο) στις αρχές της δεκαετίας, θα μπορούσε να αναχθεί πίσω στα '30ς και '40ς φορεμένο από τους τότε κινηματογραφικούς αστέρες όπως οι «Carole Lombard», «Marlene Dietrich» και «Joan Crawford». Οι πλούσιοι φραμπαλάδες τους, τα φτερά στρουθοκαμήλου, γούνινες διακοσμήσεις, τολμηρά εφαρμοστές μαύρες και με πούλιες βραδινές τουαλέτες, μακριά αστραφτερά σκουλαρίκια και βαθιά «cloche hats» αναβίωσαν εκείνη την εποχή. Παλλά σε απαλά χρώματα και αφράτες γούνες επίσης επέστρεψαν στη μόδα. Τα περίεργα γεωμετρικά σχήματα της μοντέρνας γλυπτικής μεταφέρθηκαν στη μόδα με ενδιαφέροντες νέους τρόπους κοπής ρούχων και προσθέτοντας απρόσμενα στοιχεία και καμπύλες.

Η ταινία «Bonnie and Clyde» (1967), γυρισμένη στην εποχή των 1930s και αργότερα, το «Gertrude Laurence musical star» (1968) με τη Julie Andrews

στον πρωταγωνιστικό ρόλο, έφεραν μαζί τους μια νοσταλγική επιστροφή στα τέλη της δεκαετίας του '20 και στις αρχές του '30. Πλεκτές ζακέτες, μπερέδες που φοριόνταν χαμηλά πάνω από τα φρύδια, απαλές μπουκλες, μεταξωτά μαντήλια, πλεκτά φορέματα και κοστούμια αναδείκνυαν τη θηλυκότητα της εποχής εκείνης. ⁽⁹⁾

2.6.1. Jacqueline Lee Bouvier «Jackie» Kennedy Onassis

Εικόνα 26: Jacqueline Kennedy Onassis ⁽¹²⁾

Σύζυγος του 35^{ου} Προέδρου των Ηνωμένων πολιτειών «John F. Kennedy», υπηρέτησε ως Πρώτη κυρία κατά τη διάρκεια της προεδρίας του συζύγου της, από το 1961 μέχρι τη δολοφονία του, το 1963. Πέντε χρόνια αργότερα παντρεύτηκε τον έλληνα μεγιστάνα της ναυτιλίας, Αριστοτέλη Ωνάση και έμειναν παντρεμένοι μέχρι το θάνατο του το 1975. Για τις δύο τελευταίες δεκαετίες της ζωής της η Jacqueline Kennedy Onassis είχε μια επιτυχημένη καριέρα ως εκδότρια βιβλίων.

Έχει μείνει στην ιστορία για τη συνεισφορά της στις τέχνες και τη διατήρηση της ιστορικής αρχιτεκτονικής αλλά και το στυλ, την κομψότητα και τη χάρη της. Το δημοφιλές ροζ Chanel κοστούμι της έχει γίνει σύμβολο της δολοφονίας του συζύγου της και μία χαρακτηριστική εικόνα της δεκαετίας του '60. ⁽¹¹⁾

2.6.2. Fashion icon

Κατά τη διάρκεια της προεδρίας του συζύγου της η Jacqueline έγινε σύμβολο μόδας για τις γυναίκες σε όλο τον κόσμο. Προσέλαβε τον, γεννημένο στη Γαλλία, Αμερικανό σχεδιαστή και φίλο της οικογένειας Kennedy, «Oleg Cassini», το φθινόπωρο του 1960 για να δημιουργήσει μια γκαρνταρόμπα για την ίδια. Από το 1961 έως τα τέλη του 1963, ο Cassini την έντυπε με πολλά από τα πιο χαρακτηριστικά της σύνολα, καθώς και πολλά άλλα ρούχα για τις επισκέψεις της στην Ευρώπη, Ινδία και Πακιστάν. Φούστες με τον ποδόγυρο να φτάνει κάτω από τη μέση του γονάτου, σακάκια με μανίκια $\frac{3}{4}$, φορέματα χωρίς μανίκια σε Α-γραμμή, γάντια μέχρι τον αγκώνα, χαμηλοτάκουνες γόβες

και τα διάσημα «pillbox hats»¹ έγιναν επιτυχία σε όλο τον κόσμο και γνωστά ως «Jackie look». Παρόλο που ο Cassini ήταν ο κύριος σχεδιαστής της, η ίδια φορούσε επίσης σύνολα από γάλλους θρύλους της μόδας όπως Chanel, Givenchy και Dior. Περισσότερο από κάθε άλλη Πρώτη κυρία, το στυλ της αντιγράφηκε από εμπορικούς κατασκευαστές και ένα μεγάλο τμήμα των νεαρών γυναικών της εποχής. Η «bouffant» κόμμωση της και η νεανική της απλότητα αποτέλεσαν πρότυπο μόδας για εκατομμύρια γυναίκες.

Εικόνα 27: Η Jackie Kennedy με το χαρακτηριστικό ροζ κοστούμι της.⁽¹³⁾

Τα χρόνια μετά τον Λευκό οίκο το στυλ της άλλαξε ριζικά. Φαρδιές ολόσωμες φόρμες, σακάκια με μεγάλους γιακάδες, τσιγγάνικες φούστες, μαντήλια για το κεφάλι και μεγάλα στρογγυλά σκούρα γυαλιά ηλίου χαρακτήριζαν το καινούριο της στυλ. Λευκά τζην χωρίς ζώνη, φορεμένα με μαύρη μακριά μπλούζα ζιβάνκο, μέχρι τους γοφούς, ήταν επίσης μια τάση της μόδας που καθιέρωσε η ίδια. Καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της, η Kennedy απέκτησε μια μεγάλη συλλογή από εξαισία και ανεκτίμητης αξίας κοσμήματα. Το τριπλό μαργαριταρένιο κολιέ της, σχεδιασμένο από τον αμερικανό κοσμηματοπώλη Kenneth Jay Lane έγινε το χαρακτηριστικό της κόσμημα κατά την εποχή της ως πρώτη κυρία του Λευκού οίκου.⁽¹⁴⁾

2.7.Μόδα

2.7.1.Πρότυπο σώματος

Αυτή τη δεκαετία επικράτησε ένα γυναικείο πρότυπο σώματος με καμπύλες και έμφαση στο μπούστο. Η γραμμή της μέσης στις αρχές της δεκαετίας ήταν τοποθετημένη ψηλά, ενώ από τα μέσα, έκαναν την εμφάνισή τους χαμηλόμεσες μίνι φούστες και παντελόνια καμπάνα. Επίσης αυτή τη δεκαετία παρατηρήθηκαν φορέματα χωρίς καθόλου γραμμή μέσης, όπως οι γνωστές τουνίκες. Ωστόσο, για τη βραδινή ένδυση η μέση παρέμεινε τοποθετημένη ψηλά, όπως επίσης και σε κοστούμια με παντελόνι ή φούστα.

¹ «pillbox» hat: Πρόκειται για ένα μικρό γυναικείο καπέλο με επίπεδο και ίσιο το πάνω μέρος, όρθια πλευρές, και χωρίς γείσο.

Μεγάλη επιρροή, κυρίως στις νέες, άσκησε το γνωστό για την εποχή μοντέλο Twiggy με το επίπεδο στήθος και τα μακριά πόδια, με αποτέλεσμα πολλές κοπέλες να υιοθέτησαν παρόμοια σιλουέτα. ⁽³⁾

2.7.2. Γυναικεία μόδα

Αυτή τη δεκαετία η γυναικεία μόδα σε Ευρώπη και Αμερική, επικεντρώθηκε σε οβάλ σιλουέτες, με καμπύλες. Τα ρούχα για την ημέρα ήταν απλά και πολύχρωμα. Φορέματα χωρίς μανίκια κυριαρχούσαν στις συλλογές, συνήθως συνδυασμένα με ασορτί σακάκια και παλτά. Γούνινα παλτά υιοθέτησαν επίσης αυτό το χαλαρό και ογκώδες σχήμα, συνήθως με φαρδιά μανίκια και χωρίς γιακά. Το στυλ της κάπας επικρατούσε παντού, από εφαρμοστά παλτά με φαρδιά μανίκια έως συνδυασμούς κάπας με κουκούλα.

Φούστες με μήκος μέχρι το γόνατο ή και πιο σπάνια μέχρι τα μέσα της γάμπας σε ίσια γραμμή ή φουντωτές ή με λοξά διακοσμητικά βολάν φοριόνταν από όλες τις γυναίκες στις αρχές της δεκαετίας, συνδυασμένες τις περισσότερες φορές με ασορτί σακάκι. Επίσης, πλισέ και σε σχήμα ομπρέλας, είτε με λάστιχο είτε με φερμουάρ φούστες κυριαρχούσαν. Μακριές ριχτές μπλούζες με ζώνη ή κορδέλα στη μέση φοριόνταν πάνω από τέτοιου στυλ φούστες. ^(15,16)

Εικόνα 28:
Φόρεμα σε Α
γραμμή με
ασορτί σακάκι
των 60s. ⁽¹⁷⁾

Εικόνα 29: Φόρεμα σε
Α γραμμή της
εποχής. ⁽¹⁸⁾

Μια νέα τάση της μόδας επέβαλε πολλές στρώσεις στα σύνολα: τουνίκες, φούστες με πολλά επίπεδα, φούστες φορεμένες πάνω από άλλες φούστες και φαρδιά σακάκια πάνω από φουντωτές φούστες (layered look). Τα σακάκια ήταν τετράγωνα στην πλάτη και συνήθως, μακριά μέχρι τους γοφούς ή πολύ κοντά και εφαρμοστά και έδεναν στη μέση ή στερεώνονταν στη μια πλευρά με καρφίτσα. Τα μανίκια σε σακάκια και παλτά ήταν συνήθως $\frac{3}{4}$, χαρίζοντας κομψότητα και χάρη, τα οποία ταίριαζαν απόλυτα με γάντια.

Το πουκάμισο αποτελούσε απαραίτητο κομμάτι στη γκαρνταρόμπα κάθε γυναίκας της εποχής, αφού συνδυαζόταν με πουλόβερ, φορέματα, κοστούμια με παντελόνι ή φούστα και παλτά. Σύνολα από ταγιέρ και φορέματα με ασορτί παλτά ήταν στη μόδα για τη μέρα αλλά και τη νύχτα. Ελαφριά jersey «shirt dresses»ⁱ έπεφταν χαλαρά και άνετα και έδεναν στη μέση ή διακοσμούσαν με πιέτες. Διάφανα «butterfly-sleeved»ⁱⁱ φορέματα με V λαιμόκοψη, ήταν επίσης στη μόδα. Τα πιο πολλά φορέματα συνδυάζονταν με παλτά ενώ άλλα με παντελόνια ως τουνίκες. Οι ζακέτες, τα παλτά και τα φορέματα έδεναν επίσης με ζώνη στη μέση, δείχνοντας πως η μόνη διάρθρωση ήταν αυτή του σώματος.

Μακριά «blazers»ⁱⁱⁱ συνδυάζονταν με πλισέ φούστες και ίσια παντελόνια με ρεβέρ. Το ναυτικό blazer, το οποίο εισήχθη από την Coco Chanel, με χάλκινα κουμπιά και μπαλωμένες τσέπες, φοριόταν πάνω από κοντές φούστες την ημέρα και από μακριά εφαρμοστά φορέματα το βράδυ. Εκδοχές τέτοιου σακακιού από άσπρες πούλιες, σατέν ή δαντέλα υπήρχαν επίσης σε βραδινά σύνολα. ^(15, 16)

Εικόνα 30: Ταγιέρ και «shirt dress» της εποχής.⁽¹⁸⁾

Σχεδιαστές υψηλής ραπτικής σε Γαλλία, Ιταλία και Αμερική υλοποίησαν κάποιες από τις πιο κομψές δημιουργίες τους σε μαλλί, μετάξι και μεταλλικές πλέξεις. Πολλά φορέματα ήταν διακοσμημένα με γούνα, όπως για παράδειγμα γούνινες επενδύσεις στον ποδόγυρο. Το πουλόβερ ήταν επίσης δημοφιλές για τις νεότερες κυρίες, ακόμη και μέσα από κοστούμια. Μακριά πουλόβερ φοριόνταν πάνω από φουντωτές φούστες και εφαρμοστά πλεκτά φορέματα φοριόνταν συνήθως με ζώνη. Στη μόδα ήταν οι γιακάδες ζιβάγκο, οι «bateau»^{iv} αλλά και οι V λαιμοκόψεις. Η γαλλίδα σχεδιάστρια «Sonia Rykiel» έγινε γνωστή για τη χρήση της μοντέρνας τεχνολογίας για την παραγωγή

ⁱ «shirt dresses»: Πρόκειται για φορέματα που θυμίζουν σε μεγάλο βαθμό πουκάμισο με τη διαφορά πως έχουν το μήκος κανονικού φορέματος.

ⁱⁱ «butterfly-sleeved»: Είναι το ρούχο που έχει φαρδιά μανίκια, τα οποία θυμίζουν σε μεγάλο βαθμό το άνοιγμα των φτερών μιας πεταλούδας.

ⁱⁱⁱ «blazers»: σπορ σακάκια.

^{iv} «Bateau» λαιμόκοψη λέγεται ένα φαρδύ άνοιγμα του λαιμού, το οποίο έρχεται και μπροστά και πίσω οριζόντια, από το ένα σημείο του ώμου έως το άλλο, σε όλη την κλειδα.

φίνων πλεκτών πουλόβερ, σε άπειρα χρώματα και ριγέ μοτίβα. Από το 1964 και μετά, η Rykiel είχε μετονομαστεί σε «βασίλισσα των πλεκτών» στην Αμερική, όπου απέκτησε πολλούς θαυμαστές για τα λεπτά πλεκτά φορέματα και ζακέτες.^(3,17)

«Bias-cut» φούστες και φορέματαⁱ τόνιζαν τη γυναικεία σιλουέτα και αντιπροσώπευαν το μεγαλύτερο μέρος της αγοράς. Ασημί φορέματα, αθλητικά παντελόνια, ολόσωμες φόρμες και φούστες σε μεταλλικά χρώματα «φώτιζαν» τα χειμωνιάτικα σύνολα.

Εικόνα 31: «Le smoking», YSL⁽²⁰⁾

Παρόλο που ήταν αμφιλεγόμενα για εκείνη την εποχή, παντελόνια σε όλα τα σχέδια και νούμερα αυξάνονταν σε παραγωγή. Οι ανώτερες τάξεις τα θεωρούσαν ρούχα για τους φτωχούς, ενώ πολλά εστιατόρια αρνούσαν την είσοδο σε γυναίκες που τα φορούσαν. Όταν η διάσημη Cathy McGowan εμφανίστηκε στη βρετανική τηλεόραση το 1963 φορώντας παντελόνι, άρχισε και η ομόφωνη αποδοχή του. Ίσια, εφαρμοστά αλλά και φαρδιά σε στυλ πιζάμας παντελόνια, αποτελούσαν ένα αποδεκτό στυλ για αυτή τη δεκαετία. Το κοστούμι με το βελούδινο φαρδύ παντελόνι, το οποίο παρουσίασε ο Yves Saint Laurent, συνδυασμένο με ένα «tunic top»ⁱⁱ με χαλαρή ζώνη και ολοκληρωμένο από ένα μακρύ, εφαρμοστό σακάκι με κουμπιά, κάλυψε σε μεγάλο βαθμό τον συνδυασμό των διπλών απαιτήσεων, της πρακτικής άνεσης και της θηλυκότητας για τη γυναίκα.^(3,19,37)

Το βράδυ, τα ντεκολτέ βυθίζονταν όλο και πιο κάτω, αλλά καλύπτονταν με φουλάρια και εσάρπες. Πολλά ριχτά βραδινά φορέματα σχεδιάστηκαν ανοδικά στον ένα ώμο, με τον άλλο ώμο γυμνό. Το μακρύ, με μήκος μέχρι το πάτωμα, φόρεμα επίσης κυριαρχούσε το βράδυ. Φορέματα στράπλες, συνήθως σε ίσια γραμμή, με μήκος μέχρι τον αστράγαλο, συνδυάζονταν με ασορτί εσάρπες

Εικόνα 32: Σύνολα της εποχής.⁽¹⁶⁾

ⁱ «Bias-cut» φούστες και φορέματα: ρούχα που κόβονται λοξά με αποτέλεσμα να είναι πιο εφαρμοστά στις καμπύλες από τα κανονικά κομμένα ρούχα.

ⁱⁱ «tunic top»: φαρδύ πουκάμισο με βολάν.

και σακάκια, δημιουργώντας ένα κομψό σύνολο για μια βραδινή έξοδο. Ανοιχτά ντεκολτέ, φραμπαλάδες, κρόσσια και μπορντούρες χαρακτήριζαν κάθε βραδινό σύνολο. ^(3,21)

Στις αρχές της δεκαετίας οι φούστες ήταν μέχρι το γόνατο, αλλά κόνταιναν όλο και περισσότερο μέχρι το 1965, όταν εμφανίστηκε η μίνι φούστα. Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας είχαν ανέβει πάνω από τη γραμμή των ψηλών καλτσών, κάνοντας τη μετάβαση στο καλσόν αναπόφευκτη. ⁽²²⁾

2.7.3. Μίνι φούστα

Εικόνα 33: Μίνι φορέματα της εποχής ⁽²⁵⁾

Η μίνι φούστα αποτέλεσε μία από τις πιο καθοριστικές τάσεις της μόδας τη δεκαετία αυτή, ξεκινώντας από το 1965. Η μίνι φούστα ή το μίνι φόρεμα χαρακτηριζόταν από το μήκος πολύ πάνω από το γόνατο, περίπου 10 cm (4in) κάτω από την περιοχή των γλουτών. Μια «micro-mini» φούστα αποτέλεσε μια περαιτέρω κοντύτερη έκδοση της μίνι

φούστας και υιοθετήθηκε, επίσης, από πολλές γυναίκες αυτή τη δεκαετία.

Η δημοτικότητα της μίνι φούστας έφτασε στην κορυφή της την εποχή του «Swinging London» της δεκαετίας του 1960, αλλά εξακολουθεί να αποτελεί χαρακτηριστικό κομμάτι της γυναικείας ντουλάπας, ακόμη και σήμερα. Πριν από εκείνη την εποχή, οι κοντές φούστες υπήρχαν μόνο σε είδη αθλητικής ένδυσης, όπως οι φούστες οι οποίες φοριόνταν από τενίστριες. Συχνά φορεμένη με μια μεγάλη φαρδιά ζώνη χαλαρά στους γοφούς, υιοθετήθηκε από τις γυναίκες σε όλο τον κόσμο, όχι μόνο τις νέες και αδύνατες. Πολλοί σχεδιαστές διεκδίκησαν τον τίτλο του δημιουργού της μίνι φούστας, με επικρατέστερη την Mary Quant. Η κοντή φούστα έγινε περαιτέρω διάσημη από τον Andre Courreges, ο οποίος την ανέπτυξε ξεχωριστά και την ενσωμάτωσε στο «Mod look» για την συλλογή του «άνοιξη-καλοκαίρι 1965». Οι μίνι φούστες του ήταν λιγότερο εφαρμοστές και συνδυάζονταν με τις λευκές «Courreges boots», οι οποίες είχαν γίνει ορόσημο της εποχής.

Πολλοί καταξιωμένοι σχεδιαστές της εποχής υιοθέτησαν τη μίνι φούστα, ενσωματώνοντας αυτό το στυλ στις συλλογές τους, όπως οι Yves Saint Laurent, John Bates και Rudi Gernreich. Ωστόσο, δεν δέχθηκαν όλοι οι σχεδιαστές τη νέα τάση, η οποία αφορούσε το ύψος του ποδόγυρου. Το 1965 η Coco Chanel, μέσα από τις δημιουργίες της, τέθηκε κατά της έκθεσης του γονάτου και ο Cristóbal Balenciaga συνέχισε σθεναρά να δημιουργεί συντηρητικά, αλλά ταυτόχρονα θηλυκά σύνολα.

Τα μίνι φορέματα ήταν συνήθως σε γραμμή Α ή ίσια και συνδυάζονταν με ψηλές κάλτσες ή καλσόν και μπότες. Μακριές μπλούζες, όπως φανέλες ράγκμπι, μερικές φορές προσαρμόζονταν σε μίνι φορέματα. Το 1969, μακριά παλτά συνδυάζονταν με μικροσκοπικά σορτς, τα λεγόμενα «hot pants» και «micro-mini» φούστες με κάλτσες με σχέδια και παπούτσια με τετράγωνα τακούνια. (3,22,23,24)

2.8.Space Age

Εικόνα 34: «Moon girl»⁽²⁶⁾

Εμπνευσμένοι από τον «Yuri Gagarin», ο οποίος πάτησε στο φεγγάρι αυτή τη δεκαετία, πολλοί σχεδιαστές, όπως ο Andre Courreges και ο Pierre Cardin παρουσίασαν φουτουριστικές συλλογές με κυρίαρχα χρώματα το γυαλιστερό άσπρο και ασημί. Αυτά τα «διαστημικά ρούχα», τα οποία ήταν βασισμένα στην τότε φανταστική

ζωή του 2000 ήταν νεωτεριστικά και λιτά σε απλές και ίσιες γραμμές. Τα υπερβολικά στολίδια περιορίστηκαν και στη μόδα ήταν τουνίκες σε Α γραμμή, κοντές ίσιες φούστες και επίπεδες δερμάτινες μπότες.

Η παρουσίαση της συλλογής του Andre Courreges «Moon girl» το 1964, ήταν ένα σόου, στο οποίο κυριαρχούσαν οι ευθείες γραμμές και τα ογκώδη τετράγωνα σχήματα. Η απλότητα αποτελούσε το βασικό στοιχείο. Η συλλογή του επίσης περιλάμβανε κοστούμια με παντελόνι σε ίσια γραμμή, τετράγωνα παλτά με λίγες λεπτομέρειες και με τσέπες με καπάκια στους γοφούς και κοντές μίνι φούστες. Αξεσουάρ σε λευκό χρώμα, κυρίως ογκώδη γυαλιά ηλίου

και καπέλα τύπου κράνους από μαλλί και δέρμα ολοκληρώναν το «moon girl look». ⁽³⁾

2.9. Υφάσματα

Όσον αφορά τα υφάσματα, στη μόδα ήταν το μαλλί, το μετάξι, το βαμβάκι και το λινό. Πολλά υφάσματα ήταν ραβδωτά, διπλά υφασμένα και με διαφορετικά χρώματα στο στημόνι και το υφάδι. Μεγάλα σχηματοποιημένα λουλούδια ή «paisley»ⁱ μοτίβα ήταν πολύ της μόδας και επηρέασαν ολόκληρη την αγορά υφασμάτων. Η χρήση δύο σχεδίων στο ίδιο σύνολο παρουσιάστηκε σε πολλές συλλογές: καρό μαζί με πουά, ρίγες και άλλα μοτίβα.

Μεγάλη επιτυχία επίσης σημείωσε και το αστραφτερό «Alaskine» ύφασμα του Staron, μια μείξη από μετάξι και μάλλινο πενιέ, με μια χαρακτηριστική γυαλιστερή επιφάνεια, το οποίο χρησιμοποιούταν για την κατασκευή παλτών αλλά και για μπλούζες. Τα χνουδωτά υφάσματα κυριαρχούσαν επίσης, όπως το βελούδο και το «mohair» (μοχέρ)ⁱⁱ, πάντα σε ζωνρά χρώματα. Το βαμβάκι, το καθαρό μαλλί και τα συνθετικά πλεκτά, εγχώρια, αλλά και εισαγόμενα ήταν διαθέσιμα σε κάθε τομέα της μόδας και κάθε φάσμα τιμών. Μπροκάρ (brocade)ⁱⁱⁱ, σατέν και μεταλλικά πλεκτά ρούχα ήταν εντυπωσιακά, συνδυασμένα με υφάσματα «tweed»^{iv} ή φανέλα (flannel)^v. Το μαύρο μετάξι, το «crepe»^{vi} και η δαντέλα έγιναν βασικά υφάσματα για τη βραδινή ένδυση. Το σουέτ (suede)^{vii} φοριόταν συχνά την ημέρα, αλλά και το βράδυ και έγινε υψηλή τάση, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ αθλητικού και κομψού ρούχου. Γούνινες επενδύσεις, αληθινές και οικολογικές συνδυάζονταν με άλλα

ⁱ «paisley» μοτίβα: σε σχήμα σταγόνας φανταχτερό τυπωμένο σχέδιο.

ⁱⁱ «mohair»: λαμπτερό είδος μαλλιού από ένα συγκεκριμένο είδος κασίικας (Angora goat).

ⁱⁱⁱ «brocade»: Πρόκειται για ένα βαρύ, εξαιρετικής ποιότητας τύπου ζακάρ υφάσματος, με ένα μοτίβο ή «floral» σχέδιο σε όλη την επιφάνεια του.

^{iv} «Tweed»: δίχρωμο μάλλινο μαλακό ύφασμα.

^v «flannel»: Πρόκειται για ένα μεσαίου βάρους, με απλή ή σταυρωτή ύφανση ύφασμα, συνήθως κατασκευασμένο από βαμβάκι ή ένα μείγμα από βαμβάκι και μαλλί. Το ύφασμα έχει πολύ μαλακή επιφάνεια και χρησιμοποιείται συνήθως σε πουκάμισα και πιτζάμες.

^{vi} «crepe»: Πρόκειται για μια ποικιλία από ελαφριά υφάσματα, τα οποία έχουν ως χαρακτηριστικό μια ζαρωμένη επιφάνεια.

^{vii} «suede»: Πρόκειται για ένα είδος δέρματος, με χνουδωτό φινίρισμα στην επιφάνειά του.

υφάσματα για μια πιο πολυτελή και κομψή εικόνα. Τα «Gabardine»ⁱ και πικέ υφάσματα ήταν επίσης στη μόδα. ^(16,17,27)

2.10.Χρώματα

Αυτή τη δεκαετία το χρώμα έπαψε να υπαγορεύεται πλέον από την εποχή και επικρατούσε πολύ χρώμα στη μόδα όλο το χρόνο. Ευδιάκριτα ήταν τέτοια εκτός εποχής χρώματα, όπως το απαλό πράσινο, κρεμ, κίτρινο και ροζ. Κόκκινο, άσπρο, φούξια, μπλε, γκρι, πορτοκαλί, καφέ και μαύρο χαρακτηρίζαν συνδυασμούς για πρωινά, απογευματινά αλλά και βραδινά σύνολα, με τη διαφορά ότι για το ντύσιμο της ημέρας τα χρώματα ήταν συνήθως πιο φωτεινά. Το μαύρο και το μπλε συνδυάζονταν πολλές φορές με κόκκινο δημιουργώντας ένα «navy look»ⁱⁱ. Μοτίβα για τους ζεστούς μήνες, όπως «hounds-tooth checks»ⁱⁱⁱ και «glen plaids»^{iv} σε διάφορους χρωματικούς συνδυασμούς έγιναν δημοφιλή και τους χειμερινούς μήνες. ^(16,27)

2.11.1.Εσώρουχα

Ελαφριά ελαστικά υφάσματα από «spandex» χρησιμοποιήθηκαν αυτή τη δεκαετία για την παραγωγή εσωρούχων, παρέχοντας καλύτερη εφαρμογή και άνεση. Τα χρώματα που κυριαρχούσαν ήταν το λευκό, μαύρο, μπεζ, καφέ, ροζ, κόκκινο και μπλε. Η χρήση λευκής ελαστικής δαντέλας πάνω από χρωματιστά υφάσματα επικράτησε επίσης ως τάση. Εσώρουχα σε λουλουδάτα μοτίβα και σε παστέλ αποχρώσεις, όπως ροζ, κίτρινο, πράσινο και γαλάζιο ήταν επίσης στη μόδα. Το μπεζ χρώμα εμφανίστηκε καλύπτοντας ένα μεγάλο μέρος της αγοράς. Αυτό το χρώμα, μαζί με το λευκό και το μαύρο καθιερώθηκε ως βασικό χρώμα για εσώρουχα. Πολλοί διάσημοι οίκοι μόδας παρουσίαζαν σειρές με εσώρουχα και ρούχα για το σπίτι. ^(16,21)

ⁱ Γκαμπαρντίνα (gabardine): είδος βαμβακερού συνήθως υφάσματος πυκνής ύφανσης πτενιέ, με μια ελαφριά διαγώνια γραμμή στη δεξιά πλευρά.

ⁱⁱ «navy look»: Πρόκειται για ένα στυλ, στο οποίο κυριαρχούν οι ρίγες και θυμίζει σε μεγάλο βαθμό ναυτική στολή.

ⁱⁱⁱ «hounds-tooth checks»: δίχρωμο κλωστοϋφαντουργικό σχέδιο με ακανόνιστα καρό μοτίβα που θυμίζει σε μεγάλο βαθμό ψηφιδωτό.

^{iv} «Glen plaids»: κλωστοϋφαντουργικό σχέδιο με μικρά και μεγάλα καρό μοτίβα.

2.11.2.Κάλτσες-καλσόν

Στη μόδα ήταν κάλτσες και καλσόν με σχέδια, από διαφανής υφές έως ογκώδης πλέξεις. Καλσόν σε έντονα σχέδια και ψηλές κάλτσες συνάρπαζαν τις νεότερες κυρίες, ιδιαίτερα όταν ήταν ασορτί με την μπλούζα δημιουργώντας «total look»ⁱ. Για το βράδυ υπήρχαν ασημί και χρυσές πλεκτές κάλτσες, οι οποίες φοριόνταν με ασορτί επίπεδες γόβες. Τα καλσόν υπήρχαν σε αφθονία σε διάφανα απαλά χρώματα, στο χρώμα του δέρματος και σε «orange» αδιαφανές καφέ, μαύρο και μπλε.⁽¹⁶⁾

2.11.3.Πιζάμες

Η πλήρης άνθηση του «homewear»ⁱⁱ ήταν γεγονός στα μέσα της δεκαετίας. Μια άφθονη ποικιλία, η οποία στο παρελθόν ήταν περιορισμένη, εμφανίστηκε. Νυχτικά με μήκος μέχρι το πάτωμα, ρόμπες και παντελόνες ήταν στη μόδα, σε υφάσματα από καπιτονέ βελούδο, «crepe»ⁱⁱⁱ και «chiffon»^{iv}. Γούνινες, με φτερά ρόμπες και μπουρνούζια θεωρούνταν πολυτέλειες, οι οποίες προορίζονταν για τους λίγους και πλούσιους. Μαύρα νυχτικά φορέματα και «babydolls» με φραμπαλάδες στον ποδόγυρο και δαντέλα ήταν επίσης στη μόδα.^(16,28)

2.12.Μαγιό

Το ευρέως διαδεδομένο, μπικίνι ήρθε στη μόδα το 1963., μετά από την εμφάνισή του στο δημοφιλές μιούζικαλ της εποχής, «Beach party» και φορέθηκε από τις περισσότερες γυναίκες. Στη μόδα εξακολούθησε να είναι και το ολόσωμο μαγιό για τις λιγότερο τολμηρές. Απόλυτη έκφραση ελευθερίας ήταν το «monokini» του Καλιφορνέζου σχεδιαστή «Rudi Gernreich», ένα μονοκόμματο μαγιό με τιράντες σε σχήμα V, οι οποίες

Εικόνα 35: Μαγιό
μπικίνι της
εποχής.⁽²¹⁾

ⁱ «total look»: ολοκληρωμένη εμφάνιση

ⁱⁱ «homewear»: ένδυση για μέσα στο σπίτι.

ⁱⁱⁱ «crepe»: Πρόκειται για μια ποικιλία από ελαφριά υφάσματα, τα οποία έχουν ως χαρακτηριστικό μια ζαρωμένη επιφάνεια.

^{iv} «Chiffon»: Πρόκειται για ένα απλό, ελαφρύ, εξαιρετικά καθαρό, ευάερο, και μαλακό ύφασμα από μετάξι, το οποίο περιέχει υψηλής ποιότητας στριμμένα νήματα υφάνσιμων ινών.

περνάγανε ανάμεσα από το στήθος στους ώμους, αφήνοντάς το πλήρως εκτεθειμένο. Το κάτω μέρος του μαγιό, που κάλυπτε το πάνω μέρος των μηρών φορέθηκε χαμηλά, με ζώνη στους γοφούς και αναδείχθηκε το πιο τολμηρό παραλιακό στυλ. Το πιο μοντέρνο σύνολο για την παραλία αποτελούταν από το μαγιό και μια ασορτί ζακέτα ή ένα κοντό φόρεμα ή μια ολόσωμη φόρμα. ^(21,28)

2.13.Αξεσουάρ

Τα *μαντήλια* ήταν στη μόδα, σε ζωηρά σχέδια τους ζεστούς μήνες και γούνινα για το χειμώνα. Κασκόλ και φουλάρια τυλιγμένα γύρω από το κεφάλι ή το λαιμό, με άκρα που έφεραν ένα μονόγραμμα ήταν επίσης στη μόδα. *Γάντια* από νάιλον, σατέν και δαντέλα, συνήθως σε μαύρο χρώμα ήταν στη μόδα όλη τη δεκαετία. Οι *ζώνες* ήταν φαρδιές από «suede»ⁱ ή δέρμα και διακοσμούσαν με αλυσίδες και ασημί αγκράφες. ⁽³⁷⁾

2.13.1.Καπέλα

Εικόνα 36: Καπέλο
Fedora⁽²⁹⁾

Στις αρχές της δεκαετίας εμφανίστηκε το «pillbox hat», το οποίο έγινε μόδα από την Mrs. Kennedy. Σκουφάκια, τουρμπάνια, μπερέδες και καπέλα σε σχήμα φούσκας εξελίχθηκαν κατά τη διάρκεια της δεκαετίας σε καπέλα με φαρδύ γείσο όπως «fedora»ⁱⁱ και «deerstalker»ⁱⁱⁱ. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των καπέλων ήταν το μεγάλο γείσο,

το οποίο απλωνόταν ανοδικά ή κυματοειδές. Στα μέσα της δεκαετίας τσόχα, βελουτέ, ανάγλυφο μαλλί, ψαθί και δέρμα ήταν τα πιο μοντέρνα υλικά. Καπέλα τύπου «helmet» εμφανίστηκαν επίσης, συνήθως με λουράκια στο πηγούνι. ^(16,25)

Εικόνα 37: Καπέλο
«Bobby helmet
bowler»⁽³⁰⁾

ⁱ «suede»: Πρόκειται για ένα είδος δέρματος, με χνουδωτό φινίρισμα στην επιφάνειά του.

ⁱⁱ «fedora»: καπέλο από τσόχα με διακριτικό ανυψωτικό γείσο.

ⁱⁱⁱ «deerstalker»: μάλλινο εφαρμοστό καπέλο με γείσο μόνο στο μπροστινό μέρος.

2.13.2.Κοσμήματα

Οι δύο βασικές τάσεις που επηρέασαν τα σχέδια των κοσμημάτων τα 1960s ήταν η μόδα της «mod» κουλτούρας και των «hippies». Επίσης, υπήρξαν επιρροές από την Ασία, Ανατολική Ινδία και Αίγυπτο σε πιο «ethnic» δημιουργίες. Τα επηρεασμένα από την «mod» κουλτούρα κοσμήματα επικεντρώθηκαν σε γεωμετρικά σχέδια και αφηρημένα σχήματα σε απλές γραμμές, καθώς και σε σχήματα λουλουδιών. Τα επηρεασμένα από το κίνημα των «hippies» κοσμήματα αφορούσαν, ως επί το πλείστον, χειροποίητα πολύχρωμα κολιέ με χάντρες και μαργαριτάρια, καθώς και διαφορά φυλαχτά και δαχτυλίδια σε σχήμα φιδιού.

Εικόνα 38:
Κοσμήματα των
mod⁽³¹⁾

Γενικότερα όλη τη δεκαετία τα κοσμήματα ήταν μεγαλύτερα και φωτεινότερα από προηγούμενες δεκαετίες. Κρεμαστά κολιέ με χάντρες σε συναρπαστικούς χρωματικούς συνδυασμούς και μεγάλες πέτρες, μακριά κολιέ με φουντίτσες, ασορτί μακριά σκουλαρίκια και πολύχρωμα βραχιόλια ήταν στη μόδα. «Faux bijoux» με πέρλες, στρας σε χρυσό και ασημί επίσης κυριαρχούσαν. Οι γυναίκες φορούσαν τεράστια μανικετόκουμπα, μεγάλες καρφίτσες και μενταγιόν.

Εικόνα 39 :Κολιέ
με χάντρες⁽³²⁾

Εικόνα 40: Κόσμημα
της εποχής⁽³⁴⁾

Ο Chrysta Olenska, ο οποίος κατασκεύαζε περιδέραια από πετρεσμένο χαρτί, εντοπίστηκε από μεγάλους κατασκευαστές κοσμημάτων και μια νέα μόδα ξεκίνησε. Οικονομικά κοσμήματα από πετρεσμένο χαρτί εμφανίστηκαν σε όλη την Αμερική. Επίσης, έντονη ήταν η επιρροή του «art deco» σε καρφίτσες και σκουλαρίκια.

Το αθόρυβο διακριτικό ρολόι είχε αντικατασταθεί από ένα αντίστοιχο μεγάλο, με έντονα μοτίβα στο λουράκι. ^(16, 25,32)

2.13.3. Τσάντες

Οι τσάντες ήταν μεσαίου μεγέθους σε «satchel type»¹, με επιχρυσωμένες χειρολαβές και αλυσίδα. Τα πιο μοντέρνα υλικά ήταν δέρμα αλιγάτορα, φιδιού και σαύρας σε μαύρο, καφέ, αλλά και σε έντονα χρώματα. Η τσάντα από δέρμα αλιγάτορα, η οποία κόστιζε περίπου 200 δολάρια θεωρούνταν σύμβολο κύρους μεταξύ των καλοντυμένων γυναικών. Οι

Εικόνα 41:
Alligator bag⁽³⁶⁾

Εικόνα 42:
Τσάντα «Pucci»
(35)

γυναίκες κρατούσαν τσάντες ώμου με αλυσίδα και λεπτούς φακέλους. Η μόδα των «Mods» έφερε στο προσκήνιο τσάντες σε έντονα και παστέλ χρώματα με λουράκια. Τα ψυχεδελικά σχέδια του οίκου μόδας «Pucci» αποτυπωμένα σε τσάντες της εποχής, αντικαταστάθηκαν στο τέλος της δεκαετίας με πλεκτές τσάντες ώμου (ταγάρια) για τους «hippies». ^(25,35)

2.13.4. Παπούτσια

Αυτή τη δεκαετία τα παπούτσια για τις γυναίκες περιλάμβαναν χαμηλοτάκουνα σανδάλια για το καλοκαίρι και γόβες, καθώς και λευκές «go-go» μπότες για το χειμώνα. Στις αρχές της δεκαετίας οι γόβες με χαμηλό τακούνι στιλέτο (kitten heel), το οποίο δεν ξεπερνούσε τα 5cm φοριόνταν τη μέρα αλλά και το βράδυ. Μια μεγάλη ποικιλία χρωμάτων επικρατούσε σε δέρματα από κατσίκι, σουέτ, σαύρα, αλλά και ύφασμα. Πολλές γόβες άφηναν εκτεθειμένες τις πλευρές και τις φτέρνες και ήταν στρογγυλές μπροστά στα δάχτυλα των ποδιών.

Εικόνα 43: Kitten-heeled pumps⁽⁴¹⁾

Εικόνα 44 :Pilgrim shoe⁽⁴²⁾

Το παπούτσι που γνώρισε μεγάλη επιτυχία στα μέσα της δεκαετίας ήταν το δερμάτινο «Pilgrim shoe» του Roger Vivier, με χαμηλό τακούνι και επίπεδη αγκράφα, το οποίο έγινε ιδιαίτερα δημοφιλές από την

¹ «satchel type bag»: Πρόκειται για μια τσάντα με λουρί ή αλυσίδα, η οποία φοριέται διαγώνια από τον ώμο.

Brigitte Bardot. Ένα άλλο αγαπημένο παπούτσι λεγόταν «tap shoe» και είχε φιόγκο μπροστά, ογκώδες τακούνι και στρογγυλή μύτη. Το ύψος των τακουινιών κυμαινόταν από επίπεδο έως το περιστασιακό 2 ιντσών «Cuban heel».

Οι «go-go boots» εμφανίστηκαν στα μέσα της δεκαετίας. Πρόκειται για ένα είδος μπότας με χαμηλό τακούνι, η οποία έφτανε μέχρι τη γάμπα ή το γόνατο. Το σχήμα τους ήταν απλό και στρογγυλό ή μυτερό μπροστά στα δάχτυλα. Η μπότα συνήθως έκλεινε με ένα φερμουάρ στο πίσω μέρος ή στο πλάι. Αξίζει να σημειωθεί πως πριν από αυτή τη δεκαετία οι γυναίκες φορούσαν μπότες μόνο σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες ή δύσκολες δραστηριότητες, και όχι ως καθημερινά παπούτσια. Ο Andre Courreges συχνά, αναφέρεται ως ο δημιουργός της μόδας των «go-go boots», αφού μια αντίστοιχη με χαμηλό τακούνι στο ύψος της γάμπας μπότα κατασκευασμένη από άσπρο πλαστικό, με μια χαρακτηριστική σχισμή στο επάνω μέρος παρουσιάστηκε ως μέρος του «Moon girl» look, το οποίο αναδείχθηκε στη φθινοπωρινή συλλογή του το 1964.

Άλλοι σχεδιαστές της εποχής όπως η Mary Quant σχεδίασαν τις δικές τους εκδοχές για τις «go-go boots». Αυτό το νέο στυλ υπόδησης σχεδιάστηκε για να συμπληρώσει τη μίνι φούστα και να ισορροπήσει τη γυμνή εικόνα του ποδιού. Καθώς οι ποδόγυροι ανέβαιναν, το ίδιο έκανε και το ύψος της μπότας, πράγμα που κορυφώθηκε σε ένα ζευγάρι ψηλές μπότες που έφταναν μέχρι τα μισά του μηρού, σχεδιασμένες από τον Yves Saint-Laurent και συνδυάζονταν με μικροσκοπικές φούστες. Το 1967 ήρθαν στη μόδα ψηλές μπότες, κατασκευασμένες από βελούδο. Οι νέες ψηλές μπότες παρείχαν προστασία από τους χειμερινούς ανέμους και μετρίαζαν την έκθεση του γυμνού ποδιού. (17,19,27, 34 ,38, 39,40)

Εικόνα 45 :Andre Courreges go-go boots⁽⁴³⁾

2.14.Καλλυντικά

Οι τεχνικές μακιγιάζ της δεκαετίας του '60 τόνιζαν τη φυσική εικόνα και αναδείκνυαν τους φυσικούς τόνους του δέρματος και των χαρακτηριστικών του προσώπου. Το ρουζ ήταν περισσότερο έντονο στα μάγουλα και τους κροτάφους. Η στρογγυλάδα αντικατέστησε τις έντονες γωνίες του προσώπου. Έντονα περιγράμματα έδωσαν τη θέση τους σε ελαφρά καμπυλωτές γραμμές σε βλέφαρα και φρύδια. Το «eyeliner» έγινε πιο διακριτικό και οι σκιές ματιών πιο απαλές και κυμαίνονταν σε αποχρώσεις του καφέ και του γκρι. Μια δημοφιλής τάση αυτή τη δεκαετία επίσης, ήταν το ξάνοιγμα των φρυδιών σε απαλότερους τόνους.

Οι γωνίες του στόματος ήταν ελαφρά στρογγυλεμένες και τα χείλη γέμιζαν με απαλά χρώματα σε κοραλλί και καφέ αποχρώσεις ή μια μείξη από αποχρώσεις στο χρώμα του δέρματος. Τα κραγιόν έδιναν μια υγρή λάμψη στο στόμα με την προσθήκη φωτεινού λαμπερού χρώματος. Η εικόνα στο πρόσωπο ήταν αυτή της καλής υγείας και της φρεσκάδας. Τέλος, οι ψεύτικες βλεφαρίδες υιοθετούνταν από πολλές γυναίκες εκείνη την περίοδο. Τα τμήματα μακιγιάζ στα καταστήματα με προϊόντα ομορφιάς αύξαναν σε δημοτικότητα, καθώς οι γυναίκες ενδιαφέρονταν όλο και περισσότερο να μάθουν να μακιγιάρονται καλά και να έχουν πιο εξωτικό μακιγιάζ, το οποίο μέχρι τότε εφαρμοζόταν από επαγγελματίες σε εξέχοντες περιπτώσεις. ^(16,34,38)

2.15.1.Χτενίσματα

Εικόνα 46:
beehive
hairdo⁽⁴⁴⁾

Στις αρχές της δεκαετίας του '60, η πρώτη κυρία των Ηνωμένων Πολιτειών, Jackie Kennedy, έκανε δημοφιλές το «bouffant» χτένισμα, στο οποίο τα μαλλιά ήταν σπαστά και με όγκο. Το αρχικό «bouffant» έγινε περισσότερο πολύπλοκο στα μέσα της δεκαετίας, αποκτώντας περισσότερο ύψος και όγκο με αποκορύφωμα το «beehive», ένα χτένισμα το οποίο απαιτούσε ένα νέο προϊόν, για την

εποχή, το γνωστό λακ (hairspray). Μολονότι οι περούκες παρουσίαζαν ενδιαφέρον, τα αξεσουάρ μόδας για τα μαλλιά,

τα οποία πήραν την πρώτη θέση σε δημοτικότητα, ήταν τα ποστίς (hairpiece). Αυτά ήταν συνδεδεμένα με μια κορδέλα και ενώνονταν στο κεφάλι ανά τούφα

για επιπλέον όγκο. Αποτελούνταν από πραγματικά μαλλιά ή από αναμείξεις μαλλιών και συνθετικών ινών και ήταν διαθέσιμα σε μεγάλη γκάμα τιμών.

Στα μέσα της δεκαετίας τα μαλλιά χτενίζονταν απαλά πίσω από το πρόσωπο, στο κέντρο της κορυφής και τοποθετούνταν ποσίς πάνω από αυτό, με μεγάλες μπούκλες ή χοντρές πλεξούδες. Τα γνωστά «falls», μισές περούκες με μήκος ακόμη και 36 ίντσες, έδιναν την αίσθηση των μακριών μαλλιών, ενώ μόνο το μπροστινό μέρος των αληθινών μαλλιών της γυναίκας ήταν ορατό. Καθώς οι γυναίκες άρχισαν να εργάζονται εκτός σπιτιού θέλησαν να υιοθετήσουν ένα πιο εύκολο και λιγότερο χρονοβόρο χτένισμα με αποτέλεσμα να αναδειχθεί ένα χτένισμα με μήκος μέχρι τους ώμους, με ύψος και όγκο στην κορυφή και κατσάρωμα προς τα έξω στα άκρα, το «flip». Επίσης, επειδή οι γυναίκες ήθελαν να αντιμετωπίζονται ως ίσες με τους άνδρες, κάποιες υιοθέτησαν κοντά κουρέματα. Ωστόσο κάποιες άλλες μάκραιναν τα μαλλιά τους, τοποθετώντας τρέσες είτε με κατσαρά ή ίσια μαλλιά. Επιπλέον, πολύ στη μόδα ήταν οι μακριές, μέχρι το φρύδι αφέλειες. Τα απλά ημερήσια χτενίσματα ήταν κατάλληλο υπόβαθρο για κορδέλες, πόρπες, κοκαλάκια και φιόγκους, τα οποία τόνιζαν το χτένισμα με έναν μη επιτηδευμένο τρόπο.

Εικόνα 47 :flip
hairdo⁽⁴⁵⁾

Οι βαφές μαλλιών τόνιζαν, επίσης, τη φυσική εικόνα. Οι κομμωτές προσπάθησαν να αντιγράψουν την εμφάνιση των φυσικών μαλλιών, με μια γκάμα τουλάχιστον 22 διαφορετικών αποχρώσεων. Συχνά η ρίζα των μαλλιών φωτιζόταν βαθμιαία, ενώ γινόταν πιο σκούρο το χρώμα πίσω στην πλάτη. Σπαστά μαλλιά εμφανίστηκαν, ακόμη και σφιχτές μπούκλες ανακλώντας μια αφρικανική-«ethnic» επιρροή.^(15,16,21,28,34,37,38)

2.15.2. Κομμωτές-Κομμωτήρια

Οι κομμωτές αυτή την περίοδο ασχολήθηκαν με περισσότερα πράγματα πέρα από την επιμέλεια μαλλιών. Ο κομμωτής δεν επιμελούταν μόνο τα μαλλιά, αλλά προωθούσε τα δικά του προϊόντα όπως «hair spray» και άλλα αξεσουάρ. Η Ευρωπαϊκή συνήθεια της περιποίησης των μαλλιών στο σπίτι εξαπλώθηκε και στις Ηνωμένες Πολιτείες και οι γυναίκες άρχισαν να καλούν

τους κομμωτές στα σπίτια για να τις χτενίζουν, πριν από σημαντικές περιστάσεις. Σημαντική επίσης ήταν η δημοσιότητα των χτενισμάτων και κομμωτών σε μεγάλα περιοδικά μόδας. Τα προϊόντα περιποίησης μαλλιών ολοένα και αυξάνονταν σε πωλήσεις.⁽¹⁶⁾

2.16.Mods

2.16.1.Γενικά

Η «Mod» υποκουλτούρα ξεκίνησε από το Λονδίνο στις αρχές της δεκαετίας του '60. Το κίνημα αυτό εξέφραζε την απόρριψη της συντηρητικής, βρετανικής κουλτούρας, από τους νεαρούς Βρετανούς. Η κουλτούρα αυτή αφορούσε επίσης, τη μόδα, την οδήγηση μοτοσικλετών και τη μουσική, συμπεριλαμβανομένης της Αφρικανικοαμερικάνικης «soul»¹, βρετανικής «beat music» και R&B. Η πρότυπη εικόνα των Mod συνδέθηκε επίσης, με την αμφεταμίνη που διακινούνταν σε ολονύχτια κέντρα διασκέδασης της εποχής, στα οποία συγκεντρώνονταν, για να ακούσουν τις πρόσφατες επιτυχίες και να αναδείξουν τα ρούχα και τις χορευτικές φιγούρες τους.

Οι «Mods» διαμόρφωσαν τον δικό τους τρόπο ζωής, με δικές τους τηλεοπτικές εκπομπές και περιοδικά, τα οποία, επικεντρώνονταν άμεσα στον

Εικόνα 48: Νέοι Mod⁽⁴⁶⁾

τρόπο ζωής τους. Οδηγούσαν μοτοποδήλατα (scooters), συνήθως «Vespas» και «Lambrettas». Πολλά βρετανικά ροκ συγκροτήματα όπως οι: «The Who», «The Small Faces» και «The Kinks» επηρεάστηκαν από την κουλτούρα τους. Πολλά άρθρα εφημερίδων από τα μέσα της δεκαετίας του '60, επικεντρώθηκαν στην εμμονή των mods για τα ρούχα, συχνά

απαριθμώντας τις τιμές από τα ακριβά κοστούμια που φορούσαν. Δύο

¹ «soul music»: Πρόκειται για ένα δημοφιλές είδος μουσικής, το οποίο εμφανίστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες στις αρχές της δεκαετίας του 1960, συνδυάζοντας στοιχεία της αφρικανικής-αμερικανικής μουσικής, ρυθμικής και των «blues».

υποκουλτούρες της νεολαίας προετοίμασαν το έδαφος για αυτή τη μόδα: οι «beatniks»ⁱ με την μποέμ εικόνα τους, με μπερέδες και ζιβάνγκο και οι «Teddy boys»ⁱⁱ, από τους οποίους η «mod» μόδα κληρονόμησε τις σχολαστικές τάσεις όσον αφορά τη εμφάνισή τους και την άψογη φιλάρεσκη εικόνα τους. Από τα μέσα μέχρι το τέλος της δεκαετίας, ο όρος «mod» απέκτησε ευρύτερη έννοια και περιέγραφε οτιδήποτε θεωρούνταν δημοφιλές, μοδάτο και μοντέρνο.

Ο τρόπος ζωής των Mod και οι μουσικές προτιμήσεις τους ήταν τελείως αντίθετες με αυτές του προγενέστερου κινήματος των «Rockers», που άκμασε τη δεκαετία του '50. Οι Rockers άκουγαν μουσική «rock and roll», φορούσαν μαύρα δερμάτινα μπουφάν, είχαν φουντωτά με ζελέ χτενίσματα και οδηγούσαν επίσης μοτοσυκλέτες όπως και οι mods. Η mod μόδα υιοθέτησε ιταλικά και γαλλικά στυλ, εν μέρει ως αντίδραση στη μόδα της υπαίθρου και των «Rockers». Το 1967, η Mod κουλτούρα άρχισε να ενστερνίζεται τη «reggae»ⁱⁱⁱ μουσική και η νέα αστική μόδα, γνωστή ως «Skinhead» γεννήθηκε.
(47,48,49,50)

2.16.2.Ετυμολογία

Ο όρος «mod» προέρχεται από τη λέξη modernist (μοντερνιστής, εκείνος που ασπάζεται οτιδήποτε καινούριο), η οποία χρησιμοποιούταν στη δεκαετία του '50 για να περιγράψει μοντέρνους τζαζ μουσικούς και τους θαυμαστές τους. Αυτή η χρήση του όρου ήρθε σε αντιπαράθεση με τον όρο «trad», ο οποίος χαρακτήριζε τους παραδοσιακούς μουσικούς της τζαζ και τους οπαδούς τους. Το 1959 η νουβέλα «Absolute beginners», ένα από τα πρώτα γραπτά δείγματα του όρου, περιέγραφε ως «mod» έναν νεαρό οπαδό της τζαζ μουσικής, ο οποίος ντυνόταν με μοντέρνα ιταλικά ρούχα και ήταν ενημερωμένος για τις τάσεις της μόδας.⁽⁵¹⁾

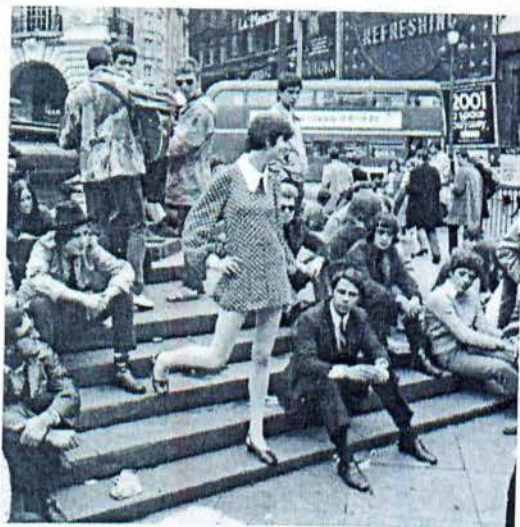
ⁱ «beatniks»: Κίνημα της δεκαετίας του '50.

ⁱⁱ «teddy boys»: Βρετανική ανδρική υποκουλτούρα της δεκαετίας του '50.

ⁱⁱⁱ «reggae» είναι ένα μουσικό είδος, το οποίο αναπτύχθηκε για πρώτη φορά στην Τζαμάικα στα τέλη της δεκαετίας του 1960.

2.16.3.Μόδα

Λόγω της ευημερίας της μεταπολεμικής Βρετανίας, οι νέοι στις αρχές της δεκαετίας του '60 ήταν μία από τις πρώτες γενιές που δεν χρειαζόταν να συνεισφέρουν χρήματα στον οικογενειακό προϋπολογισμό. Καθώς οι νέοι άρχισαν να χρησιμοποιούν το διαθέσιμο εισόδημά τους για να αγοράσουν μοντέρνα ρούχα, οι πρώτες μπουτίκ (καταστήματα ρούχων), με νεανικό αγοραστικό κοινό άνοιξαν στο Λονδίνο,

Εικόνα 49: Mods της εποχής⁽⁵²⁾

στις περιοχές κοντά στην «Carnaby Street» και «Kings Road».

Την ίδια περίοδο, ανατρεπτικοί σχεδιαστές μόδας αναδείχθηκαν, όπως η «Mary Quant», της οποίας τα σχέδια ασπάζονταν πλήρως τη μόδα των «Mod» και ο «John Stephen», ο οποίος είχε πελάτες γνωστά συγκροτήματα όπως οι «Small Faces». Πολλοί κορυφαίοι Αμερικανοί κατασκευαστές υιοθέτησαν αυτό το Αγγλικό «Carnaby Street look», εισάγοντας ιδέες από την Ευρώπη. Ο Pierre Cardin, αναγνωρισμένος ως σημαντικός ρυθμιστής της τάσης της μόδας στην Ευρώπη, άνοιξε μια «mod boutique» στη Νέα Υόρκη. Ο νεαρός Άγγλος σχεδιαστής, ταυτισμένος με την εισαγωγή της μόδας των Mods στο Λονδίνο, «John Stephen» και ο «John Weitz», Αμερικανός σχεδιαστής αθλητικών ειδών επίσης άνοιξαν τις δικές τους μπουτίκ στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το «mod style», το οποίο στις αρχές περιοριζόταν κατά κύριο λόγο σε ρούχα για τη νεότερη γενιά σύντομα επηρέασε πιο κλασσικούς τομείς της ένδυσης.^(49,50)

2.16.4.Ανδρική μόδα

Η εμφάνιση των Mods ήταν αριστοκρατική, αφού μιμούνταν το ντύσιμο υψηλών σχεδιαστών μόδας της Γαλλίας και της Ιταλίας, επιλέγοντας σύνολα τα οποία ολοκλήρωναν με αδιάβροχα μπουφάν με κουκούλα, τα οποία έγιναν το σήμα κατατεθέν τους. Οι άνδρες Mods υιοθέτησαν μια απλή και

εκλεπτυσμένη εμφάνιση, η οποία περιλάμβανε: ιταλικά κοστούμια με στενά πέτα, λεπτές γραβάτες, πουκάμισα και μάλλινα και κασμιρένια πουλόβερ, με κανονική ή V λαιμόκοψη. Τα παπούτσια τους ήταν δερμάτινα, μυτερά στα δάχτυλα (winkle pickers), σκαρπίνια με φούντα μπροστά, «Chelsea ή Beatle boots» και «Bowling shoes».

Τα πουκάμισα ήταν λεπτά, με ένα κουμπί κάτω από τον γιακά, και συνδυάζονταν με ίσια εφαρμοστά παντελόνια. Επίσης συνήθιζαν να φοράνε τζην παντελόνια, συνήθως μάρκας «Levi's». Ανάμεσα στις ισχυρές τάσεις της μόδας της mod κουλτούρας, επίσης ήταν τα αθλητικά παντελόνια, συνήθως καμπάνα, φωτεινά «floral» πουκάμισα με ψηλούς άσπρους γιακάδες και μανσέτες και υφασμάτινα, σουέτ ή από απαλό δέρμα καπέλα. Σταυρωτά παλτά με 4-6 κουμπιά, σακάκια με 3 κουμπιά στο μπροστινό μέρος και δύο ανοίγματα στο πίσω μέρος, «paisley»¹ και πουά γραβάτες και πουλόβερ με ζιβάνκο γιακά και ογκώδης, πλέξεις αποτελούσαν επίσης στοιχεία του «mod look». Η οδήγηση των μοτοσικλετών είχε ως αποτέλεσμα να φοράνε οι άνδρες στρατιωτικά μπουφάν, ώστε να προστατεύουν τα ακριβά κοστούμια και παντελόνια από τη λάσπη και τη βροχή. Το στυλ ντυσίματος των Mods συχνά αποκαλούνταν «The city gent look». Τα χτενίσματα τους μιμούνταν την εικόνα των ηθοποιών της Γαλλικής «Nouvelle Vague» (Νέο κύμα) του κινηματογράφου της εποχής, όπως του Jean-Paul Belmondo. ^(34,50)

2.16.5.Γυναικεία μόδα

Οι γυναίκες που ασπάστηκαν την ιδεολογία των «Mods», υιοθέτησαν και την αντίστοιχη εικόνα. Είχαν κοντά χτενίσματα και φόραγαν ανδρικά παντελόνια και πουκάμισα και ίσια χωρίς τακούνι παπούτσια. Επίσης, η γυναικεία μόδα αυτής της υποκουλτούρας ξεπέρασε τα

Εικόνα 50: Mod κοπέλες της εποχής με μίνι φορέματα.⁽⁵³⁾

όρια της τότε γονικής ανεκτικότητας, με τις μίνι φούστες που υιοθέτησε. Για την άνοιξη

¹«paisley» μοτίβα: σε σχήμα σταγόνας φανταχτερό τυπωμένο σχέδιο.

παρουσιάστηκε η αγγλική εκδοχή του «Mod dress», ενός ψηλόμεσου και με χαλαρή φούστα φορέματος, σε αντιθετικά μοτίβα όπως πουά και ριγέ στο ίδιο ρούχο.

Εικόνα 51:
Vintage mod
mini dress
από τα 60s⁽⁵⁴⁾

Το μακιγιάζ τους ήταν τις περισσότερες φορές απλό και χλωμό με καφέ σκιά ματιών, λευκό ή πολύ ανοιχτό κραγιόν και ψεύτικες βλεφαρίδες. Καθώς αυτή η γυναικεία τάση εξελίχτηκε από ένα «υπόγειο» στυλ σε μια εμπορευματοποιημένη μόδα, αδύνατα μοντέλα όπως η «Jean Shrimpton» και η «Twiggy» αποτέλεσαν πρότυπο για την υψηλής μόδας εικόνα των Mods. Η Mary Quant παρουσίασε απλά «shift dresses»ⁱ, τα οποία παρέκαμπταν τη γραμμή της μέσης και έφταναν μέχρι τα μισά του μηρού. Παλλά σε Α γραμμή, εφαρμοστά ζέρσεϊ φορέματα και μακριές αμάνικες τουνίκες με άνετους ώμους και στρογγυλές τσέπες φοριόνταν επίσης.^(3,50)

2.16.6. Οι ρόλοι των 2 φύλων

Σε σύγκριση με άλλες νεανικές υποκουλτούρες, η «Mod» κουλτούρα έδωσε στις γυναίκες μεγάλη προβολή και σχετική αυτονομία. Οι Mods αποδέχθηκαν την ιδέα ότι μια νέα γυναίκα δεν έπρεπε να εξαρτάται από έναν άντρα και νέα επαγγέλματα για τις γυναίκες δημιουργήθηκαν, πράγμα που τους έδωσε ένα εισόδημα και συνέβαλε στην ανεξαρτησία τους. Η στάση τους ενάντια στα πρότυπα των δύο φύλων της εποχής, τονιζόταν με την εμφάνιση των ανδρών με σκιά ματιών, μολύβι για τα μάτια ή ακόμη και κραγιόν. Θέσεις εργασίας σε μπουτίκ και καταστήματα γυναικείων ενδυμάτων, παρόλο που κάποιες φορές ήταν κακοπληρωμένες και χωρίς ευκαιρίες για άνοδο, έδωσαν στις γυναίκες ένα διαθέσιμο εισόδημα, μια θέση, κύρος και ανεξαρτησία.⁽⁵⁵⁾

ⁱ «shift dress»: φόρεμα σε ίσια γραμμή.

2.17.Hippies

2.17.1.Γενικά

Οι «hippies» ήταν ένα νεανικό κίνημα, το οποίο εμφανίστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες στα μέσα της δεκαετίας του '60 και στη συνέχεια εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο. Η μόδα και οι αξίες των χίπηδων είχαν σημαντική επίδραση στον πολιτισμό, επηρεάζοντας τη μουσική, την τηλεόραση, τον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία και τις τέχνες.

Εικόνα 52 : Hippies⁽⁵⁶⁾

Πολλές πτυχές του πολιτισμού των χίπηδων έχουν αφομοιωθεί από την κοινωνία και ισχύουν έως τις μέρες μας. Η «hippie» κληρονομιά μπορεί να παρατηρηθεί στον σύγχρονο πολιτισμό σε αναρίθμητες μορφές, από το υγιεινό φαγητό έως τα φεστιβάλ μουσικής. Η θρησκευτική και πολιτιστική πολυμορφία που υιοθετήθηκε από τους χίπηδες, γνώρισε μεγάλη αποδοχή και είχε απήχηση σε ένα ευρύτερο κοινό. Οι hippies αντιτέθηκαν στην πολιτική της εποχής, υποστηρίζοντας την ειρήνη, την αγάπη και την προσωπική ελευθερία. Αντιτέθηκαν ενάντια στα πυρηνικά όπλα και τον πόλεμο του Βιετνάμ, υιοθέτησαν πτυχές της φιλοσοφίας της Ανατολής και υπερασπίστηκαν τη σεξουαλική απελευθέρωση. Οι περισσότεροι ήταν χορτοφάγοι και οικολόγοι και έκαναν χρήση ναρκωτικών όπως κάνναβη, LSD και μαγικών (παραισθησιογόνων)μανιταριών, προκειμένου να εξερευνησουν εναλλακτικές καταστάσεις των αισθήσεων.

Τα ενδιαφέροντα τους επικεντρώνονταν σε εναλλακτικές τέχνες, θέατρο δρόμου, παραδοσιακή μουσική σε συνδυασμό με ψυχεδελικό ροκ, ως μέρος του τρόπου ζωής τους και ως τρόπος έκφρασης των συναισθημάτων τους, των διαμαρτυριών τους και του οράματός τους, για τον κόσμο και τη ζωή. Αναπόσπαστο κομμάτι αυτή της κουλτούρας αποτέλεσε η αστρολογία, είτε για μελέτη, είτε για ψυχαγωγία, η οποία παραμένει επίκαιρη μέχρι τις μέρες μας.⁽⁵⁷⁾

2.17.2.Ετυμολογία

Ο όρος «hippie» απορρέει από τη λέξη «hip». Η πρώτη σαφής χρήση του όρου εμφανίστηκε σε έντυπη μορφή στις 5 Σεπτεμβρίου το 1965, στο άρθρο «A new heaven for beatniks», από τον δημοσιογράφο «Michael Fallow» στο Σαν Φρανσίσκο. Σε αυτό το άρθρο, ο Fallow χρησιμοποιούσε τον όρο «hippie» για να αναφερθεί στη νέα γενιά των «beatniks»ⁱ, οι οποίοι είχαν μετακομίσει από το «North Beach» στο προάστιο «Haight-Ashbury». ^(58,59)

2.17.3.Μόδα

Η εκκεντρική εμφάνιση ήταν μία από τις άμεσες κληρονομιές των χίπηδων σε παγκόσμιο επίπεδο. Η «hippie» εικόνα χαρακτηριζόταν από χάντρες, φτερά, λουλούδια, πολλές φορές ακόμη και κουδούνια. Τα ρούχα τους ήταν σε ψυχεδελικά σχέδια, έντονα χρώματα (μερικές φορές φωσφορίζοντα), ξεβαμμένα υφάσματα και σχέδια «paisley»ⁱⁱ. Και τα δύο φύλα φορούσαν φθαρμένα, τζην παντελόνια καμπάνα, ξεβαμμένα μπλουζάκια (tie-dyed), πουκάμισα (στολές) εργασίας και κορδέλες στα μαλλιά. Τα σανδάλια στα πόδια ήταν ακόμα ένα κομμάτι της «hippie» εικόνας, τόσο για τους άντρες αλλά και τις γυναίκες. Δερμάτινα γιλέκα με κρόσσια, ριχτά καφτάνια, μεξικάνικες μπλουζές χωρικών, τσιγγάνικες φούστες, μαντίλια και βραχιόλια φοριόνταν επίσης. Οι γυναίκες κυκλοφορούσαν, συχνά ξυπόλητες και μερικές φορές ακόμα και χωρίς στηθόδεσμο. Πόντσος (ponchos), μοκασίνια (moccasins), σήματα ειρήνης, αλυσίδες με μετάλλια, ζώνες με αλυσίδες και μακριά φουσκωτά διάφανα μανίκια «φουσαλίδα» αποτελούσαν επιπλέον τάσεις της μόδας των «hippies». Ινδικά σχέδια και «ethnic» ενδύματα ήταν επίσης στη μόδα. Οι άνδρες είχαν μακριά μαλλιά, μουστάκια και γένια.

Το «hippie look» δεν αποτέλεσε δημιουργία ενός μεμονωμένου σχεδιαστή, αλλά είχε ως χαρακτηριστικό την ατομικότητα και ιδιαιτερότητα, αφού όλα τα ρούχα προέρχονταν από «second-hand markets» και ήταν μοναδικά. Ωστόσο αυτή η αντικουλτούρα ενέπνευσε και επηρέασε πολλούς βρετανούς σχεδιαστές, όπως οι: Zandra Rhodes, Thea Porter, Ossie Clark και Bill Blass.

ⁱ «beatniks»: Κίνημα της δεκαετίας του '50.

ⁱⁱ «paisley» μοτίβα: σε σχήμα σταγόνας φανταχτερό τυπωμένο σχέδιο.

Με επιρροές από το παρελθόν, όπως φορέματα διακοσμημένα με χάντρες από τα 20s, αυτοί οι σχεδιαστές ειδικεύτηκαν σε φορέματα στολισμένα με κεντήματα και χάντρες, καθώς και σε μακριές τουαλέτες και καφτάνια από βελούδο και σιφόν. ^(3,60,61)

2.18.1.Ανδρική μόδα

Η ανδρική μόδα αυτή τη δεκαετία, εξέφραζε την τάση να ξεφύγει από τα παλιά δεδομένα. Η «Peacock Revolution» αποτέλεσε παράδειγμα αυτών των τολμηρών αλλαγών της μόδας, που έλαβαν χώρα εκείνη την περίοδο. Αυτή η επανάσταση της δεκαετίας του '60, προκάλεσε σημαντικές αλλαγές στην ανδρική ένδυση, η οποία εμπλουτίστηκε με φωτεινά χρώματα, φανταχτερά στυλ και ψυχεδελικά μοτίβα, δίνοντας, με αυτόν τον τρόπο, την δυνατότητα στους άνδρες να εκφραστούν ελεύθερα μέσω της μόδας. Πουκάμισα, Εδουαρδιανά κοστούμια, σακάκια και γραβάτες ακολούθησαν αυτή την τάση.

Εικόνα 53: Ανδρικά
σύνολα της
εποχής⁽³⁸⁾

Μουσικά είδωλα της εποχής, όπως οι «Beatles» και οι «Rolling Stones» άσκησαν σημαντική επιρροή στη μόδα. Οι Beatles γνωστοί για τα συντηρητικά τους κοστούμια, άλλαξαν τελείως τον τρόπο που ντύνονταν, προβάλλοντας τις τάσεις της «Peacock Revolution». Ντύνονταν με ριγέ παντελόνια καμπάνα, τα οποία ήταν εφαρμοστά στους γοφούς, «paisley»ⁱ φουλάρια, λουλουδάτα πουκάμισα και γιλέκα, λανσάροντας τον δικό τους τρόπο ντυσίματος. Οι «Rolling Stones» πρόσθεσαν μεγαλύτερη δυναμική στην αυξανόμενη τάση αυτής της μόδας, φορώντας παντελόνια καμπάνα και μεταξωτά πουκάμισα και γιλέκα, ανοιχτά στο στήθος.

Όσον αφορά το επίσημο ντύσιμο, το κλασικό κοστούμι με δύο κουμπιά αποτέλεσε το πιο σημαντικό στοιχείο στην ανδρική μόδα. Το σακάκι του είχε μεγαλύτερη βάτα και περισσότερη άνεση στο στήθος, με αποτέλεσμα να φαίνεται περισσότερο πουκάμισο και γραβάτα. Το σχήμα του πουκαμισού ήταν κλασικό αλλά πιο εφαρμοστό στη μέση, μακρύ με μεγάλο γιακά και

ⁱ «paisley» μοτίβα: σε σχήμα σταγόνας φανταχτερό τυπωμένο σχέδιο.

Εικόνα 54: Curlee
Menswear Advert
1960s⁽⁶²⁾

κουμπιά στον γιακά. Κοστούμια, σακάκια και παλτό ήταν φαρδιά στους ώμους με φαρδιά πέτα και εφαρμοστά στη μέση. Τα πουλόβερ με λαιμόκοψη ζιβάγκο ήταν μια νέα τάση και φοριόνταν συνήθως, μέσα από μαύρο σμόκιν. Ένας καινούριος τύπος σακακιού εμφανίστηκε εκείνη τη δεκαετία, το «Nehru jacket». Πρόκειται για ένα σακάκι με μήκος μέχρι τους γοφούς, με όρθιο γιακά και κουμπωμένο μέχρι το λαιμό.

Το «ski look» επίσης επικρατούσε στην ανδρική αθλητική ένδυση. Γούνινοι γιακάδες και «suede»ⁱ επενδύσεις σε παλτό και σακάκια συνηθίζονταν στα καθημερινά ρούχα. Πολλοί Ευρωπαίοι σχεδιαστές υιοθέτησαν το «Hollywood look» των '30s, το οποίο

χαρακτηριζόταν από το μακρύ τυλιχτό «rolo coat» με ζώνη στη μέση και συχνά με γούνινη επένδυση. Παράλληλα, υπήρξε μια έξαρση των τυπωμένων και υφασμένων μοτίβων σε κάθε τομέα της ανδρικής μόδας, ως μια σοφιστικέ και εκλεπτυσμένη χρήση του «art deco». Τα πιο μοντέρνα χρώματα ήταν το καφέ, μαύρο, μπλε, πράσινο και άσπρο σε ρίγες, καρό αλλά και μονόχρωμα.^(27, 34,37,38,63)

2.18.2.Ανδρικά αξεσουάρ

Τα καπέλα είχαν φαρδύ γείσο και τα παπούτσια ήταν φαρδιά και βαριά. Οι άνδρες φορούσαν τις λεγόμενες «Chelsea boots», μπότες οι οποίες ήταν μυτερές μπροστά και με ελάχιστο τακούνι. Υπήρχε μεγάλη ποικιλία, όσον αφορά το σχήμα, το χρώμα και το υλικό των παπουτσιών. Ανδρικές τσάντες ώμου με λουράκια ήταν πολύ δημοφιλής σε όλη την Ευρώπη. Οι πρακτικές πτυχές τους ήταν αναμφισβήτητες, αφού ελευθέρωναν τα χέρια και ελάφρυναν τις τσέπες. Στα τέλη της δεκαετίας, μαζί με το κίνημα των χίπηδων, τα ανδρικά καπέλα έδωσαν τη θέση τους στο μεταξωτό έγχρωμο φουλάρι (bandanna). Η φαρδιά γραβάτα από τρεισήμισι ίντσες έως πέντε σε έντονα μοτίβα, αντικατέστησε την υπέρλεπτη γραβάτα που επικρατούσε μέχρι τότε.⁽³⁸⁾

ⁱ «suede»: Πρόκειται για ένα είδος δέρματος, με χνουδωτό φινίρισμα στην επιφάνειά του.

2.18.3.Ανδρικά παπούτσια

Οι Beatles έκαναν μόδα τις μπότες με ελάσματα στο πλάι (elastic-sided boots), μυτερές μπροστά και με «Cuban heels»ⁱ. Αυτές ήταν γνωστές και ως «Beatles boots» και υιοθετήθηκαν ευρέως από τους νέους της Βρετανίας.⁽⁶³⁾

2.18.4.Ανδρική κόμμωση

Επηρεασμένοι από τα «mor tops»ⁱⁱ χτενίσματα των Beatles, πολλοί νέοι άντρες μάκραναν τα μαλλιά τους, υιοθετώντας μια ατημέλητη εικόνα, η οποία εξέφραζε την επανάστασή τους ενάντια στην αυστηρότητα των περασμένων δεκαετιών. Τα «mor-top» χτενίσματα ήταν πολύ δημοφιλή, αρχίζοντας με μια σύντομη εκδοχή στο διάστημα 1963-1964, εξελίσσοντας σε ένα πολυφορεμένο στυλ κατά τη διάρκεια 1965-66 και καταλήγοντας σε μια απεριποίητη «hippie εκδοχή», η οποία υιοθετήθηκε την περίοδο 1967-69 και συνεχίστηκε μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '70. Από το 1966 και μετά, ήρθαν στη μόδα οι μακριές φαβορίτες, το μουστάκι, οι «goatees»ⁱⁱⁱ, ακόμη και οι ώριμες γενειάδες, οι οποίες υιοθετούνταν και από νεαρούς. Αξιοσημείωτο είναι πως οι πωλήσεις προϊόντων ανδρικής περιποίησης αυξήθηκαν αλματωδώς στα μέσα της δεκαετίας.^(34,38)

2.19.Παιδική μόδα

Όσον αφορά την παιδική μόδα, δεν υπήρχαν μεγάλες διαφορές με την μόδα των ενηλίκων. Τα παλτά σε εφαρμοστές γραμμές ήταν πολύ συνηθισμένα αυτή τη δεκαετία, σε έντονα χρώματα όπως κόκκινο και μπλε. Λουλουδάτα μοτίβα, πουά, καρό και ριγέ, έδιναν χρώμα σε απλά ίσια φορέματα και πλεκτά ζιβάγκο ή με V λαιμόκοψη πουλόβερ. Η λογική πίσω από αυτά τα φορέματα ήταν το απλό

Εικόνα 55: Παιδική ένδυση 1960

ⁱ «Cuban heels»: συμπαγή παχιά τακούνια, με ύψος 2-3 ίντσες.

ⁱⁱ «mor top haircut»: Πρόκειται για ένα ίσιο, με μήκος μέχρι τον γαβάσο, με αφέλειες, το οποίο έγινε γνωστό από τους «Beatles» τη δεκαετία του '60.

ⁱⁱⁱ «goatees»: είδος γενειάδας.

μοτίβο και η απλή γραμμή, πράγμα που έδινε στις μητέρες τη δυνατότητα δημιουργίας τους στο σπίτι με πολύ χαμηλότερο κόστος. Σορτς με μεγάλες τσέπες και φθαρμένα τζην και μπερέδες ήταν επίσης, στη μόδα για τα αγόρια και φούστες πλισέ για τα κορίτσια, καθώς και κάλτσες μέχρι το γόνατο. ⁽⁶⁵⁾

2.20.Υψηλή ραπτική

2.20.1.Mary Quant

Η Mary Quant γεννήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 1934 στο Λονδίνου από Ουαλούς γονείς. Οι γονείς της, Jack και Mary Quant, ήταν δάσκαλοι και προέρχονταν από οικογένειες ορυχείων. Η Quant πήγε στο γυμνάσιο του Blackheath και στη συνέχεια σπούδασε στο «Goldsmiths College». Μετά την απόκτηση διπλώματος στην Εκπαίδευση της Τέχνης (Art Education) από το Goldsmiths, η Quant ξεκίνησε μαθητεία ως σχεδιάστρια καπέλων υψηλής ραπτικής.

Εικόνα 56: Mary Quant⁽⁶⁶⁾

Παντρεύτηκε το 1957 τον επιχειρηματικό της συνέταιρο, Alexander Plunkett-Green και απέκτησαν ένα γιο, τον Orlando. Έπαιξε σημαντικό ρόλο στο κίνημα της μόδας των «Mod» και θεωρείται η δημιουργός της μίνι φούστας και των κοντών σορτς («hot pants»).

Η Quant έδωσε διασκέδαση και φαντασία στη μόδα της δεκαετίας του 1960. Ως δημιουργός της μίνι φούστας και των «hot pants», έδειξε σε μια ολόκληρη γενιά πώς να ντύνεται, ώστε να διασκεδάζει και να νοιώθει καλά με το στυλ της. Η στιγμιαία επιτυχία της έκανε τους κλασσικούς σχεδιαστές της εποχής να αλλάξουν τη νοοτροπία τους και να κάνουν τα σχέδια τους περισσότερο προσιτά στη νεολαία. Η Quant δεν φοβήθηκε την καινοτομία και τον πειραματισμό. Κάποια από τα πιο δημοφιλή της σχέδια ήταν φορέματα με πλαστικούς γιακάδες, «balloon» φορέματα, βράκες (σαλβάρια) και ψηλές κάλτσες σε όλα τα σχέδια και χρώματα. Άλλες δημιουργίες της, περιλάμβαναν άσπρες πλαστικές μπότες στο ύψος του γονάτου με κορδόνια, εφαρμοστά ριγέ ή καρό πουλόβερ και πλαστικά αδιάβροχα. Αυτά τα ρούχα αποτέλεσαν

κομμάτι του «London look» και η Mary Quant έγινε συνώνυμη έννοια της μόδας και διάσημη για το έργο της: την ένταξη της «pop art»¹ στη μόδα.

Η Mary Quant λειτούργησε ένα δημοφιλές κατάστημα ρούχων στην οδό King Roads στην πόλη Chelsea του Λονδίνου, με την επωνυμία «Bazaar», στο οποίο πουλούσε τα δικά της σχέδια. Οι μεγαλύτερες πωλήσεις σημειώνονταν σε μαύρα φορέματα και μπλούζες με μικρούς άσπρους πλαστικούς γιακάδες και μαύρες ψηλές κάλτσες. Το 1957 άνοιξε το δεύτερο ομώνυμο κατάστημα. Ονόμασε τη μίνι φούστα από την αγαπημένης της μάρκας αυτοκινήτου «Mini cooper» και το 1988 σχεδίασε το εσωτερικό του ίδιου μοντέλου. Η ειδική έκδοση έβγαινε σε δύο χρώματα: μαύρο και άσπρο και είχε την υπογραφή της. Από όλα τα σχέδια της, η μίνι φούστα είναι, με διαφορά, το πιο ευρέως αναγνωρισμένο και αυτό για το οποίο είναι ακόμη φημισμένη. Μολονότι ο Andre Courreges είχε δημιουργήσει σχέδια υψηλής ραπτικής, με ποδόγυρο πάνω από το γόνατο στις αρχές της δεκαετίας, τα σχέδια της Mary Quant ήταν επαναστατικά και έκαναν τρομερή αίσθηση.

Πέρα από τη μίνι φούστα, η Mary Quant θεωρείται η δημιουργός των χρωματιστών, με μοτίβα καλσόν, τίτλο που διεκδίκησαν και οι Cristobal Balenciaga και John Bates. Το 1968 συνδύασε τις μίνι γραμμές της πάνω από παντελόνια, για να δημιουργήσει ρομαντικά μεταξωτά σύνολα, στολισμένα στη μέση και το λαιμό με σειρές από επίχρυσες αλυσίδες και πούλιες, στοιχεία που αφθονούσαν στις συλλογές του Παρισιού.

Το 1966 διορίστηκε στο «Τάγμα της βρετανικής αυτοκρατορίας» («Order of the British Empire»), για την εξαιρετική συμβολή της στη βιομηχανία της μόδας. Το 1990 κέρδισε το βραβείο «Hall of Fame» του βρετανικού συμβουλίου μόδας. Το 2000 παραιτήθηκε από διευθύντρια της «Mary Quant Ltd», την εταιρεία καλλυντικών, που άνοιξε αργότερα και την πούλησε σε μια Ιαπωνική εταιρεία. Σήμερα, υπάρχουν πάνω από 200 καταστήματα με αυτήν την επωνυμία στην Ιαπωνία. ^(8,67,68,69)

¹ «pop art»: Είναι ένα καλλιτεχνικό κίνημα που εμφανίστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1950 στη Βρετανία και στα τέλη του 1950 στις Ηνωμένες Πολιτείες.

2.20.2.Andre Courreges

Γεννημένος στις 9 Μαρτίου 1923, στο «Ραυ» της Γαλλίας, ο Andre Courreges είναι ένας σχεδιαστής, γνωστός για τα μοντέρνα σχέδια του. Σε ηλικία 25 ετών, μετά από σπουδές ως πολιτικός μηχανικός, πήγε στο Παρίσι για να εργαστεί στον οίκο μόδας «Geanne Lafaurie» και λίγους μήνες αργότερα δούλεψε στο πλευρό του Christobal Balenciaga,

Εικόνα 57: Andre Courreges⁽⁷⁰⁾

του διάσημου Ισπανού σχεδιαστή. Το 1961 ο Courreges άνοιξε τον δικό του οίκο μόδας, με χαρακτηριστικά κομμάτια το κλασσικό λευκό φόρεμα και το κοστούμι με παντελόνι. Επίσης, μαζί με την Mary Quant διεκδικούσε τη δημιουργία της μίνι φούστας. Το 1964 εισήγαγε τη συλλογή «Εποχή του διαστήματος (Space Age)», η οποία περιλάμβανε άσπρες μπότες, φορέματα σε σχήμα κουτιού, γυαλιά και ποδόγυρο περίπου 3 ίντσες πάνω από το γόνατο. Τα κύρια χαρακτηριστικά του ογκώδες ύφους του, διαδόθηκαν γρήγορα, σε όλο τον κόσμο της μόδας, ειδικά η μίνι φούστα, την οποία εισήγαγε στη Γαλλία. Αυτού του είδους τα ρούχα συνήθως, ήταν σε φθορίζοντα χρώματα και γυαλιστερά υφάσματα με παγέτες.

Τα υλικά που χρησιμοποιούσε ήταν πρωτότυπα για την εποχή, όπως πλαστικό, μέταλλο και PVCⁱ. Τα κύρια χρώματα στις συλλογές του ήταν: λευκό, κόκκινο, κίτρινο και μαύρο. Το 1966 εισήγαγε ένα νέο άρωμα και το 1967 οι γυναίκες άρχισαν να φοράνε τα «second skin» καλσόν του, τα οποία συνεχίζουν να είναι στη μόδα ακόμη και σήμερα. Αμέσως μετά την παρουσίαση της συλλογής του «Διαστημική εποχή», το 1964, η αγορά γέμισε από πλαστικές φούστες και μπουφάν, προστατευτικά κράνη, λευκές μπότες και γυαλιά. Άλλες δημιουργίες του Courreges ήταν τα πλεκτά παντελόνια, μπουφάν, φορέματα «tennis», ρούχα για την παραλία και ολόσωμες φόρμες (μηχανικών). Επίσης, έγινε πολύ δημοφιλής από ένα λαμπερό μαύρο ζέρσεϊ φόρεμα και μια σειρά από προκλητικά μαγιό ,τα οποία συγκρατούνταν, μόνο με λεπτά κορδόνια στα άκρα.

ⁱ PVC: «Polyvinyl chloride».

Ο Courreges επηρεάστηκε από τη μοντέρνα αρχιτεκτονική και τεχνολογία, τα νέα υφάσματα, τον μοντερνισμό και φουτουρισμό στην τέχνη και τον σχεδιασμό. Ήταν εκείνος που ώθησε αυτές τις ιδέες στα άκρα, δημιουργώντας κάποια πραγματικά αξέχαστα σχέδια. Στα μέσα της δεκαετίας ο Andre Courreges εγκατέλειψε την υψηλή ραπτική για «ready to wear» ενδύματα.^(71,72)

2.20.3. Yves Saint Laurent

Εικόνα 58: Yves Saint Laurent ⁽⁷³⁾

Ο Yves Henri Donat Mathieu-Saint-Laurent, γνωστός ως «Yves Saint Laurent», γεννήθηκε στο Oran, έζησε στη γαλλική Αλγερία και πήγε στο Παρίσι μετά το λύκειο για να ακολουθήσει μια καριέρα στο χώρο της μόδας. Σπούδασε στο «Chambre Syndicate de la Haute Couture», το συμβούλιο το οποίο ρυθμίζει ακόμη και σήμερα τη βιομηχανία υψηλής ραπτικής, από όπου αποφοίτησε με άριστα. Η συμπτωματική ομοιότητα κάποιων σχεδίων του με του Dior, του άνοιξε τον δρόμο για τον αντίστοιχο οίκο μόδας, σε

ηλικία μόλις δεκαεπτά χρονών. Μετά τον θάνατο του Dior, ο Laurent πήρε τη θέση του, μέχρι το 1960, όταν έπρεπε να υπηρετήσει το γαλλικό στρατό στον Αγερικό πόλεμο ανεξαρτησίας. Στο ίδιο διάστημα, απολύθηκε από τον οίκο Dior μετά από μια καταστροφική συλλογή. Μετά τη λήξη της θητείας του και ένα νευρικό κλονισμό, το Νοέμβριο του 1960 ο Saint Laurent μήνυσε τον οίκο Dior για παραβίαση της σύμβασής του και κέρδισε. Έπειτα από κάποιο διάστημα ανάρρωσης, ο ίδιος και ο συντάιρός του, βιομήχανος Pierre Berge, άνοιξαν το δικό τους οίκο μόδας.

Τη δεκαετία του '60 η επιχείρηση έκανε δημοφιλής διάφορες τάσεις της μόδας, όπως το «beatnik look», μπουφάν στυλ «safari», στενά παντελόνια, ψηλές μπότες και αναμφισβήτητα, το «Le Smoking», το πιο διάσημο, κλασικό σμόκιν κοστούμι για γυναίκες. Οι διαφάνειες στα ρούχα ήταν επίσης, κάτι που πρέπει να αναφερθεί για αυτή τη δεκαετία με πιο χαρακτηριστική τη μαύρη διάφανη μπλούζα του οίκου από σιφόν. Το 1965 ο Yves Saint Laurent παρουσίασε μια συλλογή, βασισμένη στα πολύχρωμα γεωμετρικά σχέδια του

Ολλανδού ζωγράφου «Piet Mondrian». Ο ίδιος επίσης, εισήγαγε την ιδέα για την υιοθέτηση των φιγούρων από τα 20s, 30s και 40s.

Ο Laurent ήταν ο πρώτος γάλλος μόδιστρος που δημιούργησε μια πλήρη prêt-à-porter (ready to wear) συλλογή, κίνηση που έδειχνε την επιθυμία του για την εκλαΐκευση της μόδας. Πολλές από τις συλλογές του είχαν μεγάλη απήχηση στον κόσμο και τον τύπο και τις υποδέχθηκαν με θαυμασμό. Το 1983 ήταν ο πρώτος εν ζωή, σχεδιαστής μόδας, ο οποίος τιμήθηκε από το «Metropolitan Museum of Art» με μία αποκλειστική έκθεση.^(73,74,75)

2.20.4.Oscar de la Renta

Εικόνα 59:Oscar de la Renta⁽⁷⁶⁾

Ο Oscar de la Renta, γεννημένος στις 22 Ιουλίου 1932 στη Δομινικανή Δημοκρατία, είναι ένας από τους κορυφαίους σχεδιαστές μόδας στον κόσμο. Η μητέρα του ήταν Δομινικανή και ο πατέρας του από το Πουέρτο Ρίκο. Εκπαιδευμένος από τον «Christobal Balenciaga», έγινε διεθνώς γνωστός τη δεκαετία του 1960, ως ο προσωπικός στυλίστας της Jacqueline Kennedy. Εργάστηκε για τους οίκους «Lanvin» και «Balmain», ενώ ο προσωπικός του οίκος μόδας συνεχίζει να ντύνει εξέχουσες προσωπικότητες, όπως αστέρες του κινηματογράφου μέσα στα 2010s.

Σε ηλικία των 18 χρονών έφυγε από τη Δομινικανή Δημοκρατία, για να σπουδάσει ζωγραφική στην ακαδημία «San Fernando» της Μαδρίτης, στην Ισπανία. Γρήγορα άρχισε να ενδιαφέρεται για το σχέδιο μόδας και άρχισε να κάνει σχέδια για κορυφαίους ισπανικούς οίκους, με πιο γνωστό αυτόν του «Cristobal Balenciaga». Αργότερα, ο de la Renta, εγκατέλειψε την Ισπανία για να εργαστεί ως βοηθός στον οίκο «Lanvin», στο Παρίσι. Το 1965 εργάστηκε για την «Jane Derby» και λάνσαρε το δικό του σήμα. Όταν πέθανε η Derby τον Αύγουστο του 1965, εκείνος ανέλαβε τον οίκο. Είναι ιδιαίτερα γνωστός για τις βραδινές τουαλέτες του για το κόκκινο χαλί και τη βραδινή ένδυση. Τα ρούχα του έχουν φορευθεί από πολλές διασημότητες, συμπεριλαμβανομένων των:«Hillary Clinton», «Laura Bush», την πριγκίπισσα «Maxima της Ολλανδίας», «Anne Hathaway» και «Megan Fox».

Οι δημιουργίες του είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο και σε ομώνυμα καταστήματα. Το 1967 και το 1968, ο de la Renta, κέρδισε το βραβείο «Coty» και το 1973 εγκαταστάθηκε στο «Coty Hall of Fame». Μπήκε στη λίστα των Διεθνών Καλοντυμένων του «Hall of Fame» το 1973. Το ταλέντο του έλαβε και λαμβάνει συνεχή διεθνή αναγνώριση. Αξιοσημείωτο είναι και το κοινωφελές έργο του. Ο Oscar de la Renta ίδρυσε το «Casa del Nino» ορφανοτροφείο και έχει συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην κατασκευή ενός σχολείου στο «Punta Cana». Κατέχει επίσης, διοικητικές θέσεις σε πολλά φιλανθρωπικά ιδρύματα. Το 1967 παντρεύτηκε τη «Françoise de Langlade», αρχισυντάκτρια της γαλλικής «Vogue» και το 1989 την «Annette Reed», με την οποία χώρισε και παντρεύτηκε την τελευταία του σύζυγο, «Marie Annette Reiss». Απέκτησε δυο θετά παιδιά από τους γάμους του και έναν υιοθετημένο γιο, τον «Moises de la Renta». ^(77,78)

2.20.5.Emilio Pucci

Εικόνα 60:Emilio Pucci⁽⁷⁹⁾

Ο Emilio Pucci, μαρκήσιος του Barsento, (20 Νοεμβρίου 1914 - 29 Νοεμβρίου 1992) ήταν Ιταλός σχεδιαστής μόδας και πολιτικός. Ο ίδιος και η επώνυμη εταιρεία του αποτέλεσαν συνώνυμο με τα χαρακτηριστικά του γεωμετρικά μοτίβα, σε καλειδοσκοπικά χρώματα σε πουκάμισα, τουνίκες, καφτάνια, ακόμα και ανδρικά κοστούμια. Η οικογένειά του ήταν μία από τις αρχαιότερες οικογένειες ευγενών της Φλωρεντίας. Μετά από δύο χρόνια στο

Πανεπιστήμιο του Μιλάνου, σπούδασε γεωργία, έλαβε ένα μεταπτυχιακό στις κοινωνικές επιστήμες στο «Reed College» στο Όρεγκον το 1937 και του απονεμήθηκε διδακτορικό δίπλωμα στις πολιτικές επιστήμες, από το Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας το ίδιο έτος. Το 1938, εντάχθηκε στην Ιταλική Πολεμική Αεροπορία και υπηρέτησε ως πιλότος βομβαρδιστικού αεροπλάνου, κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τα πρώτα ρούχα που σχεδίασε ο Pucci ήταν για την ομάδα σκι του «Reed College». Τα μοντέρνα σχέδια του, προκάλεσαν αίσθηση και έλαβαν πολλές

προσφορές από τους Αμερικανούς κατασκευαστές για την παραγωγή τους. Όταν έφυγε από την Πολεμική Αεροπορία, δημιούργησε τον οίκο μόδας του στο μοντέρνο θέρετρο της «Canzone del Mare» στη Νήσο του Κάπρι. Αρχικά, χρησιμοποίησε τις γνώσεις του σε τεντωμένα υφάσματα για να παράγει μια σειρά μαγιό το 1949, αλλά σύντομα επεκτάθηκε και σε άλλα θέματα, όπως σε έντονα χρώματα και με τολμηρά μοτίβα μεταξωτά μαντήλια. Πολλά από τα ρούχα του φορέθηκαν από διάσημες καλλιτέχνιδες όπως οι: Sophia Loren, Jackie Kennedy και Madonna. Παντρεύτηκε τη Βαρώνη Cristina Nannini. Το 1965 ανέλαβε το σχεδιασμό στολών για τις αεροσυνοδούς της «Braniff International Airways». Ο Pucci σχεδίασε επτά πλήρεις στολές για τις αεροσυνοδούς, τους πιλότους και το πλήρωμα εδάφους της Braniff, στο διάστημα μεταξύ 1965 και 1977. Οι στολές του περιλάμβαναν ζιβάνγκο γιακάδες, μπλουζάκια, μπουφάν και φαρδιά παντελόνια. Μεταξύ των πιο πρωτότυπων καινοτομιών του ήταν ένα κράνος σε σχήμα φούσκας και μια κουκούλα από πλαστικό που φοριόταν από τις αεροσυνοδούς μεταξύ αεροσταθμού και αεροσκάφους, για την προστασία των χτενισμάτων τους από τη βροχή και την έκρηξη των κινητήρων.

Στις μέρες μας τα ρούχα και αξεσουάρ του οίκου πωλούνται σε ομώνυμες μπουτίκ σε όλο τον κόσμο και σε επιλεγμένα πολυκαταστήματα. Οι συλλογές του χαρακτηρίζονταν, ως επί το πλείστον, από τα πρωτότυπα και χαρακτηριστικά χρωματιστά μοτίβα του. ^(80,81)

2.20.6.Hubert de Givenchy

Ο κόμης «Hubert James Marcel Taffin de Givenchy», γεννημένος στις 21 Φεβρουαρίου 1927, είναι ένας Γάλλος αριστοκράτης και σχεδιαστής μόδας. Ίδρυσε τον οίκο «Givenchy» το 1952. Είναι διάσημος για τον σχεδιασμό ενός μεγάλου μέρους της προσωπικής και επαγγελματικής γκαρνταρόμπας της ηθοποιού Audrey Hepburn, καθώς και ρούχων γνωστών πελατών, όπως η Jacqueline Kennedy. Μπήκε στη διεθνή λίστα των καλοντυμένων, του «Hall of fame» το 1970. Σπούδασε στην «École

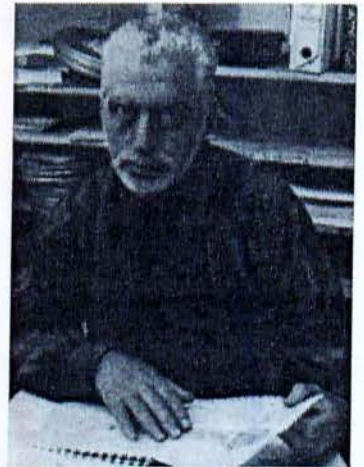
Εικόνα 61:Hubert de Givenchy⁽⁸²⁾

des Beaux-Arts» στο Παρίσι. Έπειτα, δημιούργησε σχέδια για τους «Robert Piguet», «Lucien Lelong», «Pier Balmain» και «Christian Dior».

Το διάστημα 1947 έως 1951, εργάστηκε για τη σχεδιάστρια Elsa Schiaparelli. Το 1952, ο Givenchy άνοιξε το δικό του οίκο μόδας στο «Plaine Monceau» στο Παρίσι. Το ύφος του χαρακτηρίστηκε από την καινοτομία, σε αντίθεση με τα πιο συντηρητικά σχέδια του οίκου Dior. Σε ηλικία 25 ετών, ήταν ο νεότερος σχεδιαστής της προοδευτικής σκηνή μόδας του Παρισιού. Οι πρώτες συλλογές του χαρακτηρίζονταν από τη χρήση, ως επί το πλείστον, οικονομικών υφασμάτων για οικονομικούς λόγους, τα οποία κέντριζαν την περιέργεια, ωστόσο, μέσω του σχεδιασμού τους. Το 1954, η «prêt à porter» συλλογή του Givenchy έκανε το ντεμπούτο της. Αργότερα, ξεκίνησε και η ανδρική συλλογή του. Από το 1976 έως το 1983, η «Ford Motor Company» πρόσφερε μία «Givenchy» έκδοση της σειράς «Mark Continental», με πολυτελή αυτοκίνητα. ^(83,84)

2.20.7.Paco Rabanne

Ο Francisco "Paco" Rabaneda Cuervo, ευρύτερα γνωστός ως Paco Rabanne, γεννημένος στις 18 Φεβρουαρίου του 1934 στην Ισπανία είναι ένας καταξιωμένος σχεδιαστής μόδας. Έφυγε για τη Γαλλία με τη μητέρα του, όταν ξέσπασε ο ισπανικός εμφύλιος πόλεμος. Μολονότι σπούδασε αρχιτέκτονας, έγινε γνωστός ως «το τρομερό παιδί» της γαλλικής μόδας στη δεκαετία του 1960. Ο Rabanne ξεκίνησε την καριέρα του στο χώρο της μόδας, με τη δημιουργία κοσμημάτων για τους οίκους Givenchy, Dior, Balenciaga, ενώ στη συνέχεια άνοιξε τον δικό του οίκο μόδας, το 1966. Χρησιμοποιούσε πολλά πρωτότυπα και αντισυμβατικά υλικά, όπως μέταλλο, χαρτί και πλαστικό, για τα παράξενα και φανταχτερό σχέδιά του. Επίσης, είναι γνωστός για τη δημιουργία των κοστουμιών για την ταινία «Barbarella», καθώς και για το χαρακτηριστικό χρυσό μεταλλικό ανάγλυφο φόρεμα του 1969. Η «Françoise Hardy» και η τραγουδίστρια «Mylene Farmer» ήταν μεγάλες θαυμάστριες των σχεδίων του Rabanne. Το 2005 ο

Εικόνα 62:Paco Rabanne⁽⁸⁵⁾

Rabanne παρουσίασε τα σχέδια του για πρώτη φορά σε μια, αφιερωμένη στο έργο του και στον ίδιο, έκθεση στη Μόσχα.⁽⁸⁾

2.20.8. John Stephen

Εικόνα 63: John Stephen⁽⁸⁷⁾

Ο John Stephen (28 Αυγούστου 1934-1 Φεβρουαρίου 2004) ονομάστηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της εποχής του, «The King of Carnaby Street» και ήταν μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της μόδας της δεκαετίας του 1960. Ο Stephen ήταν ο πρώτος σχεδιαστής που αναφέρθηκε σε ανδρικό αγοραστικό κοινό, στα τέλη της δεκαετίας του '50 και στις αρχές της δεκαετίας του '60.

Γεννημένος στη Γλασκόβη, εργάστηκε ως βοηθός ενός οξυγονοκολλητή, προκειμένου να εγκαταλείψει το σχολείο. Το 1952 μετακόμισε στο Λονδίνο σε ηλικία 18 ετών, εργάστηκε ως σερβιτόρος και στη συνέχεια στην πρώτη μπουτίκ με αγοραστικό κοινό νέους άνδρες, το «Vince Man Shop», στο κεντρικό Λονδίνο. Το 1956 άνοιξε το δικό του κατάστημα λιανικής πώλησης, στην «Beak street», αλλά μια πυρκαγιά στις εγκαταστάσεις έκανε αναγκαία τη μετακόμιση του το 1957 στην «Carnaby Street». Ο ίδιος και ο συνétairos του, Bill Franks βάφοντας το εξωτερικό του καταστήματος κίτρινο και με τραγούδια της ροκ μουσικής στην διαπασών, άφησαν το στίγμα τους. Τα πιο δημοφιλή σχέδια τους περιλαμβάνανε τζην παντελόνια σε διάφορα χρώματα, σακάκια χωρίς φόδρα με τρία κουμπιά και ιταλικά πλεκτά. Αυτό το κατάστημα, με το όνομα «His clothes» ακολουθήθηκε και από άλλα καταστήματα με την επωνυμία του John Stephen, όπως Domino Male, Mod Male και Male W1. Επέκτεινε την επιχείρησή του, δημιουργώντας ρούχα για νέες γυναίκες και ανοίγοντας μαγαζιά και σε άλλες περιοχές του Λονδίνου, συμπεριλαμβανομένης της πόλης Chelsea.

Το 1967, ο Stephen λειτουργούσε μια αλυσίδα 15 καταστημάτων στην «Carnaby Street», το επίκεντρο του «Swinging London». Παράλληλα, άνοιξε μια επιχείρηση παραγωγής ενδυμάτων στη Γλασκόβη και

λειτουργήσε «franchises» σε Η.Π.Α. και Ρωσία. Γνωστά συγκροτήματα της εποχής ντύνονταν με τις δημιουργίες του, όπως οι: «The Who», «The Kinks», «Rolling Stones» και «The Small Faces». Η εταιρεία έκλεισε το 1975, όταν το αρχείο δωρίθηκε στο «Victoria & Albert Museum» του Λονδίνου. Στα μέσα της δεκαετίας του '70 ο Stephen παρουσίασε σχέδια για μια νέα αλυσίδα καταστημάτων, την «Francisco-M» και αντιπροσώπευε πολλούς οίκους στη Βρετανία, συμπεριλαμβανομένου του οίκου «Lanvin». ^(88,89)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Πειραματικό μέρος

3.1. Σκοπός

Σε αυτό το κομμάτι της εργασίας, κύριος σκοπός είναι η δημιουργία σχεδίων μόδας, εμπνευσμένων από τις δεκαετίες του 1920 και του 1960. Για αυτόν τον σκοπό, δανείζονται μεμονωμένα στοιχεία από τη μόδα αυτών των εποχών, όπως διακοσμητικά στοιχεία, γραμμές, στυλ, περιγράμματα, χρώματα και μοτίβα. Σκοπός αυτής της έρευνας είναι να διαπιστωθεί αν, φέρνοντας στην επιφάνεια στοιχεία από παλαιότερες εποχές και συνδυάζοντάς τα με πιο μοντέρνα στοιχεία, είναι εφικτή η δημιουργία ρούχων, τα οποία ανταποκρίνονται στις ανάγκες αλλά και τις τάσεις της σημερινής μόδας. Επιπρόσθετο σκοπό αποτελεί η διαπίστωση αν ρούχα που ήταν στη μόδα μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο στο παρελθόν, γίνεται να μεταφερθούν στο σημερινό προσκήνιο και να φορεθούν από τη σύγχρονη γυναίκα, χωρίς να θεωρηθούν παλιομοδίτικα. Επομένως, σκοπός αυτής της εργασίας είναι να ελεγχθεί αν η μόδα επηρεάζεται από τις τάσεις του παρελθόντος και μπορεί να υιοθετήσει στοιχεία από αυτό, ανακυκλώνοντάς τα και αναδεικνύοντας τα με έναν ξεχωριστό τρόπο.

Για τους παραπάνω στόχους και τη δημιουργία των σκίτσων αυτών, χρησιμοποιήθηκε το σχεδιαστικό πρόγραμμα «Kaledo» της εταιρείας «Lectra». Η επιλογή αυτού του προγράμματος έγινε επειδή αυτό το λογισμικό παρέχει πολλές δυνατότητες κατά τη διαδικασία σχεδιασμού ενός ρούχου, χωρίς ιδιαίτερο κόπο και χρόνο, οι οποίες παρατίθενται παρακάτω.

3.2. Μέθοδος

Η ηλεκτρονική σχεδίαση τείνει να γίνει συνώνυμο του εκσυγχρονισμού του τρόπου εργασίας της βιομηχανίας του ετοίμου ενδύματος. Τα συστήματα ηλεκτρονικής σχεδίασης παρέχουν στον βιομηχανικό κλάδο την απαιτούμενη ευελιξία, ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στις ανάγκες της αγοράς, οι οποίες αφορούν την ανανέωση, ανάλογα την εποχή, την τοποθεσία και τον τρόπο λειτουργίας του εργοστασίου. Το «Kaledo» της εταιρείας «Lectra» είναι ένα σχεδιαστικό πρόγραμμα, το οποίο γνωρίζει μεγάλη επιτυχία στον τομέα των επιχειρήσεων ετοίμου ενδύματος.

Το «Kaledo» είναι ένα πρόγραμμα, το οποίο βρίσκει εφαρμογή, κυρίως, στη δημιουργία τεχνικών σχεδίων και σχεδίων μόδας. Χρησιμοποιεί για την ηλεκτρονική σχεδίαση ανύσματα και γραμμές, αντί για κουκκίδες και στίγματα, γεγονός που δίνει μια συμπαγή μορφή στο σχέδιο, ορίζοντας πολύ καθαρά τις γωνίες και τις καμπύλες. Λόγω αυτής της ιδιότητας, η καλή ποιότητα των καμπύλων και των γραμμών παραμένει ακόμα και μετά την μεγέθυνση του σχεδίου. Με τη χρήση μιας σειράς εργαλείων γίνεται η σχεδίαση και η περαιτέρω επεξεργασία των σκίτσων, με σκοπό την δημιουργία μιας συλλογής ρούχων. Προκειμένου να διατηρηθούν οι σωστές αναλογίες, χρησιμοποιούνται πρότυπες φιγούρες, πάνω στις οποίες γίνεται η σχεδίαση του εκάστοτε, υπό κατασκευή ρούχου. Με την ενεργοποίηση της συμμετρίας δίνεται η δυνατότητα καθώς σχεδιάζεται η μία πλευρά, αυτόματα να σχεδιάζεται συμμετρικά και η άλλη, κερδίζοντας χρόνο αλλά και περισσότερη ακρίβεια στο σκίτσο.

Τα δυναμικά εργαλεία του προγράμματος επιτρέπουν τη δημιουργία νέων μοντέλων σε ελάχιστο χρόνο, καθώς επίσης και τη δημιουργία μιας συλλογής ως προς το ύφασμα και το χρώμα. Επιτρέπει επίσης, στους σχεδιαστές να ανταποκριθούν γρήγορα στη ζητούμενη ανανέωση και να μοιραστούν καθαρά σχεδιαστικές πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο, αποφεύγοντας το υψηλό κόστος των λαθών. Με τη νέα έκδοση του «Kaledo V2R2», δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να αποθηκεύσουν και να οργανώσουν «Adobe Illustrator» αρχεία κατευθείαν στη βάση δεδομένων του προγράμματος, καθώς επίσης και να εισάγουν αρχεία-πατρών από το σύστημα «PGS-Investronica». Το πρόγραμμα αυτό επίσης, περιέχει μερικά από τα καλύτερα εργαλεία για την βιομηχανική ανάπτυξη των χρωμάτων, συμπεριλαμβανομένης φασματικής διαχείρισης δεδομένων και μιας πληθώρας τυποποιημένων βιβλιοθηκών όπως π.χ. Pantone™, Munsell, NCS™, CSI™, καθώς και μια σειρά βιβλιοθήκης νημάτων. Χρησιμοποιώντας το φασματοφωτόμετρο μαζί με το «Kaledo V2R2», οι σχεδιαστές μπορούν να παίρνουν χρωματικά δείγματα από οποιαδήποτε επιφάνεια, να αναπτύσσουν εποχιακές παλέτες, να επεξεργάζονται δείγματα χρωμάτων και να διαχειρίζονται τη διαδικασία χρώματος, έτσι ώστε το χρώμα που εισάγουν να βγαίνει ακριβώς ίδιο με το αρχικό, χωρίς να προκύπτουν προβλήματα στην παραγωγή.

Το «Kaledo Suite» είναι μια συλλογική πλατφόρμα, η οποία διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων, του σχεδιαστικού με του τεχνικού τμήματος, καθ' όλη τη διαδικασία της σχεδιαστικής ανάπτυξης. Η αξιοποίηση των σχεδιαστικών πηγών, η μείωση του διαθέσιμου χρόνου στην αγορά και η ενίσχυση δημιουργικών δυνατοτήτων αποτελούν χαρακτηριστικά αυτού του προγράμματος. Οι εταιρείες ετοίμου ενδύματος βασίζονται στη συνεκτική προώθηση του εμπορικού σήματος, στο marketing και το σχεδιασμό του προϊόντος, προκειμένου να ξεχωρίσουν σε μια πολυσύχναστη αγορά. Καταργώντας τις επαναλαμβανόμενες διαδικασίες, οι οποίες είναι πολύωρης εργασίας και κουραστικές, επιτρέπει στους σχεδιαστές να επικεντρωθούν σε αυτό που κάνουν καλύτερα, τον σχεδιασμό. Ο συνδυασμός καλλιτεχνικής ματιάς και τεχνικής τεχνογνωσίας είναι πολύτιμος. Το «Kaledo» παρέχει αυτό το φόρουμ για να διευκολύνει αυτού του είδους τη συνεργασία. Με την ανταλλαγή θεμάτων ενδιαφερουσών τάσεων, όπως το χρώμα, η υφή, η φιγούρα, τα γραφικά και τα διακοσμητικά στοιχεία, μπορούν εύκολα να επωφεληθούν και άλλες ομάδες, όπως για παράδειγμα το τμήμα μάρκετινγκ.

Το «Kaledo» επίσης, παρέχει εργαλεία σχεδιασμού, ειδικά κατασκευασμένα για τη μόδα, όπως συμμετρία, διανύσματα, «bitmap» εφέ ραφών και βιβλιοθήκες εργαλείων για τη διευκόλυνση επαναπροσδιορισμού της χρήσης μεμονωμένων κομματιών ή ολόκληρου του στυλ. Οι σχεδιαστές γίνονται περισσότερο λειτουργικοί και η παραγωγικότητα βελτιώνεται. Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει μοναδικές, εξειδικευμένες στη μόδα τεχνολογίες και για αυτόν το λόγο το στυλ και άλλες τροποποιήσεις αποστέλλονται αυτόματα, οπουδήποτε το στοιχείο αυτό χρησιμοποιείται, εξαλείφοντας κουραστικές, μη αυτόματες ενημερώσεις.

Οι σχεδιαστές έχουν τη δυνατότητα να γεμίζουν γρήγορα το σκίτσο με χρώματα και υφάσματα, χρησιμοποιώντας εργαλεία, τα οποία βασίζονται αποκλειστικά στο σκοπό αυτό. Είτε τα υφάσματα προέρχονται από το «Kaledo Textile Solutions», σαρωμένα γραφικά ή από άλλες πηγές, τα χρώματα αντιμετωπίζονται ως ομάδα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο επαναλαμβανόμενος χειρισμός των αντικειμένων. Ακόμα και όταν τα σχέδια γεμίσουν με χρώμα και ύφασμα και δημιουργηθούν οι χρωματικές παραλλαγές και τοποθετηθούν σε ένα σκίτσο μιας συλλογής, μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις και να προωθηθούν στους αρμόδιους τομείς,

εξοικονομώντας χρόνο. Δυναμικά σχέδια στις συλλογές δίνουν στους σχεδιαστές τη δυνατότητα να εξερευνήσουν ιδέες και να βελτιώσουν τη δουλειά τους, με απώτερο σκοπό την αύξηση των σχεδιαστικών επιλογών και μια εκλεπτυσμένη εταιρική ταυτότητα. Εμπορικά σήματα και άλλες εταιρείες πρέπει να παρουσιάσουν τις ίδιες πληροφορίες με διαφορετικούς τρόπους, ώστε να προσελκύσουν το αντίστοιχο αγοραστικό κοινό.

Στο «Kaledo Collection» τα αντικείμενα συνδέοντα έξυπνα μεταξύ τους με έναν τρόπο που είναι εύλογος για τη μόδα. Όταν πραγματοποιείται μια αλλαγή, τότε προωθείτε σε όλα τα αρμόδια τμήματα αυτόματα, εξοικονομώντας χρόνο και μειώνοντας πιθανή σύγχυση. Καθώς οι συλλογές διαμορφώνονται και εξελίσσονται, εννοιολογικές πληροφορίες που σχετίζονται με μεμονωμένα σχέδια, αξιοποιούνται και μετατρέπονται σε προδιαγραφή ή περίληψη. Το «Kaledo Collection» αποτελεί μέρος της σειράς της εταιρείας «Lectra» για εξειδικευμένες λύσεις για τη μόδα, οι οποίες διευκολύνουν την ανταλλαγή των οπτικών και τεχνικών πληροφοριών καθ' όλη τη διαδικασία της ανάπτυξης.

Καινοτόμα κλωστοϋφαντουργικά σχέδια είναι στοιχειώδη για τη δημιουργία ενδυμάτων, τα οποία διατηρούν τη θέση ενός εμπορικού σήματος στην αγορά. Οι τελευταίες τάσεις και χρώματα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ανταποκρίνονται στην ταυτότητα της εταιρείας, να απευθύνονται σωστά στο αγοραστικό κοινό και να πληρούν τους περιορισμούς της παραγωγής. Σε μια κορεσμένη αγορά, μοναδικά και πρωτότυπα μοτίβα, υφαντά και πλεκτά υφάσματα βοηθούν στη διαφοροποίηση μιας μάρκας ή ενός προϊόντος. Με το πρόγραμμα αυτό, οι σχεδιαστές μπορούν εύκολα να δημιουργήσουν πρωτότυπες ιδέες ή να προσαρμοστούν στις υπάρχουσες για μοτίβα, υφαντά και πλεκτά. Μολονότι είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τα προγράμματα Kaledo Print, Weave και Knit ξεχωριστά, ως αυτόνομες μονάδες, επιπλέον αυτά αποτελούν μια συνολική επίλυση, το «Kaledo Suite».

Το «Kaledo Print» απευθύνεται ειδικά στο έργο ανάπτυξης των κλωστοϋφαντουργικών σχεδίων και προσφέρει μια ισχυρή και αποτελεσματική γκάμα εργαλείων, απαλλαγμένη από εξωτερικές αποσπάσεις της προσοχής. Το «Kaledo Print» χειρίζεται μεγάλα σε μέγεθος αρχεία γρήγορα, ακόμη και όταν αυτά επαναλαμβάνονται. Οι συναφείς λειτουργίες ομαδοποιούνται, με σκοπό τη μείωση του χρόνου εκμάθησης. Οι σχεδιαστές δεν περιορίζονται να εργάζονται σε κάποια συγκεκριμένη σειρά. Μπορούν να

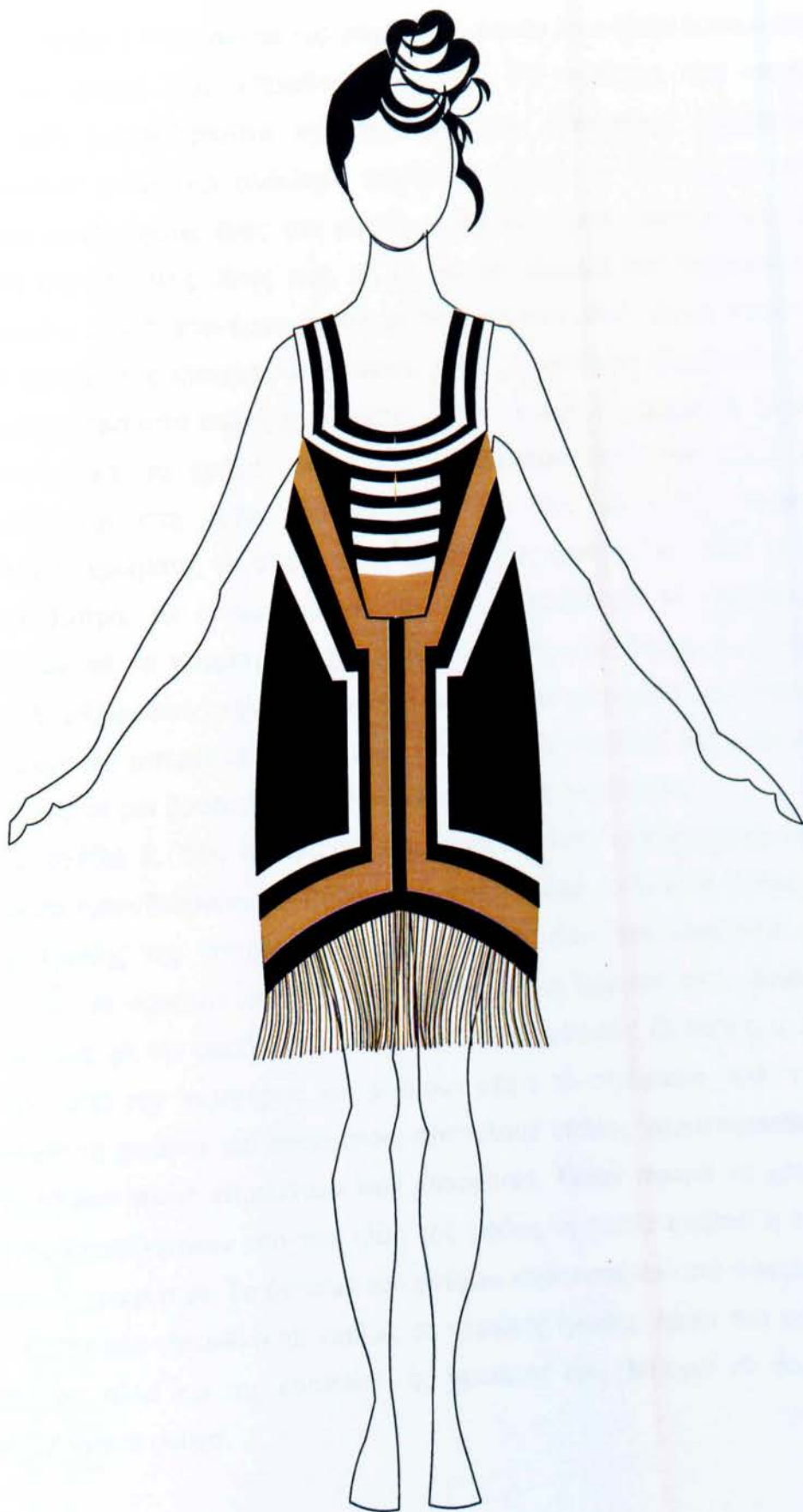
μειώσουν το χρώμα ανά πάσα στιγμή ή να καθαρίσουν αποκομμένα «pixels» πριν ή μετά από ένα σχέδιο σε επανάληψη, να εργαστούν σε τονικό ή επίπεδο χρώμα, να πειραματιστούν με μοτίβα και να ρυθμίσουν την επανάληψη ανά πάσα στιγμή. Οι παλέτες και άλλες αναφορές δημιουργούν τεχνικές πληροφορίες, ώστε να διευκολύνουν την επικοινωνία και την παραγωγή των χρωματισμένων υφασμάτων.

Με το πρόγραμμα «Kaledo» οι σχεδιαστές διαχειρίζονται απεριόριστες χρωματικές παραλλαγές υφάσματος και καθώς αυτές οι πληροφορίες είναι ενσωματωμένες στο ίδιο κλωστοϋφαντουργικό αρχείο, τα αρχεία είναι πολύ πιο εύκολα στο χειρισμό. Κάθε φορά που ένα κλωστοϋφαντουργικό σχέδιο τροποποιείται, οι χρωματικές παραλλαγές του ακολουθούν αυτόματα την αλλαγή, καταργώντας την ανάγκη να τροποποιηθεί ξεχωριστά κάθε μεταβολή χρώματος. Το «Kaledo» είναι πλήρως συμβατό με διάφορες χρωματικές παλέτες και περιλαμβάνει επίσης μια εποχιακή παλέτα, η οποία είναι κοινή σε όλη την πλατφόρμα της Lectra. Το «Kaledo Suite» περιλαμβάνει ενσωματωμένες δυνατότητες για την αυτόματη παραγωγή των πρότυπων εκθέσεων της βιομηχανίας, όπως τεχνικές πληροφορίες για την παλέτα, υπομνήματα κ.ά.

Όπως όλα τα προγράμματα, καθώς η τεχνολογία αναπτύσσεται και οι απαιτήσεις αυξάνονται, το «Kaledo» έχει κάποια περιθώρια βελτίωσης. Μια παρατήρηση που έγινε μέσα από την εξάσκηση σε αυτό το πρόγραμμα είναι πως όταν χρησιμοποιείται η ευθεία γραμμή και στη συνέχεια, σε κάποιο σημείο κατά τον σχεδιασμό χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί η καμπύλη γραμμή, πρέπει να μην ολοκληρωθεί το κομμάτι, αλλά να επιλεγεί η άλλη γραμμή και μετά να συνεχιστεί ο σχεδιασμός, πράγμα που πιθανό να δημιουργήσει κενά μεταξύ των δύο σημείων, αλλά και απαιτεί περισσότερο χρόνο. Συνεπώς, μια ενδεχόμενη πρόταση θα ήταν να δίνεται η δυνατότητα στον σχεδιαστή-χρήστη να γίνεται η εναλλαγή των γραμμών και εργαλείων, χωρίς να χρειάζεται να ελευθερωθεί ο κέρσορας και μείνει το κομμάτι ανοιχτό.

3.3.Αποτελέσματα

Παρακάτω παρατίθενται τέσσερα σχέδια, τα οποία αντιπροσωπεύουν τη δεκαετία του 1920:

Σχέδιο 1: Πρώτο σκίτσο δεκαετίας 1920.

Στο σχέδιο 1 παρατίθεται ένα φόρεμα, το οποίο δανείζεται κάποια στοιχεία από την εποχή των «Roaring Twenties». Τα κρόσσια στο στρίφωμα, αποτελούν χαρακτηριστικό της περιόδου των «flappers», δεδομένου ότι κοσμούσαν ακόμη και ολόκληρα φορέματα εκείνη την εποχή. Σε αυτό το σύνολο συνδυάστηκε ένας πιο κοντός ποδόγυρος από εκείνον των '20ς, ο οποίος φοριέται στις μέρες μας, με τη φαρδιά γραμμή των φορεμάτων των «flappers». Δεν δίνεται έμφαση στο στήθος και στη μέση, όπως προστάζει η μόδα εκείνης της εποχής. Οι τιράντες και η λαιμόκοψη αποτελούν επίσης χαρακτηριστικά από εκείνη τη δεκαετία. Όσον αφορά τα χρώματα, το μαύρο, το άσπρο και το χρυσό, όπως και το ύφασμα που είναι από μετάξι, παραπέμπουν στη χλιδή της δεκαετίας του '20, αλλά δεν παύουν να αποτελούν χρώματα, τα οποία υιοθετούνται στις μέρες μας, ιδίως το μαύρο και το άσπρο, τα οποία θεωρούνται πλέον κλασσικά. Η εναλλαγή των σχημάτων και τα γεωμετρικά σχέδια και γραμμές που διαμορφώνονται στο ρούχο θυμίζουν πολύ την επιρροή του «Art deco» στη μόδα του 1920. Αυτό το φόρεμα θα μπορούσε να φορεθεί από μια νέα γυναίκα, αλλά και κάποια πιο ώριμη, σε μια βραδινή έξοδο ή κάποια επίσημη περίπτωση.

Στο σχέδιο 2, όλη η γραμμή του ρούχου είναι εμπνευσμένη από τα φορέματα των «flappers». Ο ποδόγυρος φτάνει μέχρι το γόνατο, όπως και τα ρούχα εκείνης της εποχής. Το στήθος και η μέση δεν τονίζονται, όπως προστάζει το «garçon look» των '20ς και δίνεται έμφαση στη γραμμή της περιφέρειας, με την φαρδιά φάσα γύρω από τους γοφούς. Οι πιέτες, οι οποίες ξεκινούν από την περιφέρεια και φτάνουν μέχρι το στρίφωμα, καλύπτοντας ολόκληρη τη φούστα του φορέματος, αποτελούν επίσης χαρακτηριστικό των κοριτσιστικών πλισέ φορεμάτων των «flappers». Όσον αφορά τα χρώματα, αυτά προσαρμόστηκαν στη νέα τάση της μόδας, η οποία επιβάλλει έντονες εναλλαγές χρωμάτων. Το ύφασμα του ρούχου είναι «crepe» από πολυεστέρα. Αυτό το σύνολο απευθύνεται κυρίως σε νεανικές ηλικίες, λόγω των έντονων χρωμάτων, αλλά και της κοριτσιστικής γραμμής του. Μπορεί να θεωρηθεί κυρίως βραδινό ρούχο.

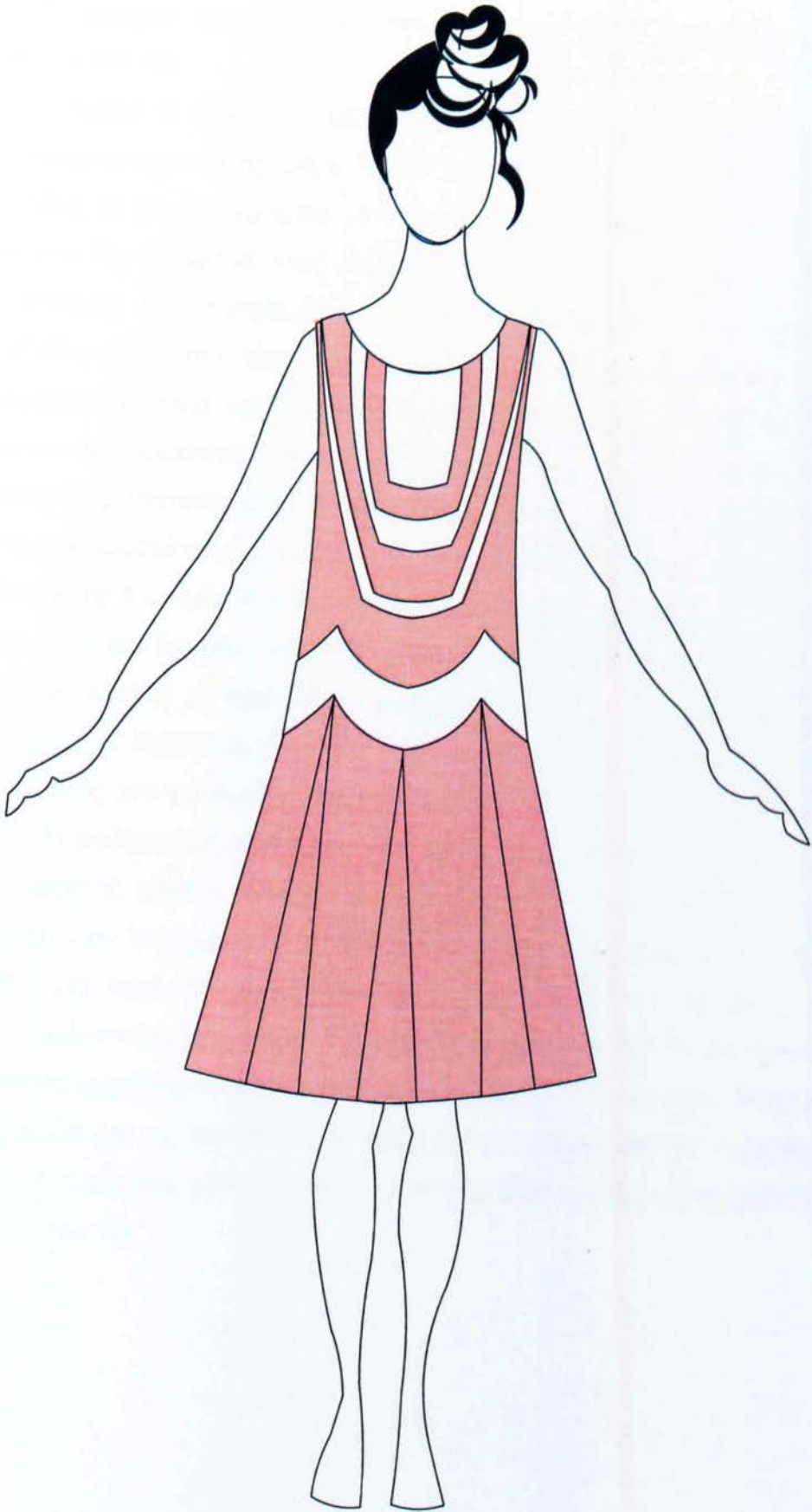
Σχέδιο 2: Δεύτερο σκίτσο δεκαετίας 1920.

Σχέδιο 3: Τρίτο σκίτσο δεκαετίας 1920

Στο σχέδιο 3 δημιουργήθηκε ένα φόρεμα από βελούδο, πράγμα που του προσδίδει την πολυτέλεια μιας άλλης εποχής, όπως των «Roaring Twenties». Η γραμμή και το ύφασμα του ρούχου, το καθιερώνουν ως ένα βραδινό φόρεμα για νεαρές αλλά και πιο ώριμες γυναίκες. Η μπουτονιέρα αποτελεί ακόμη μία χαρακτηριστική επιρροή από τα '20ς. Οι τιράντες και η λαιμόκοψη θυμίζουν πολύ τα φορέματα των «flappers». Ούτε σε αυτό το φόρεμα δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη μέση και το μπούστο, ακολουθώντας το πρότυπο σώματος της δεκαετίας του '20. Μια άλλη επιρροή αποτελεί ο λοξός ασύμμετρος ποδόγυρος, ο οποίος ξεκινάει από τα μέσα του μηρού και φτάνει μέχρι το τέλος του γονάτου. Αυτό το σχέδιο προσαρμόστηκε στις τάσεις της σημερινής μόδας, η οποία προστάζει έντονα χρώματα και αντιθέσεις. Το διαφορετικό χρώμα στη φάσα, στο τελείωμα του φορέματος δημιουργεί χρωματική αντίθεση, προσθέτοντας μια πιο νεανική και παιχνιδιάρικη νότα σε όλο το σύνολο.

Στο σχέδιο 4 αποτυπώθηκε ένα φόρεμα σε ίδια γραμμή με τα αντίστοιχα κοριτσίστικα των «flappers». Το ρούχο είναι αμάνικο και πέφτει με άνεση από τους ώμους σε ευθεία γραμμή, χωρίς να δίνεται έμφαση στο μπούστο και τη μέση. Μια φαρδιά φάσα τονίζει ελαφρά την περιφέρεια των γοφών. Η φούστα του φορέματος είναι σε ελαφριά Α γραμμή, με 3 φυλλαράκια μπροστά, τα οποία προσδίδουν χάρη και παραπέμπουν στη δεκαετία του 1920. Η εναλλαγή των σχημάτων και τα γεωμετρικά σχέδια και γραμμές που διαμορφώνονται στο ρούχο, θυμίζουν πολύ την επιρροή του Art deco στη μόδα του 1920. Όσον αφορά το ύφασμα, πρόκειται για πολυεστερικό «crepe», πράγμα που το καθιστά ως ένα φόρεμα για πιο επίσημες περιστάσεις. Τα χρώματα είναι παστέλ και λιγότερο έντονα, ώστε να μπορεί να φορεθεί από γυναίκες κάθε ηλικίας.

Σχέδιο 4: Τέταρτο σκίτσο της δεκαετίας του 1920

Στη συνέχεια παρατίθενται τέσσερα σχέδια μόδας εμπνευσμένα από τη δεκαετία του '60:

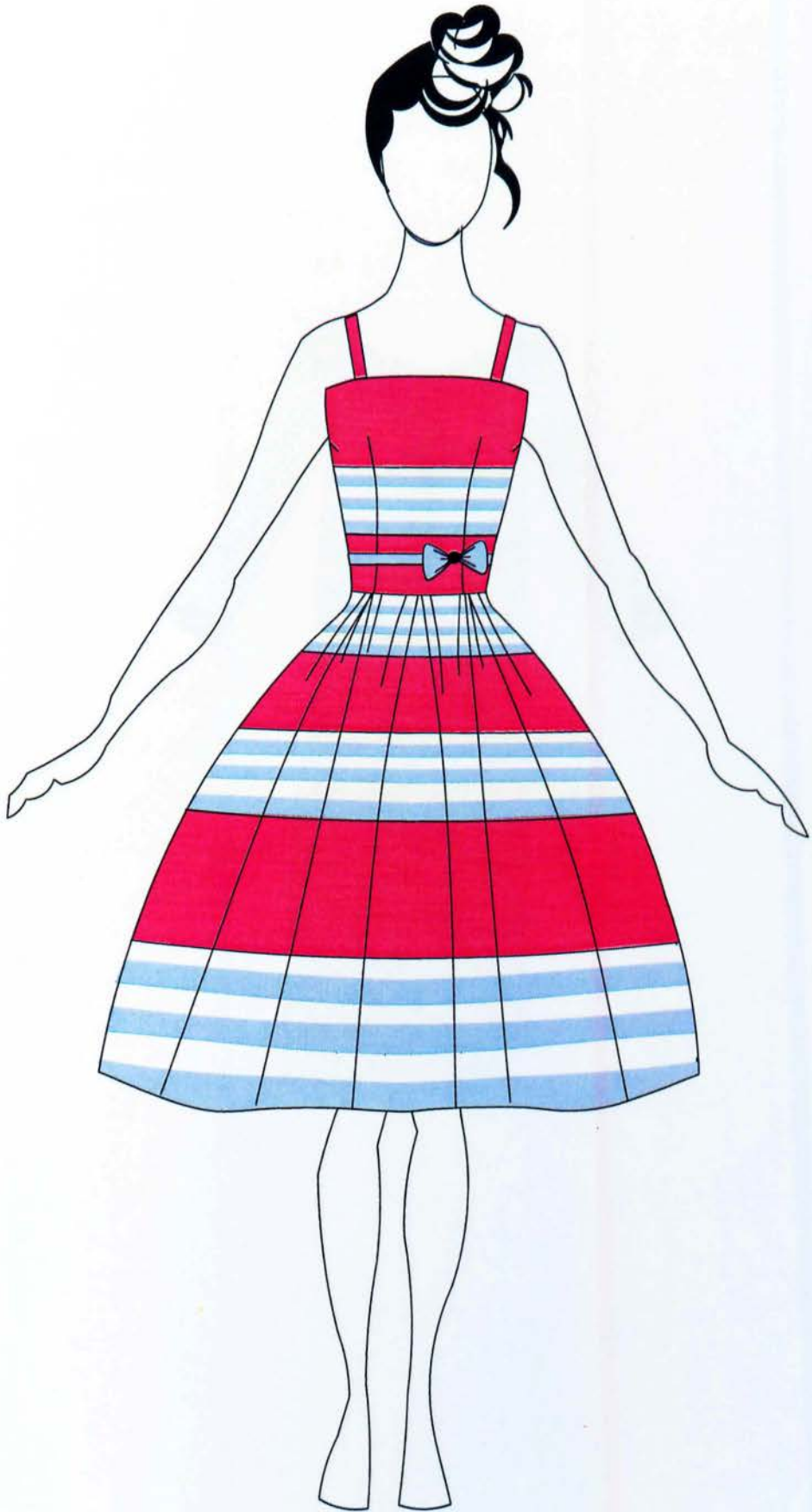
Το σχέδιο 5 είναι ένα «micro-mini» φόρεμα, το οποίο θυμίζει πολύ τα αντίστοιχα φορέματα της Mary Quant τη δεκαετία του '60, με τους πλαστικούς γιακάδες, τα μεγάλα κουμπιά και την απλή ίσια γραμμή τους. Ο γιακάς εδώ είναι στο ίδιο σχήμα με τους αντίστοιχους αυτών των φορεμάτων, αλλά αντί για άσπρος, που συνηθιζόταν τότε, είναι χρωματιστός. Στο φόρεμα αυτό προστέθηκε μια πιο παιχνιδιάρικη νότα, με έντονες χρωματικές αλλαγές, χρωματισμούς αλλά και μοτίβα, όπως για παράδειγμα οι ριγέ τσέπες. Το ύφασμα είναι ελαστικό «ronite di Roma»ⁱ από πολυεστέρα και spandex. Το σύνολο αυτό αποτελεί ένα καθημερινό ρούχο, κυρίως για νεανικές ηλικίες με παρόμοιο σωματότυπο με εκείνον της Twiggy από τα «Swinging sixties».

Το σχέδιο 6 αποτελείται από δύο ελαστικά υφάσματα «cotton stretch» από πολυεστέρα και βαμβάκι: ένα ριγέ και ένα μονόχρωμο. Είναι εφαρμοστό στο στήθος με κορσάζ με τιράντες, θυμίζοντας πολύ τη γραμμή των φορεμάτων στις αρχές της δεκαετίας του 1960. Δίνεται έμφαση στο στήθος, στη μέση και τις καμπύλες του γυναικείου σώματος, όπως πρόσταζε η μόδα της εποχής εκείνης. Η φούστα του φορέματος είναι κλος, με σούρες στο πάνω μέρος και μήκος μέχρι το γόνατο. Αυτό το φόρεμα θυμίζει σε μεγάλο βαθμό αυτούσια φορέματα που φορούσαν οι γυναίκες στις αρχές της δεκαετίας του '60 και εκφράζει μια τάση που συναντάται ακόμα και σήμερα στη γυναικεία μόδα. Λόγω των έντονων χρωμάτων και μοτίβων, αυτό το ρούχο θα μπορούσε να φορεθεί σε μεγαλύτερο βαθμό από μια νέα κοπέλα, κυρίως ως καθημερινό ρούχο, αλλά και ως πιο επίσημο, ανάλογα την περίσταση και την ώρα της ημέρας. Η ζώνη είναι υφασμάτινη και αποτελεί, επίσης επιρροή της μόδας της δεκαετίας του '60.

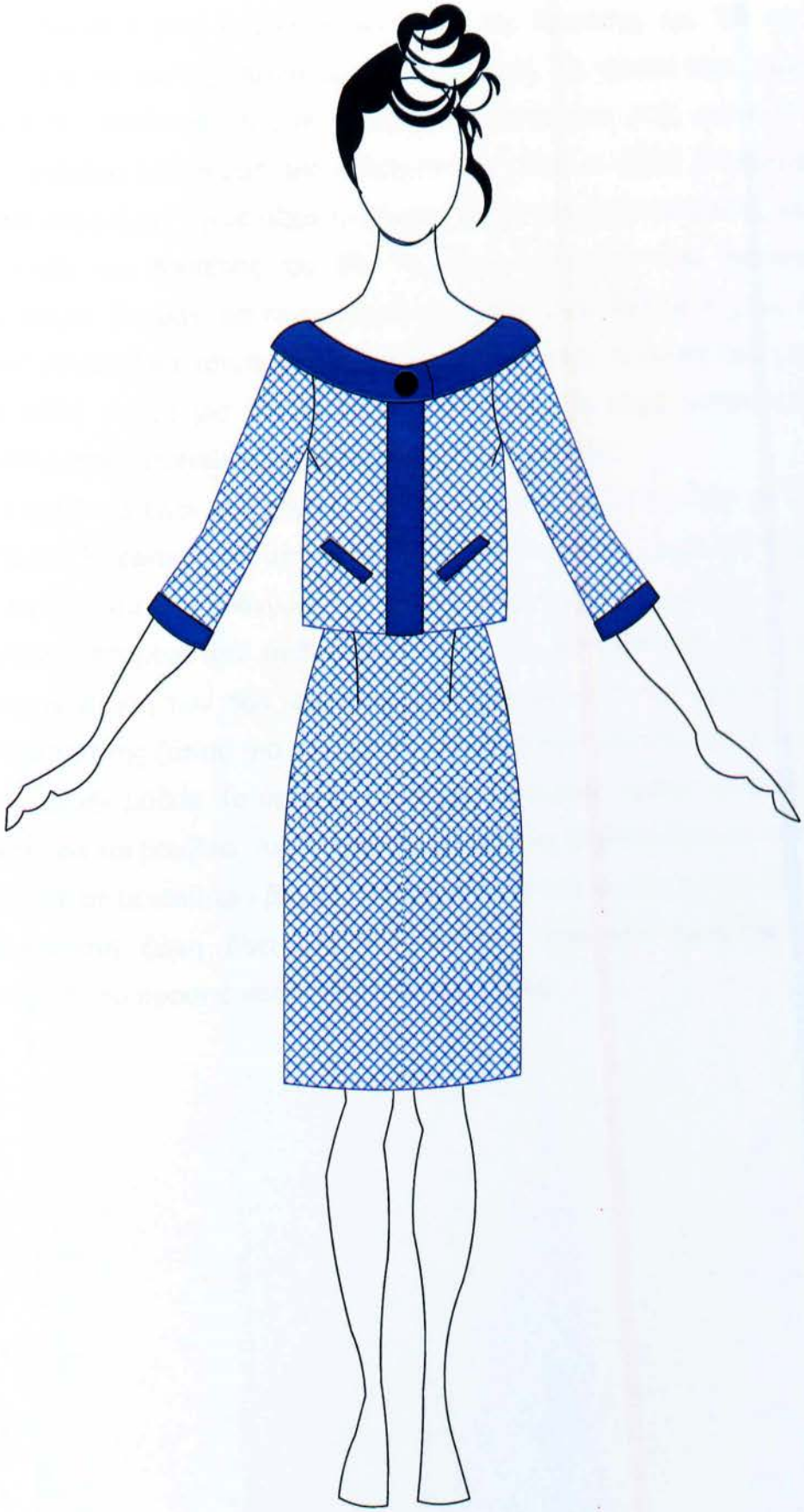
ⁱ «Ponte di Roma»: Πρόκειται για ένα απλό ελαστικό ύφασμα, με μια μικρή οριζόντια γραμμή. Το ύφασμα έχει την ίδια εμφάνιση και στις δύο πλευρές.

Σχέδιο 5: Πρώτο σκίτσο δεκαετίας 1960.

Σχέδιο 6: Δεύτερο σκίτσο δεκαετίας 1960

Σχέδιο 7: Τρίτο σκίτσο δεκαετίας 1960

Το σχέδιο 7 είναι ένα κλασσικό ταγιέρ της δεκαετίας του '60, το οποίο συναντάται σε πολλές συλλογές στις μέρες μας. Το σακάκι είναι μεσάτο με μανίκια $\frac{3}{4}$, ακολουθώντας τη γραμμή της μόδας των '60s. Δεν έχει γιακά, αλλά «bateau» λαιμόκοψη, μια ακόμη επιρροή από το 1960. Η φούστα είναι σε ίσια γραμμή, με μήκος μέχρι το γόνατο, όπως ακριβώς και πολλές φούστες στις αρχές της δεκαετίας του '60. Το ταγιέρ είναι από πικέ ύφασμα από πολυεστέρα, βαμβάκι και γαυον. Αυτό το σχέδιο απευθύνεται κυρίως σε πιο ώριμες γυναίκες και αποτελεί ένα καθημερινό σύνολο, το οποίο όμως μπορεί να φορεθεί και σε μια πιο επίσημη περίπτωση. Το καρό μοτίβο αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο και επιρροή εκείνης της εποχής.

Το σχέδιο 8 είναι ένα φόρεμα σε ίσια γραμμή χωρίς μανίκια, με ανοιχτή λαιμόκοψη V, εφαρμοστό στη μέση, το μπούστο και τους γοφούς. Η γραμμή του, καθώς και ο ποδόγυρος, ο οποίος είναι μέχρι το γόνατο, είναι εξ' ολοκλήρου παρμένα από τη δεκαετία του '60. Το ασπρόμαυρο πουά μοτίβο, επίσης αναβίωση των '60s, συνδυάστηκε, εδώ, με το έντονο κόκκινο χρώμα της υφασμάτινης ζώνης, για χρωματική αντίθεση και προσαρμογή στις τάσεις της σημερινής μόδας. Το ύφασμα του φορέματος είναι «cotton stretch», από πολυεστέρα και βαμβάκι. Αυτό το ρούχο μπορεί να φορεθεί όλες τις ώρες της ημέρας και σε μεγαλύτερο βαθμό απευθύνεται σε πιο ώριμες ηλικίες. Ωστόσο, η χρωματιστή ζώνη δίνει μια παιχνιδιάρικη νότα και προσδίδει χάρη, καθιστώντας το προσιτό και σε πιο νεανικές ηλικίες.

Σχέδιο 8: Τέταρτο σχέδιο δεκαετίας 1960

3.4. Συμπεράσματα

Όπως γίνεται αντιληπτό, είναι εφικτός ο δανεισμός στοιχείων από προηγούμενες δεκαετίες και η προσαρμογή τους στις τάσεις, τις ανάγκες και τις συνθήκες της εποχής μας, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός καινούριου ανανεωμένου συνόλου. Ο συνδυασμός πολλών διαφορετικών χαρακτηριστικών, με την απαραίτητη ισορροπία και χωρίς υπερβολή, δημιουργεί διαφορετικά και «φρέσκα» σύνολα και πολλές φορές, καινούριες τάσεις της μόδας. Με αυτό τον τρόπο οι σχεδιαστές, ανά διαστήματα επηρεάζονται και δέχονται όλο και περισσότερα ερεθίσματα, προκειμένου να παρουσιάσουν κάτι διαφορετικό για την εποχή τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μεγαλύτεροι σε ηλικία να θυμούνται παλαιότερες εποχές και οι νεότεροι να έρχονται σε επαφή και να γνωρίζουν διαφορετικές κουλτούρες και χρονικές περιόδους.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα εν λόγω κομμάτια της μόδας του παρελθόντος είναι αναμειγμένα με σύγχρονες αντιλήψεις, ώστε να φαίνεται ότι είναι σχεδόν, εξ' ολοκλήρου νέες ιδέες. Άλλες φορές, παρατηρείται μια τάση από το παρελθόν να επανέρχεται αυτούσια, χωρίς καθόλου μοντέρνα στοιχεία και επιρροές. Η αναβίωση των τάσεων της μόδας δεν αποτελεί ένα καινούριο φαινόμενο. Την εποχή του Ναπολέοντα η σύζυγος του, αυτοκράτειρα «Josephine» φορούσε λευκά φορέματα, επηρεασμένα από την Κλασική Ελλάδα και Ρώμη. Αυτή η τάση εμφανίζεται κατά διαστήματα μέσα στο πέρασμα των χρόνων. Αυτό που αλλάζει κάθε φορά είναι ο ρυθμός. Στις δεκαετίες 1960, 1970 και 1980 οι ρετρό αναβιώσεις εναλλάσσονται, περίπου, σε διάστημα τριάντα χρόνων, μεταξύ της αρχικής τάσης και της αναβίωσης της μόδας. Από τα τέλη της δεκαετίας του '90, οι τάσεις της μόδας αλλάζουν από ξεπερασμένες σε μοντέρνες και αντίστροφα σε λιγότερο από είκοσι χρόνια. Η σύγχρονη μόδα χαρακτηρίζεται από σημαντικά επιτεύγματα του παρελθόντος και διαμορφώνεται σε όλη την ιστορία της με αναδρομικές τέτοιες επιρροές.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1960, μία γνωστή πλέον, αναβίωση της μόδας εξαπλώθηκε με την ονομασία «vintage». Πριν από τότε, οι τάσεις του παρελθόντος επανεμφανίζονταν, όταν οι σχεδιαστές έπαιρναν έμπνευση από τα προγενέστερα στυλ. Οι νέοι σε Λονδίνο, Νέα Υόρκη και Σαν Φρανσίσκο και

κυρίως οι «hippies» αγόραζαν μεταχειρισμένα ρούχα από καταστήματα, υπαίθριες αγορές και μπουτίκ και με αυτό τον τρόπο σιγά σιγά τα καθιέρωναν ως τάση της μόδας της εποχής. Από εκείνη την περίοδο, καινοτόμοι νέοι άνθρωποι συνεχίζουν να αναζητούν σε καταστήματα με μεταχειρισμένα ρούχα, πηγές έμπνευσης και κορυφαίοι σχεδιαστές δεν σταματούν να δανείζονται στοιχεία από το παρελθόν. Συνεπώς, οι τάσεις της μόδας ανακυκλώνονται σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους με διαφορετικές εκδοχές και στυλ, δημιουργώντας φρέσκα και ανανεωμένα σύνολα, τα οποία όμως πολλές φορές αποπνέουν τον αέρα μιας άλλης περιόδου.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρατηρούνται επαναλαμβανόμενα στοιχεία από τη μόδα της δεκαετίας του 1920 στη μόδα της δεκαετίας του 1960, καθώς και ομοιότητες με τη σημερινή. Οι τάσεις της μόδας που κυριαρχούν στις δύο δεκαετίες παρουσιάζουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά, καθώς και οι συνθήκες που άσκησαν επιρροή σε αυτές. Ένα κοινό χαρακτηριστικό των δύο περιόδων ήταν ο ποδόγυρος. Οι φούστες και τα φορέματα έφταναν μέχρι το γόνατο και πιο κάτω από αυτό, αλλά πολλές φορές και μέχρι τον αστράγαλο. Κυρίως στις αρχές της δεκαετίας των 60s, ο ποδόγυρος ήταν ακριβώς κάτω από το γόνατο όπως ακριβώς και τη δεκαετία του '20, στα φορέματα των «flappers» της εποχής. Επιπλέον, η γραμμή της φούστας παρουσιάζει κοινά στοιχεία. Και στις δύο περιόδους οι φούστες ήταν συνήθως σε Α γραμμή, με πιέτες ή πλισέ, αλλά και ίσιες, γραμμές που συναντώνται και στη σημερινή μόδα. Το μήκος μέχρι τον αστράγαλο εμφανίστηκε τη δεκαετία του '60, κυρίως στη βραδινή ένδυση και στη μόδα των «hippies», ενώ το 1920 υιοθετήθηκε από τις περισσότερες συντηρητικές γυναίκες της εποχής. Το «maxi» μήκος φοριέται πολύ τη σημερινή εποχή, είτε όταν πρόκειται για βραδινές τουαλέτες, είτε για ανάλαφρα πρωινά φορέματα.

Οι γυναίκες έκαναν ανατροπές, όσον αφορά το ντύσιμο τους και προκαλούσαν, βάσει τα δεδομένα της κάθε εποχής. Το 1920 με το ανέβασμα του ποδόγυρου σε μήκος ακριβώς κάτω από το γόνατο και το 1960 με τα ανατρεπτικά «mini» και «micro mini» ρούχα, προκαλούσαν την κοινή γνώμη. Η Chanel εισήγαγε τα πλεκτά πουλόβερ με «fair isle» μοτίβα, τα οποία φοριόνταν και από τα δύο φύλα και τις δύο δεκαετίες. Γούνες και γούνινες διακοσμήσεις σε παλτά και σακάκια, το κλασικό ταγιέρ και το μικρό μαύρο φόρεμα της Chanel αποτέλεσαν κύριο χαρακτηριστικό για αυτές τις δύο

περιόδους. Όλες αυτές οι τάσεις έχουν υιοθετηθεί από τη γυναικεία μόδα της σημερινής εποχής και αποτελούν βασικά κομμάτια στη ντουλάπα μιας μοντέρνας γυναίκας. Η επιρροή του «Art Deco» είναι φανερή σε κοσμήματα, αλλά και ρούχα με γεωμετρικά μοτίβα και σχήματα. Δαντέλες, χάντρες, φιόγκοι, λουλούδια και παγιέτες διακοσμούσαν φορέματα των 20s και 60s, στοιχεία τα οποία συναντώνται και στις μέρες μας.

Το απελευθερωμένο πνεύμα των «flappers», χωρίς φραγμούς και στερεότυπα, συναντάται ξανά στην ιδεολογία των «mod» και σε μεγαλύτερο βαθμό, «των hippies». Εκτός από την ιδεολογία, επισημαίνονται και επιρροές στη μόδα. Κρόσσια στα φορέματα των «flappers» επανεμφανίζονται στα γιλέκα και ρούχα των «hippies», όπως και κορδέλες και παρόμοια αξεσουάρ στα μαλλιά. Σύνολα με αμάνικα φορέματα και ασορτί σακάκια, τα οποία φοριόνταν από τις γυναίκες και τις δύο δεκαετίες, αλλά με κάποιες αλλαγές στην εφαρμογή, υιοθετούνται επίσης στις μέρες μας. Τα καπέλα τύπου «helmet» του '60 θύμιζαν πολύ τα αντίστοιχα «cloche hats» της δεκαετίας του '20. Επιπλέον, τα ίσια ριχτά φορέματα και οι τουνίκες του '60 δεν τόνιζαν τη γραμμή της μέσης, πράγμα που μας γυρνάει πίσω στις φαρδιές γραμμές των ρούχων των «flappers».

Όσον αφορά το πρότυπο σώματος, οι γυναίκες στα «Roaring Twenties» δεν είχαν καμπύλες και τύλιγαν το στήθος τους, προκειμένου να είναι επίπεδο. Παρόμοιο πρότυπο σώματος αποτέλεσε και το μοντέλο «Twiggy» για τη δεκαετία του '60, κυρίως για την κουλτούρα των «Mod», ώστε να μην προκαλούν τα micro-mini φορέματα που φορούσαν. Και στις δύο περιόδους, τα παντελόνια δεν ήταν αποδεκτά για τις γυναίκες και φοριόνταν κυρίως στο σπίτι (πιζάμες). Στα μέσα των '60s όμως, άρχισαν σιγά σιγά να καθιερώνονται, πράγμα που είχε ξεκινήσει η Coco Chanel με το ανδρόγυνο στυλ το 1920, το οποίο συναντάμε και στο «Le smoking» του Yves Saint Laurent το 1966.

Σημαντική διαφορά, όσον αφορά τον σωματότυπο των δύο δεκαετιών, παρατηρείται στην τοποθέτηση και έμφαση της μέσης. Η μέση τη δεκαετία του '20 δεν διαγραφόταν και είχε μεταφερθεί στην περιφέρεια των γοφών, ενώ το '60 ήταν ψηλά τοποθετημένη και τονισμένη με μεσάτα εφαρμοστά φορέματα, σακάκια, ακόμη και ριχτές μπλουζες, οι οποίες, όμως έδεναν και πάλι, είτε με κορδέλα είτε με ζώνη, τονίζοντας τις καμπύλες του γυναικείου σώματος.

Το ανδρόγυνο look των «mod», μεταγενέστερο της Chanel, έχει υιοθετηθεί

Εικόνα 25: «boho style» 2011⁽³⁾

στις μέρες μας και αποτελεί μια τάση προσιτή στις περισσότερες γυναίκες, κυρίως στον χώρο των επιχειρήσεων, αφού προσδίδει άνεση, κομψότητα και εμπνέει αυτοπεποίθηση. Η εικόνα των χίπηδων επίσης, συναντάται στην εποχή μας. Παντελόνια καμπάνα, γιλέκα (πολλές φορές γούνινα), σανδάλια, καφτάνια, κορδέλες στα μαλλιά, κρεμαστά κολιέ με χάντρες, αλλά και κρόσσια σε ρούχα, τσάντες και παπούτσια, αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου «boho (bohemian) style». Πολλά μοντέρνα φορέματα σε ίσια, Α ή κλος γραμμή δένουν με ζώνη ή κορδέλα στη

μέση υιοθετώντας, τη σιλουέτα της δεκαετίας του '60.

Παστέλ αλλά και έντονα χρώματα, χρυσό και ασημί συναντώνται στη σύγχρονη μόδα, όπως και χρωματιστά καλσόν με σχέδια, ανατρέχοντας πίσω στα '60s. Τα ψυχεδελικά μοτίβα του «Pucci» έχουν μείνει αναλλοίωτα στο χρόνο και αποτελούν ακόμη, πηγή έμπνευσης. Δεν θα μπορούσε κανείς να μην αναφερθεί στις μίνι φούστες και στα μίνι φορέματα, που έχουν αφομοιωθεί πλήρως από την πρόσφατη μόδα και αποτελούν βασικό και αναλλοίωτο στοιχείο της.

Κάπες από τη δεκαετία του '60, συνδυασμένες πολλές φορές με μακριά γάντια, εφαρμοστά σακάκια, πλεκτές ζακέτες και πλεκτά εφαρμοστά φορέματα φορεμένα με κολάν ή παντελόνι, επίσης συναντώνται στην εποχή μας. Συν τοις άλλοις, οι πέρλες, οι οποίες παρατηρούνται και στις δύο περιόδους, τα «cloche hats» και οι στέκες με φτερά και χάντρες των «flappers», υιοθετούνται από τη μοντέρνα σύγχρονη γυναίκα. Ριγέ, καρό, λουλουδάτα και ψυχεδελικά μοτίβα, επηρεασμένα από τη δεκαετία του '60, κυριαρχούν στη γυναικεία ένδυση. Μπερέδες και «go-go boots», οι οποίες, πολλές φορές, φτάνουν μέχρι τα μέσα του μηρού είναι στη μόδα επίσης.

Εικόνα 26: Ανδρόγυνο στυλ 2010⁽⁴⁾

Ασύμμετρες γραμμές, λοξά βολάν και μακριές τουαλέτες, συνδυασμένες με εσάρπες ή γούνες, είναι χαρακτηριστικά της σημερινής μόδας για την βραδινή ένδυση, δίνοντας μια αίσθηση από άλλη εποχή. Τα μαύρα μίνι φορέματα της Mary Quant, με τους άσπρους γιακάδες αναβιώνουν στις μέρες μας, επίσης. Φορέματα, αλλά και μπλούζες με στρογγυλούς άσπρους γιακάδες και παραλλαγές τους σε άλλα χρώματα, ακόμα και υλικά, κυριαρχούν σε πολλές πρόσφατες συλλογές, καθιερώνοντας αυτή την τάση. Όσον αφορά την ανδρική ένδυση, έντονα χρώματα, ρίγες, καρό και στενές γραμμές, στοιχεία δανειζόμενα από το στυλ των «mods» και της «Peacock revolution» επικρατούν στη σύγχρονη μόδα.

Παράλληλα, «shirt dresses» και παλτά από PVC, από τη δεκαετία του '60 έχουν επανέλθει στην μόδα. Τα «blazer» της Coco Chanel της δεκαετίας του '60, αναβιώνουν στις μέρες μας και συνδυάζονται με φορέματα, παντελόνια, φούστες, ακόμη και σορτς. Το «military look» και οι ναυτικές ρίγες των '60ς αποτελούν επίσης πολύ μοντέρνες τάσεις της εποχής μας. Επιπλέον, έντονες διαφάνειες και αέρινα ρούχα, εμπνευσμένα από τα «Roaring Twenties», καθώς και «T-bar» και «Mary Janes» παπούτσια, υιοθετούνται και φοριούνται σήμερα. Άλλα στοιχεία του παρελθόντος, τα οποία θεωρούνται μοντέρνα, είναι οι τσάντες με χάντρες, από δέρμα φιδιού και σαύρας, σε φυσικές αποχρώσεις αλλά και έντονα χρώματα και οι τσιγγάνικες φούστες των «hippies». Το χρυσό και το ασημί κυριαρχούν σε αξεσουάρ, μπουφάν, φορέματα και στην αθλητική ένδυση, θυμίζοντας την «Space Age» του Andre Courreges.

Γίνεται αντιληπτό πως η μόδα επηρεάζεται, σε μεγάλο βαθμό από τις συνθήκες που επικρατούν στην εκάστοτε εποχή αλλά και κοινωνία. Για παράδειγμα, στα «Roaring Twenties» και στο «Swinging London» παρατηρείται άνθιση και οικονομική ευχέρεια, επειδή είναι και οι δύο μεταπολεμικές περίοδοι. Οι άνθρωποι είχαν τη δυνατότητα να διασκεδάσουν, να επενδύσουν χρήματα για την εμφάνισή τους και για αυτό το λόγο παρατηρείται εξεζητημένη πολυτέλεια και χλιδή στη μόδα και των δύο περιόδων. Οι «Mods», οι «hippies» και τα «flappers» δεν ήταν υποχρεωμένοι να συνεισφέρουν στον οικονομικό προϋπολογισμό της οικογένειας, πράγμα που τους έδωσε τη δυνατότητα να ασχοληθούν περαιτέρω με τις τάσεις της μόδας, αλλά και άλλες ιδεολογίες και προβληματισμούς. Μεγάλη επιρροή

επίσης, στη μόδα άσκησε η ανάγκη των γυναικών για ανεξαρτητοποίηση, με αποτέλεσμα να υιοθετούν μια πιο ανδρική εικόνα είτε κόβοντας τα μαλλιά τους, είτε κρύβοντας το στήθος τους, είτε φορώντας παντελόνια και ανδρικά παπούτσια. Τα επιτεύγματα της ανθρωπότητας στο διάστημα το '60 επηρέασαν τη μόδα της αντίστοιχης δεκαετίας σε ρούχα και αξεσουάρ που θύμιζαν πολύ διαστημικές στολές.

Η μόδα της εποχής μας, εμπνέει ένα περισσότερο δημοκρατικό πνεύμα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές διαφορετικές τάσεις και επιρροές. Αυτό επιτρέπει στον καθένα να μπορεί να επιλέξει τα ρούχα και το στυλ που τον εκφράζουν μέσα από μια μεγάλη ποικιλία. Ένα τρανταχτό παράδειγμα αποτελούν τα τζιν παντελόνια. Στις μέρες μας δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη γραμμή, που πρέπει όλοι να ακολουθήσουν, καθώς είναι στη μόδα τζιν παντελόνια καμπάνα, επηρεασμένα από τους «hippies», παντελόνια «cigarette», φαρδιά ή εφαρμοστά με χαμηλό ή ψηλό καβάλο, προκειμένου να καλυφθούν όλες οι απαιτήσεις.

Σύμφωνα με όσα ειπώθηκαν παραπάνω, η μόδα ανακυκλώνεται και κάποια στοιχεία της επαναλαμβάνονται με την πάροδο των χρόνων και προσαρμόζονται στο μοντέρνο στυλ κάθε εποχής ή μένουν αναλλοίωτα και χαρακτηριστικά. Αυτό, τις περισσότερες φορές συμβαίνει επειδή στερεύουν οι ιδέες και οι πηγές έμπνευσης των σχεδιαστών και ρυθμιστών της μόδας, με αποτέλεσμα να ανατρέχουν σε παλαιότερες εποχές, προκειμένου να αντλήσουν κάποια στοιχεία ή να λάβουν κάποια ερεθίσματα, ώστε να δημιουργήσουν κάτι καινούριο και πρωτότυπο. Σε άλλες περιπτώσεις, πολλοί σχεδιαστές, γνωρίζοντας τις τάσεις της μόδας ανά εποχή, τείνουν σε κάποιες περιόδους, οι οποίες τους εκφράζουν σε μεγαλύτερο βαθμό, με αποτέλεσμα το ύφος των δημιουργιών τους να χαρακτηρίζεται είτε σε μικρό είτε σε μεγάλο βαθμό από τη μόδα αυτών των δεκαετιών, ανεξαρτήτως εποχής.

Γίνεται αντιληπτό επίσης, πως η μόδα επηρεάζεται από τις κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε εποχή. Όταν επικρατεί οικονομική ευημερία, τότε δίνεται η δυνατότητα στους σχεδιαστές να δημιουργήσουν σε πιο πολυτελή υφάσματα και υλικά. Όταν οι συνθήκες σε μια κοινωνία, αλλά και εποχή είναι δυσμενείς, τότε η μόδα «αναγκάζεται» να χρησιμοποιήσει οικονομικά και φθηνά υλικά, προκειμένου να αφορά όλα τα κοινωνικά στρώματα. Συνήθως, σε τέτοιες περιπτώσεις, η μόδα προσπαθεί να

ψυχαγωγήσει και να δώσει ελπίδα στον κόσμο, υιοθετώντας έντονα χρώματα και μοτίβα, καθώς επίσης και ενθαρρυντικά συνθήματα πάνω σε T-shirts. Μεγάλη επιρροή στη διαμόρφωση των τάσεων της μόδας κάθε εποχή αποτελούν και τα αντίστοιχα «fashion-icons» και πρότυπα. Όταν μια διασημότητα λανσάρει ένα νέο τρόπο ντυσίματος ή ένα νέο στυλ, τότε αυτό αυτόματα αντιγράφεται από πολλούς κατασκευαστές αλλά και από το κοινό, με αποτέλεσμα να εξελιχθεί σε τάση της μόδας. Μεγάλη επιρροή είναι πιθανό να ασκήσουν ο κινηματογράφος και η μουσική, τομείς ανέκαθεν συνυφασμένοι με τη μόδα. Κάποιος σχεδιαστής επίσης, είναι δυνατό να επηρεαστεί από κάποια επίκαιρη ταινία, τραγούδι, ακόμη και την επικαιρότητα.

Αναζητώντας κάτι καινούριο και πρωτότυπο, οι σχεδιαστές έρχονται σε επαφή με παλαιότερες δημιουργίες, μελετώντας τις γραμμές, το ύφος, τα χρώματα των ρούχων και τη φιλοσοφία της κάθε εποχής. Αυτό συντελεί στην επανάληψη και αναβίωση των στοιχείων και τάσεων της μόδας.

Βιβλιογραφία-Πηγές Εισαγωγής

1. Understanding Fashion History, "Introduction", Costume & Fashion Press, 2004, [ISBN 0-89676-253-X](#)
2. Flugel, John Carl (1976. First published 1930), *The Psychology of Clothes*, International Psycho-analytical Library, **No.18**, New York: AMS Press. First published by Hogarth Press, London, [ISBN 0-404-14721-6](#)
3. «Η μόδα κοινωνικό φαινόμενο» 1975, Λίζα Σκουζέ Πετρίδη, Ζυγός.
4. *Historie de costume*, 1933, M.Levoire, Paris
5. Fashion design, 2002, Sue Jenkyn Jones, Laurence King Publishing Ltd.
6. http://www.fashion-era.com/haute_couture.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/11/2011)
7. <http://en.wikipedia.org/wiki/Ready-to-wear> (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/11/2011)

Βιβλιογραφία-Πηγές ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1: ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1920

- (1) Arnold, Janet: *Patterns of Fashion 2: Englishwomen's Dresses and Their Construction C1860–1940*, Wace 1966, Macmillan 1972. Revised metric edition, Drama Books 1977. ISBN 0-89676-027-8
- (2) Black, J. Anderson, and Madge Garland, *A History of Fashion*, New York, Morrow, 1975
- (3) Hakim, Joy (1995), *War, Peace and All That Jazz*, New York: Oxford University Press. pp. 41–46. ISBN 0-19-509514-6.
- (4) George Henry Soule, *Prosperity Decade: From War to Depression: 1917–1929* (1947)
- (5) Kessler-Harris, Alice, *Out to Work: A History of Wage-Earning Women in the United States*. New York: Oxford University Press, 2003. p. 219.
- (6) *Collier's New Encyclopedia*, X (New York: P.F. Collier & Son Company, 1921)
- (7) http://www.fashion-era.com/1920s/fashion_icons_1920s.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 2/2/2012)
- (8) http://classroom.crandallisd.net/webs/debbie_beaver/unit_4_imperialism_and_progressivism_.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 2/2/2012)

- (9)[http://www.fashion-era.com/1920s life between the wars.htm](http://www.fashion-era.com/1920s_life_between_the_wars.htm)
(Ημερομηνία επίσκεψης: 5/2/2012)
- (10) McCANN, PAUL. 2008, "Performing Primitivism: Disarming the Social Threat of Jazz in Narrative Fiction of the Early Twenties." *Journal of Popular Culture* 41, no. 4: 658-675. *America: History & Life*, EBSCOhost (accessed October 5, 2010).
- (11) Barlow, William. 1995. "Black music on radio during the jazz age." *African American Review* 29, no. 2: 325. *America: History & Life*, EBSCOhost (accessed October 4, 2010)
- (12) Hillier, Bevis (1968). *Art Deco: of the 20s and 30s*. Studio Vista. p. 12. ISBN 9780289277881.
- (13) Wood, Ghislaine. "Traditional Motifs". *Essential Art Deco*. London: VA&A Publications.
- (14) «Vintage fashion» collecting and wearing designer classics foreword by Zandra Rhodes (2006), Carlton
- (15)<http://www.fashionmefabulous.com/2009/08/gin-and-charlston.html>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 5/2/2012)
- (16)http://www.fashion-era.com/images/1920s_photos/flappers_duo.jpg
(Ημερομηνία επίσκεψης: 5/2/2012)
- (17)http://www.fashion-era.com/flapper_fashion_1920s.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 9/2/2012)
- (18)<http://artdecoblog.blogspot.com/2010/08/black-velvet-coat-with-fox-fur-1924.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 5/2/2012)
- (19)<http://iddavanmunster.blogspot.com/2012/02/how-to-recreate-1920s-look-how-to-be.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 9/2/2012)
- (20)http://history1900s.about.com/od/1920s/a/flappers_2.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 5/2/2012)
- (21) Evans, Ivan H. *Brewer's Dictionary of Phrase and Fable*, New York: Harper & Row, 1981 ISBN 0-06-014903-5
- (22) *Flapper: a madcap story of sex, style, celebrity, and the women who made America modern*; Joshua Zeitz; Random House, 2007.
- (23) Kemper, Rachel (Dec 1977). *History of Costume*. New York: W W Norton & Co. ISBN 978-0-88225-137-0.

- (24) <http://www.stylewatch.gr/default.asp?pid=76&decade=2> (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/2/2012)
- (25) <http://thewritesisters.blogspot.com/2011/06/women-of-wednesday-on-flappers.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/2/2012)
- (26) <http://kylet.myweb.uga.edu/project.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/2/2012)
- (27) <http://fuckyeahflappers.tumblr.com/page/2> (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/2/2012)
- (28) Kriebel, Karen J. (1998). "From bloomers to flappers: the American women's dress reform movement, 1840-1920", Ohio State University: 113–128.
- (29) Yellis, Kenneth A. (1969). "Prosperity's Child: Some thoughts on the Flapper". *American Quarterly*: 44–64
- (30) Freedman, Estelle B. (1974). "The New Woman: Changing views of Women in the 1920s". *The Journal of American History*: 372–393
- (31) <http://www.americanartarchives.com/armstrong.r.htm> (Ημερομηνία επίσκεψης: 14/2/2012)
- (32) De Castelbajac, Kate. *The Face of the Century: 100 Years of Makeup and Style*. Rizzoli International Publications (1995), ISBN 0847818950.
- (33) http://www.calectasia.com/History/Corsets_C20_2.php (Ημερομηνία επίσκεψης: 14/2/2012)
- (34) http://www.fashion-era.com/bras_and_girdles.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/2/2012)
- (35) <http://www.1920s-fashion-and-music.com> (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/2/2012)
- (36) [http://www.fashion-era.com/hats-hair/hats_hair_7_fashion_history_1920_1930.htm#Cloche Hat Timeline](http://www.fashion-era.com/hats-hair/hats_hair_7_fashion_history_1920_1930.htm#Cloche_Hat_Timeline) (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/2/2012)
- (37) Vargas, Whitney (September 2007). "Head Start". *Elle magazine* p.190
- (38) Thomas, Pauline (March 2004). "Hats and Hair Fashion". *Hats and Hair Fashion*
- (39) http://en.wikipedia.org/wiki/Cloche_hat (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/2/2012)

- (40)<http://www.headoverheelshistory.com/1920.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/2/2012)
- (41)<http://glamourdaze.blogspot.com/2010/05/1920s-fashion-womens-dress-and-style.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 19/2/2012)
- (42)<http://www.squidoo.com/1920sfashions> (Ημερομηνία επίσκεψης: 19/2/2012)
- (43)<http://www.beautyandlace.com.au/historyofhandbags.htm> (Ημερομηνία επίσκεψης: 19/2/2012)
- (44)<http://www.memphisvintage.com/french.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 19/2/2012)
- (45)<https://fosterhoneng11fourthblock.wikispaces.com/Fashion+in+the+1920s> (Ημερομηνία επίσκεψης: 19/2/2012)
- (46)http://media.cleveland.com/style_impact/photo/swimsuits-1920s.jpg-46b381edd0cbb637.jpg (Ημερομηνία επίσκεψης: 22/2/2012)
- (47)<http://www.brighton.ac.uk/screenarchive/fashion/themes/1920/menswear.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 22/2/2012)
- (48) <http://www.englandattraction.com/1920s-fashion.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 22/2/2012)
- (49) http://en.wikipedia.org/wiki/1920s_in_fashion#Children.27s_fashion (Ημερομηνία επίσκεψης: 22/2/2012)
- (50) <http://stylecheckup.com/coco-chanel-fashion-icon/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 22/2/2012)
- (51) Horton, Ros; Simmons, Sally (2007). Women Who Changed the World. Quercus. p. 103. ISBN 978-1-84724-026-2.
- (52) Vaughan, Hal, "Sleeping With The Enemy, Coco Chanel Secret War," Alfred A. Knopf, 2011
- (53) Mazzeo, Tilar J. (2010). The Secret of Chanel No. 5. HarperCollins. ISBN 978-0-06-179101-7.
- (54) "Chanel". Fashion Model Directory. Retrieved 19 June 2008.
- (55) Martin, Richard (1995). Contemporary fashion. London: St. James Press. ISBN 1-55862-173-3.
- (56) Costume", pg.52, published by Eyewitness Books.
- (57) Edelman, Amy Holman (1998). The Little Black Dress. Aurum. ISBN 1-85410-604-X

- (58) <http://poudrederiz.blogspot.com/2010/11/valli-vs-vionnet.html>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 25/2/2012)
- (59) Madeleine Vionnet, Pamela Golbin, Patrick Gries, Rizzoli, 2009
- (60) Madeleine Vionnet, 3d Edition, Betty Kirke, Chronicle Books Editions, 2005
- (61) http://en.wikipedia.org/wiki/Jean_Patou (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/2/2012)
- (62) Caroline Evans, "Jean Patou's American Mannequins: Early Fashion Shows and Modernism".
- (63) http://en.wikipedia.org/wiki/Elsa_Schiaparelli (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/2/2012)
- (64) Division of Education at the Philadelphia Museum of Art. "Shocking! The Art and Fashion of Elsa Schiaparelli - teacher's pack" (PDF). Philadelphia Museum of Art. Retrieved 2008-04-25.
- (65) "Haute Couture", TIME (New York), 1934, 1934-08-13, retrieved 2008-04-26
- (66) <http://www.thedailytruffle.com/tag/jeanne-lanvin/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/2/2012)
- (67) <http://www.toutenparfum.com/historique/lanvin/lanvin.en.php>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 25/2/2012)
- (68) "Jeanne Lanvin" and "Claude Montana" in Morgan, Ann (1984). Contemporary Designers, New York: Macmillan. | ISBN 0-333-33524-4

Βιβλιογραφία-Πηγές ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2: ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1960

- (1) Joshua Zeitz "1964: The Year the Sixties Began", American Heritage, Oct. 2006.
- (2) Maslin, Janet (2007-11-05). "Brokaw Explores Another Turning Point, the '60s". New York Times. Retrieved 2011-08-26.
- (3) «Vintage fashion» collecting and wearing designer classics foreword by Zandra Rhodes (2006) Carlton
- (4) Christopher Booker (1980) The Seventies
- (5) most famous (if not the first) identification of Swinging London Gilbert, David (2006) "'The Youngest Legend in History': Cultures of Consumption and

- the Mythologies of Swinging London" *The London Journal* 31(1): pp. 1–14, page 3, doi:10.1179/174963206X113089
- (6) Quoted by John Crosby, *Weekend Telegraph*, 16 April 1965; and in Pearson, Lynn (2007) "Roughcast textures with cosmic overtones: a survey of British murals, 1945–80" *Decorative Arts Society Journal* 31: pp. 116–37
- (7) "The Girl Behind The World's Most Beautiful Face". *Family Weekly*. 8 February 1967
- (8) Barry Miles, 2009. *The British Invasion: The Music, the Times, the Era* Sterling Publishing Company, Inc., 2009
- (9) http://www.paperpast.com/html/1969_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (10) <http://www.imdb.com/title/tt0063642/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (11) Hall, Mimi. "Jackie Kennedy Onassis: America's Quintessential Icon of Style and Grace". *USA Today*. Retrieved February 13, 2011.
- (12) <http://angelasancartier.net/hats-womens> (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (13) <http://lisawallerrogers.files.wordpress.com/2011/02/jackie-kennedys-pink-suit-ii-19631.jpg> (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (14) "Return of the Jackie Look – Sort of Fashion from A-Line Dresses to Fitted Jackets". *Newsweek*.
- (15) http://www.paperpast.com/html/1960_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 2/3/2012)
- (16) http://www.paperpast.com/html/1963_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 2/3/2012)
- (17) http://www.paperpast.com/html/1961_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (18) <http://www.fiftiesweb.com/fashion/sixties-fashion-w.htm> (Ημερομηνία επίσκεψης: 2/3/2012)
- (19) http://www.paperpast.com/html/1968_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 5/3/2012)
- (20) <http://news.stylecaster.com/girls-who-are-boys-who-like-boys-be-girls> (Ημερομηνία επίσκεψης: 5/3/2012)
- (21) http://www.paperpast.com/html/1964_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 5/3/2012)

- (22) http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_fashion_design#1960s(Ημερομηνία επίσκεψης: 5/3/2012)
- (23) The 60s Mini Skirt Fashion History - Mary Quant
- (24) Sophie George, Le Vêtement de A à Z
- (25) <http://teacherinstyle.blogspot.com/2011/11/all-about-dress.html>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (26) <http://expolounge.blogspot.com/2007/06/andr-courreges.html>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (27) http://www.paperpast.com/html/1962_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (28) http://www.paperpast.com/html/1965_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 1/3/2012)
- (29) <http://www.etsy.com/listing/86818418/vintage-purple-fedora-felt-hat-1960s> (Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (30) <http://www.etsy.com/listing/84054056/mod-1960s-hat-barnee-bobby-helmet-bowler> (Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (31) <http://theswingingsixties.tumblr.com/post/16755683171/vacation-travel-fashion-shopping-shoes-home-books-health> (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/3/2012)
- (32) http://vintagecostumejewels.com/Gallery/1960s_costume_jewelry.htm
(Ημερομηνία επίσκεψης: 10/3/2012)
- (33) <http://www.vintageseekers.com/products/1960s-floral-gold-tone-collar-necklace> (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/3/2012)
- (34) http://www.paperpast.com/html/1966_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (35) <http://fashionmanifesto.blogspot.com/2011/01/handbags-1960s-history-of-fashion.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (36) <http://www.etsy.com/listing/89002955/vintage-brown-alligator-purse-1960s> (Ημερομηνία επίσκεψης: 8/3/2012)
- (37) http://www.paperpast.com/html/1967_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 11/3/2012)
- (38) http://www.paperpast.com/html/1969_fashion.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 11/3/2012)

- (39) "Solemates: A Century in Shoes: 1960". Centuryinshoes.com. Retrieved 2009-12-06.
- (40) History of Fashion & Costume: Courrèges
- (41) <http://affairedamourvintage.com/files/Socialites5.jpg> (Ημερομηνία επίσκεψης: 11/3/2012)
- (42) <http://www.etsy.com/listing/84051555/mod-pilgrim-shoes-vintage-1960s-loafers> (Ημερομηνία επίσκεψης: 11/3/2012)
- (43) <http://www.parisvoice.com/voicearchives/02/dec/html/style.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 12/3/2012)
- (44) <http://today.msnbc.msn.com/id/41275793/ns/today-style/t/buzz-still-surrounds-creator-classic-beehive-hairdo/#.TvNvBzU-MpQ> (Ημερομηνία επίσκεψης: 13/3/2012)
- (45) http://www.lotl.com/sixties_fashion/The_Flip_Hairdo_60s_Hair.htm (Ημερομηνία επίσκεψης: 14/3/2012)
- (46) <http://milleclio.wordpress.com/2011/01/30/mod/>
- (47) Oonagh Jaquest (May 2003). "Jeff Noon on The Modernists". BBC. Retrieved 2008-10-11.
- (48) Tony Nightingale (July 2005). "1960s day - Mods and Rockers". BBC. Retrieved 2008-10-11.
- (49) Doug Owsam. Born at the Right Time: A History of the Baby-Boom Generation. University of Toronto Press. 1996
- (50) Melissa M. Casburn. A Concise History of the British Mod Movement
- (51) Mods!, Richard Barnes. Eel Pie (1979), ISBN 0-85965-173-8; Absolute Beginners, Colin MacInnes
- (52) <http://favim.com/image/7024/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/3/2012)
- (53) http://www.debutanteclothing.com/1960s_swinging_london/ (Ημερομηνία επίσκεψης: 18/3/2012)
- (54) <http://www.etsy.com/listing/83232761/vintage-1960s-dress-mini-houndstooth> (Ημερομηνία επίσκεψης: 18/3/2012)
- (55) Resistance Through Rituals: Youth Subcultures in Post-war Britain. By Stuart Hall, Tony Jefferson. Published by Routledge, 1993.
- (56) <http://nikeab.blogspot.com/2011/05/how-did-hippies-dress-in-1960s.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 18/3/2012)

- (57) Brand, Stewart (Spring 1995), *We Owe It All To The Hippies*, 145, Time, retrieved 2007-11-25
- (58) Sheidlower, Jesse (2004-12-08), *Crying Wolof*, Slate Magazine, retrieved 2007-05-07
- (59) Harry "The Hipster" Gibson (1986), *Everybody's Crazy But Me* 646456456654151, The Hipster Story, Progressive Records
- (60) Tompkins, Vincent, ed. (2001b), "Hippies", *American Decades*, 7: 1960–1969, Detroit: Thomson Gale
- (61) Pendergast, Tom; Pendergast, Sara (2004), "'Hippies.' Fashion, Costume, and Culture: Clothing, Headwear, Body Decorations, and Footwear through the Ages.", *Gale Virtual Reference Library*, 5: *Modern World Part II: 1946–2003*, Detroit: Gale.
- (62) http://www.vinmag.com/online/prodshow/AP1397_Curlee_Menswear_Advert_1960s_30x40cm_Art_Print_/AP1397-curlee-menswear-advert-1960s.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/3/2012)
- (63) <http://www.1960sclotthing.co.uk/fashion-of-the-1960s/the-peacock-revolution/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/3/2012)
- (64) <http://www.flickriver.com/photos/april-mo/5721240573/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/3/2012)
- (65) http://www.ehow.com/list_7471753_1960s-childrens-clothes.html (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/3/2012)
- (66) <http://ellefrances.blogspot.com/2011/11/mary-quant.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/3/2012)
- (67) Kent, Jacqueline C. (2003). *Business Builders in Fashion*. Minneapolis, MN: The Oliver Press, Inc. pp. 96–99.
- (68) Polan, Brenda; Tredre, Roger (2009). *The Great Fashion Designers*. New York: Berg.
- (69) Ros Horton, Sally Simmons, 2007. *Women Who Changed the World*
- (70) <http://kids.britannica.com/comptons/art-58760/Andre-Courreges> (Ημερομηνία επίσκεψης: 21/3/2012)
- (71) Erik Orsenna (2008). *Courrèges*. Xavier Barral. pp. 228.
- (72) http://en.wikipedia.org/wiki/Andre_Coureges (Ημερομηνία επίσκεψης: 21/3/2012)

- (73) <http://blog.fashionfreax.net/en/yves-saint-laurent-the-revolutionary/2011/05/05/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 21/3/2012)
- (74) Rawsthorn, Alice (1996). Yves Saint Laurent – A Biography. Nan A. Talese/Doubleday. ISBN 0-385-47645-0.
- (75) <http://www.biography.com/people/yves-saint-laurent-9469669>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 22/3/2012)
- (76) <http://www.millionlooks.com/our-vision/oscar-de-la-renta-to-be-honoured/>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 22/3/2012)
- (77) http://en.wikipedia.org/wiki/Oscar_de_la_Renta (Ημερομηνία επίσκεψης: 22/3/2012)
- (78) Antonio, Luis. Splash Magazine, Oscar De La Renta vs. Carolina Herrera Fall 2007 Collections: Battle of the Latin Titans!
- (79) <http://www.fashioncollections.org/fashion-houses-and-brands/pucci-fashion-and-collections/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/3/2012)
- (80) Morris, Bernadine (1992), "Emilio Pucci, Designer of Bright Prints, Dies at 78", New York Times, 1 December 1992
- (81) McGaw Smyth, Howard (1969). "The Ciano Papers: Rose Garden". Central Intelligence Agency
- (82) <http://www.mode.net/designer/hubert-de-givenchy> (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/3/2012)
- (83) Pamela Clarke Keogh, Hubert de Givenchy (introduction): Audrey style (1999), Aurum Press. ISBN 1-85410-645-7
- (84) Jean-Noël Liaut: Hubert de Givenchy : Entre vies et légendes (2000), Editions Grasset & Fasquelle. ISBN 2-246-57991-0
- (85) <http://luxxgurus.com/blog1/2010/10/dont-call-it-a-comeback-ive-been-here-for-years-paco-rabanne/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 25/3/2012)
- (86) http://en.wikipedia.org/wiki/Paco_Rabanne (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/3/2012)
- (87) <http://sirlordthomas.blogspot.com/2009/01/mr-swinging-london.html>
(Ημερομηνία επίσκεψης: 25/3/2012)
- (88) The Look: Adventures In Rock & Pop Fashion by Paul Gorman. Publisher: London, Adelita Ltd, 2006 ISBN 978-0955201707
- (89) Today There Are No Gentlemen by Nik Cohn. Publisher: Weidenfeld & Nicolson, 1971. ISBN 0-297-00454-9

Βιβλιογραφία-Πηγές ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 3: Πειραματικό μέρος

1) www.lectra.com (Ημερομηνία επίσκεψης: 10/4/2012)

2) <http://www.thedailybeast.com/newsweek/2009/09/30/what-goes-around-comes-around.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 15/4/2012)

3) <http://fashiongrunge.com/tag/boho-style/> (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/4/2012)

4) <http://fashion.telegraph.co.uk/columns/belinda-white/TMG8178955/Masculine-suits-spread-like-wildfire.html> (Ημερομηνία επίσκεψης: 20/4/2012)

